

**OROSHÁZA VÁROS
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI
HATÁSTANULMÁNYA**

**III. KÖTET
ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG
ÉRTÉKVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓ**

Címlap
OROSHÁZA VÁROS
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI
HATÁSTANULMÁNYÁHOZ
III. KÖTET

várostervező építész.....

Nagy Imre
építészmérnök
É 06 0083/13
Relief Plan Bt.

szakértő iparművész

Pacsika Emília MAOE 8492

építész:

Kovács Sándor
építészmérnök
Kovács és Társa Bt.

építész munkatárs:

Nagy Dorottya
építész hallgató

helytörténeti kutatásban közreműködött: Rózsa Zoltán múzeumigazgató

Nyilatkozat
OROSHÁZA VÁROS
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI
HATÁSTANULMÁNYÁHOZ
III. KÖTET

Alulírott kijelentem, hogy a tervezett megoldás megfelel az örökségvédelmi szabályoknak és hatósági előírásoknak, továbbá a hatástanulmány elkészítésére jogosultsággal rendelkezem.

Szeged, 2010. augusztus.

.....
Nagy Imre
építésmérnök
É 06 0083/13
6723 Szeged, Kecskeméti utca 22/a

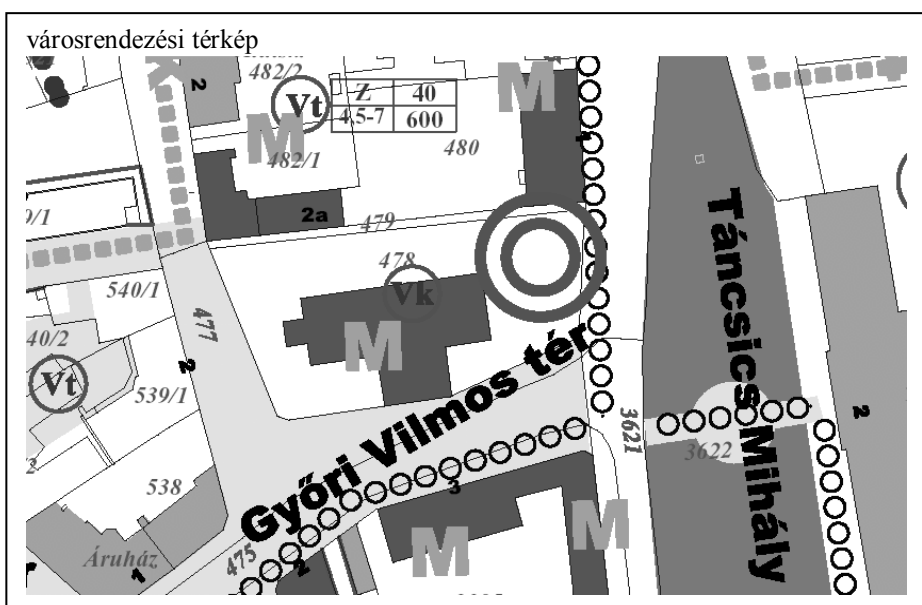
Tartalomjegyzék :

1. Műemlékek	6.. oldal
2. Helyi védettségű, műemléki védelemre javasolt épületek, építmények	16. oldal
3. Helyi védettségű, továbbra is helyi védelemre javasolt épületek	31. oldal
4. Jelenleg nem védett, helyi védelemre javasolt épületek, építmények	83. oldal
5. Védendő téglahomlokzatok (jellegzetes épülettípusok)	180. oldal
6. Helyi védelmi listáról törölni javasolt építmények	185. oldal

1.MŰEMLÉKEK

Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:
751. hrsz.478 Győri Vilmos tér ev. **templom**, copf 1786 + 1830 (M)

Ismertetés: Az evangélikus templom a város egyik jelképe. A legrégebbi épület Orosházán, az építés a városalapítókhoz kötődik. Érdekessége a jellegzetes kereszt szárnyas T alaprajz, továbbá az, hogy a főbejárat független a torony püetrésztől. A templom tornyát kezdetben tűztoronyként létesítették. A templomot az 1800-as években átépítették, ekkor kapta a barokk toronysisakot. Felújított. *Az épület értéke* a harmóniát sugárzó egyedisége, jelkép-volta. *Megőrzendő építészeti elemek:* Minden épületrész, eredeti formában. *Javaslat:* A templom környezetének rendezése, a gyalogos főtér-együttes kialakításával (II.ütem), a műemlékhez illő kiselemes burkolattal.

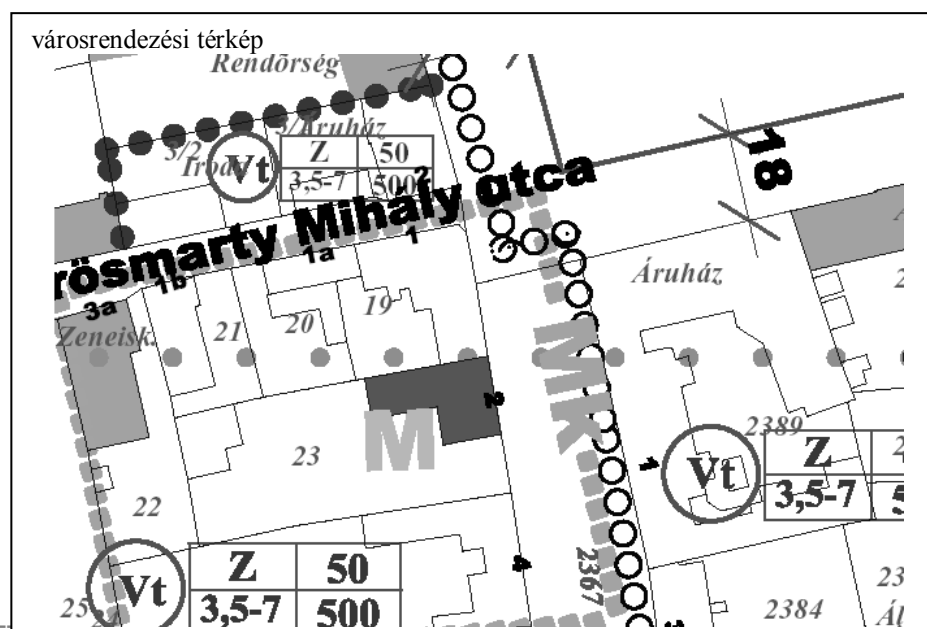
Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, címe, hivatalos megnevezés:
752. hrsz. 23. Ady Endre u. 2. volt főjegyzői lak,
 romantikus 1860 k. hajlított polgárház (VK, ma M)

Ismertetés: Zártosrú jellegű földszintes polgárház (ún. hajlított” ház), nyeregtetővel. Öt ablakos utcai homlokzatán (tengelyképlete 1+2+2), a koszorúpárkány alatt neogotikus fríz látható, az ablakokat neoreneszánsz stílusú vakolathím keretezi. Tetőfedése hódfarkú cserép. Az épülethez tekintélyes méretű vakolt kapuoszlop és kerítés tartozik. Teljes felújítást igényel. Több helyen vakolathiányos, esővízcsatornája rozsdás, tetőfedése több helyen idegen cseréppel pótolta.

Az épület értéke a történelmi kort megidéző, harmóniát árasztó épület egésze, a kerítés és az épület építészeti egysége.

Megőrzendő építészeti elemek: Minden épületrész, lehetőleg eredeti formában.

Javaslat: Teljes felújítás, értéknövelő közösségi hasznosítás (pl. városvédő klubház)

Relief Plan Bt. * Szeged, Kecskeméti utca 22/a

Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:
711. hrsz. 0136 Belsőmonori tny. 43. Monori **csárda; barokk;
 1750 k**

Ismertetés: Kétmenetes, kontyolt tetős épület, melyhez időközben toldalékot építettek. Évtizedek óta (szükség)lakásként hasznosítják. A helyszín közvetlenül a Békéscsaba felé vezető 47-es út mellett található. Csárda jellegét az idők során elvesztette.

Az épület értéke a történelmi korra utaló építészeti megjelenése, a jellegzetes kontyolt nádtetővel

Megőrzendő építészeti elemek: Minden épületrész, lehetőleg eredeti formában.

Javaslat: Teljes felújítás, az eredeti funkció visszaállítása, hasznosítás magántőke bevonásával, jellegében az eredeti építészeti elemek, épületrészek alkalmazásával (visszaépítésével).

városrendezési térkép

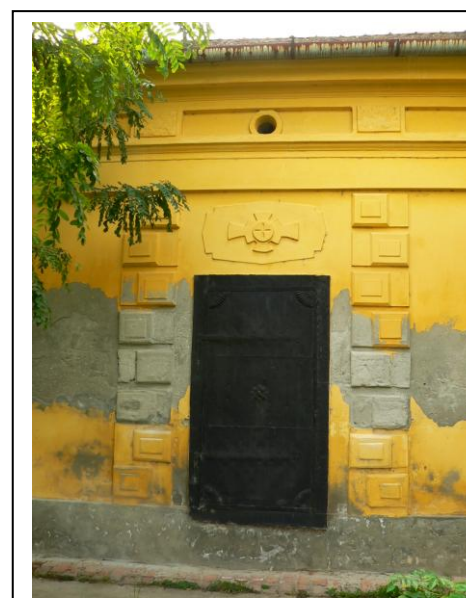
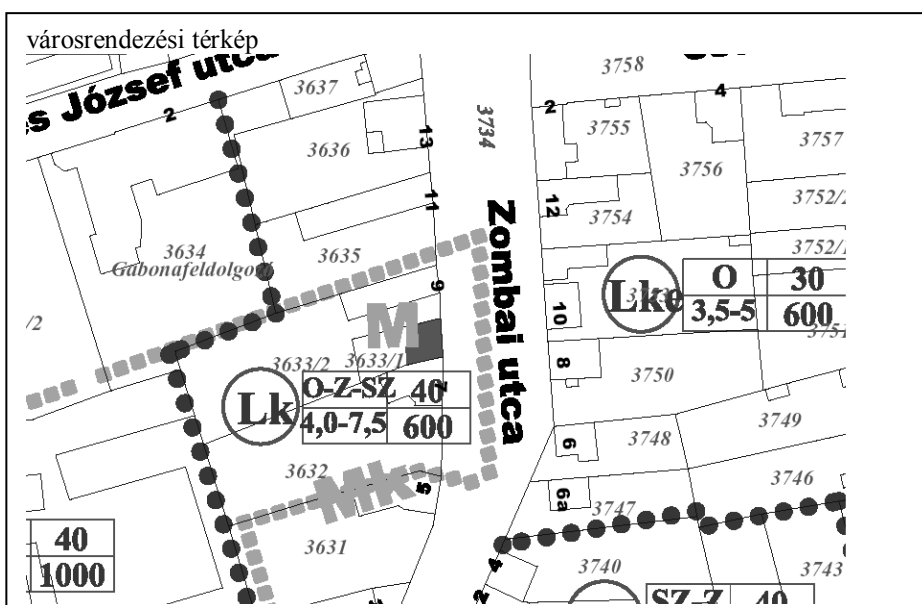

Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:
757. hrsz. 3633/1 Zombai u. 9. magtár; eklektikus 1890 k.

Ismertetés: A gazdasági épület az 1870 körül épült, a helyi védeettséget élvező, ám időközben mégis lebontott 9-es számú házhoz tartozott valaha. Az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetős épület bejáratán ma is eredeti a mívés, rozettás, legyezőmintás vasajtó, mely fölött mandorla alakú vakolatdíszítés, az ajtó két oldalán „egymáson elcsúsztatott” kváderkő utánzatos falsáv, az épület sarkain ugyan ilyen armírozás látható. Az ablaktalan melléképület szellőzését a koszorúpárkány fölötti kerek nyílások biztosítják. Homlokzata vakolathiányos, „házipig” javítgatott. Tetőfedése avult, esőcsatornája rozsdás. Teljes felújítást igényel.

Az épület értéke a történelmi kort megidéző egésze, a kerítés és az épület építészeti egysége.

Megőrzendő építészeti elemek: Minden épületrész, eredeti formában.

Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:
 8890. hrsz. 0183/3 Belsőmonori tny. 43. Holecska féle
bokortanya; 1920 k.

Ismertetés: A tanyacsoport lakóépületből és hagyományos gazdasági épületekből áll. Az épületegyüttes építészeti értékeit az idők során levetkőzte. Kulturális szempontból értékes; mert a tanyai életmód korhű, hiteles bemutatását a tulajdonos felvállalata. hasznosításának

Az épület értéke az épület-együttes megtartása, hagyományos tanyai életmód bemutatása

Megőrzendő építészeti elemek: nyitott szín, szabadtéri takaték-tűzheky

Javaslat: Teljes felújítás, az eredeti állapot visszaállítása, jellegében az eredeti építészeti elemek, épületrészek alkalmazásával (visszaépítésével), különösen a bántó hatású „tűzép ablak” cseréjével.

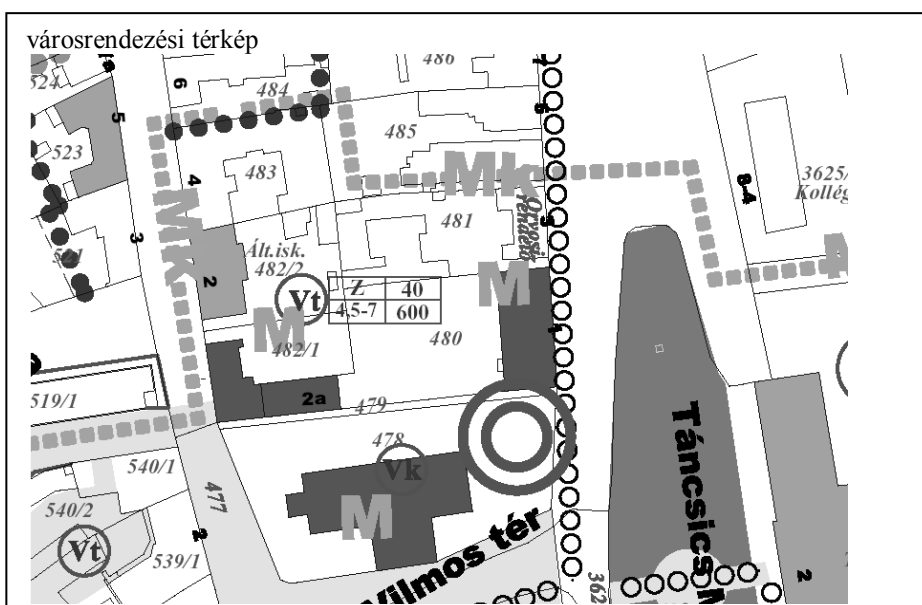
Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:
9016. hrsz. 480, 482/1. Győri Vilmos tér 2a. **ev. gyülekezeti ház és iskola; copf**

Leírás: Az evangélikus gyülekezeti ház az 1790-es években épült. Homlokzata a puritán egyszerűséget kedvelő protestáns ízlésről árulkodik. A vakolt ablakkereteken és a sima téglalap alakú szemöldökhímen kívül semmi különös díszítés nem jellemzi. Kontyolt tetejével, harmonikus tömeget alkot a templom „kertjében”. Gondozott, szépen rendben tartott épület. Táncsics utca 1., iskola: az épület pandantja a gyülekezeti háznak, a szárazbejáróján a fából készült legyezős, rozettás kapu még eredeti, megért a szakszerű restaurálásra..

Az épület értéke a harmónikus megjelenés a városképben

Megőrzendő építészeti elemek: Minden épületrész, lehetőleg eredeti formában.

Javaslat: A mai felújított állapot jó, ezt kell megőrizni.

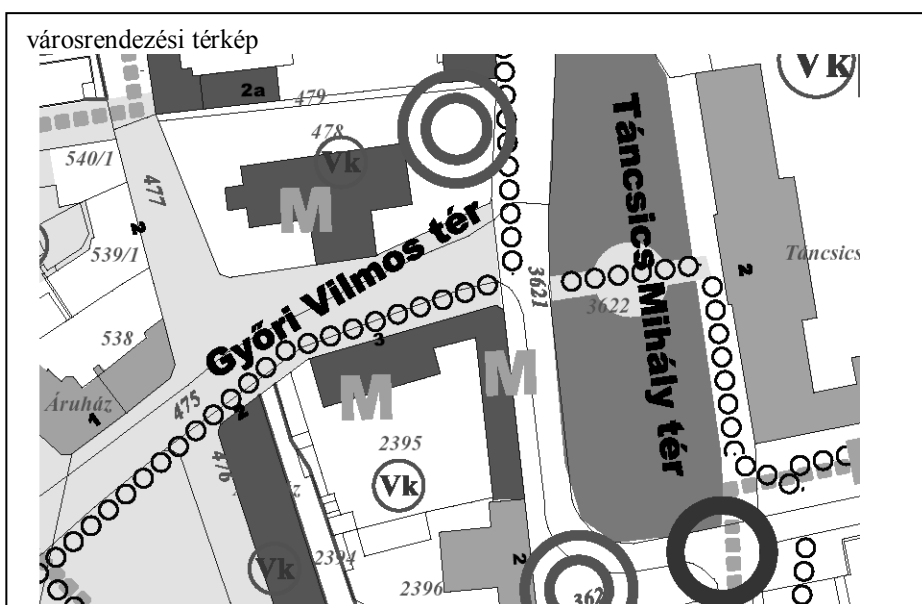
Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:
9018. hrsz. 2395. Győri Vilmos tér 3. ev. **bazársor**, elővárosi
eklektika,

Leírás: Jelenleg felújítás alatt álló sarki épületsor 1890 körül épült, az evangélikus egyház telkén. A lizénákkal, pilaszterekkel tagolt homlokzat híven követi az alaprajzi kiosztást. Sok kis üzlet-egység működik az épületben.

Az épület értéke az országban szinte egyedülálló volta.

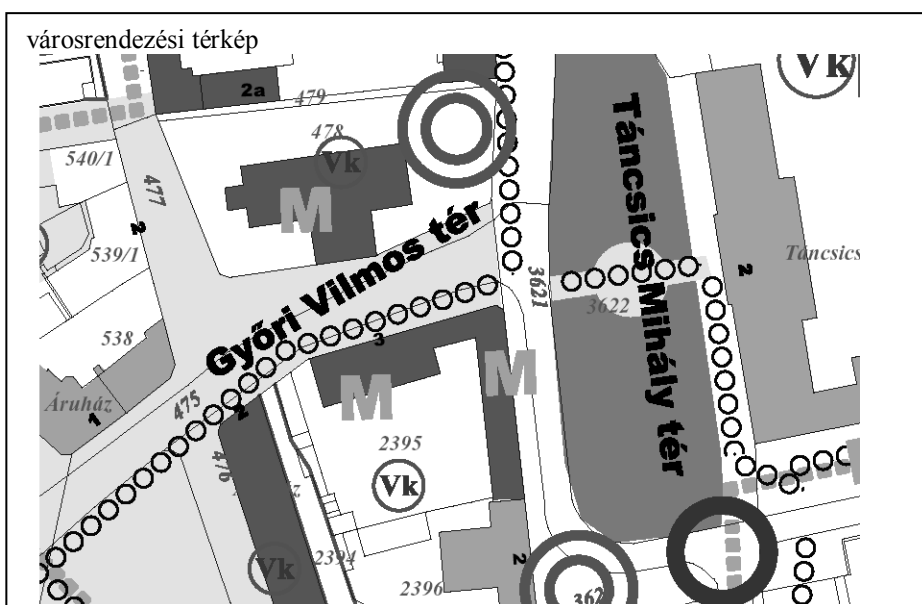
Megőrzendő, értékes építészeti elemek: Jellegzetes faragott kinyúló eresz, eredeti portálok.

Javaslat: az épület a tanulmány készítése idején teljes felújítást kapott, körhű építészeti részletekkel. Javasolt ennek megőrzése.

Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:
9019. hrsz 2395. Győri Vilmos tér 3. , ev. **lelkészi lak**,
klasszicista 1845 (MJ)

Leírás: Az evangélikus lelkészi lakás és hivatal közvetlen a szabadságharc előtt épült. A telkéhez tartozik a század végén hozzáépült bazársor. Az épület markáns megjelenésű kontyolt tetővel fedett; a szárazkapu asszimetrikusan helyezkedik el. Homlokzati képlete 1+K+2+2+2
Az épület értéke: 165 éves műemlék lelkészi lak-ként szinte egyedülálló volta, a történelmi milliőt visszaidéző, megőrzött építészeti részletek; összességében a városképp meghatározó, karakteres eleme.
Megőrzendő építészeti elemek: A teljes épület, jelenlegi felújított formájában.
Javaslat: Az aktuális felújításkor a templom színezéssel harmonizáló homlokzati színezés kiválasztása.

Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:
 Ki9464. Hrsz. 0969/23 Kiscsákó-Gáspártelek volt Geist
 Gáspár **kastély**; elővárosi eklektika, 1880

Leírás: A vadászkastély a hozzá tartozó kastélyparkban áll, az egykori Kiscsákói majorban, a Dögös Kákafoki csatorna partján. Állítólag Ybl Miklós tervezte. Az épület szimmetrikus alaprajzú, földszintes nagy belmagasságú., részben alápincézett. A szimmetriategelyben hangsúlyt képező torony emeletes lepusztult állapotban van, a tulajdonos által kb. 10 éve elkezdett felújítás abbamaradt.

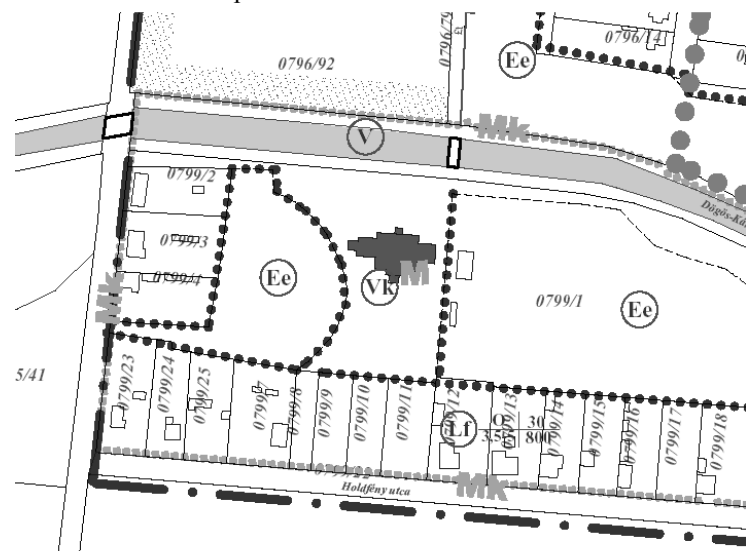
Az épület értéke: Sajátos tájképi elem, különleges építészeti karakter

Megőrzendő építészeti elemek: A teljes épület, lehetőleg eredetivel azonos részletekkel

Javaslat: rövid távon állagmegóvás, az épület környezetének rendezése majd hasznosítás magántőke bevonásával (projekt kidolgozása)

városrendezési térkép

Sorszám a műemlékjegyzékben, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

10909. hrsz. 3518. Dózsa György u. 74.

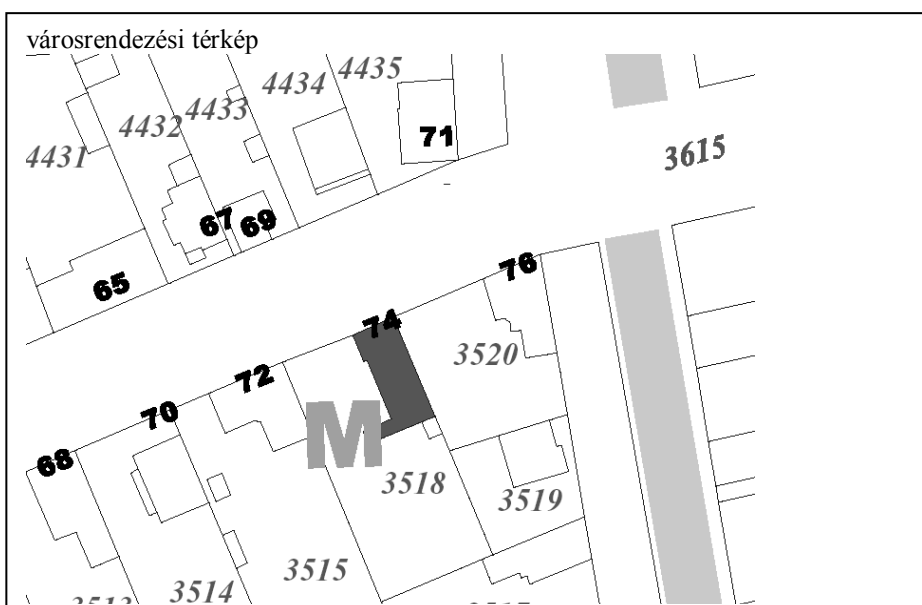
Darvas József Emlékház, népi lakóépület

Leírás: Tipikus tornácos parasztház, téglalábazattal, meszelt homlokzattal, deszka oromzattal és kerítéssel. A portán múzeumi funkcióval az eredeti épülethez illeszkedő mellékszárnny épült. Az épületben töltötte gyermekéveit Darvas József (1912-1973). Látogatható múzeumi épület, eredeti tárgyakkal berendezett emlékszobák, irodalmi kiállítás látható (Békés megyei Irodalmi Gyűjtemény), továbbá bognárműhely.

Az épület értéke: Az eredeti életvitelt, a hagyományos építészeti kultúrát híven tükröző porta.

Megőrzendő építészeti elemek: A teljes épület (minden részlete), kerítés

Javaslat: folyamatos karbantartás

2. HELYI VÉDETTSÉGŰ, MŰEMLÉKI VÉDELEMRE JAVASOLT ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK

Hrsz 2396. Szabadság tér ev. **bazársor II.**; 1900-as évek eleje

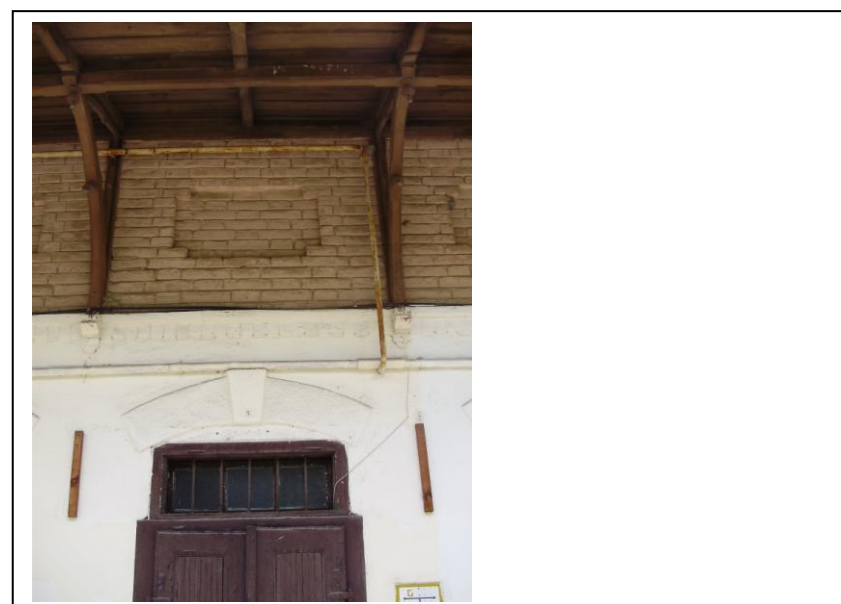
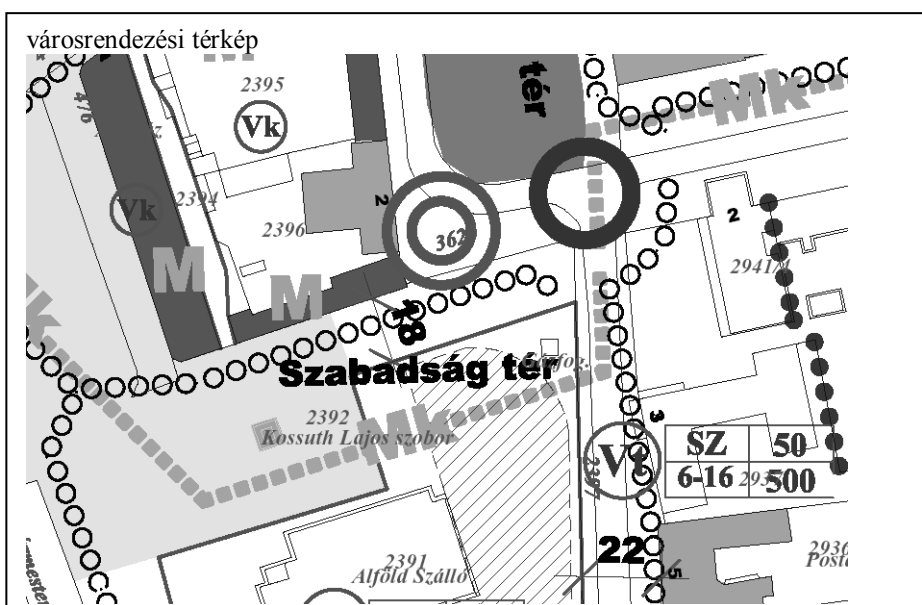
Tulajdonos: Orosháza város önkormányzata

Leírás: A „Bazársor” tömbjének Szabadság térre néző déli oldalán lévő épületben több üzlet-egység működik, a térre nyíló önálló bejárattal. Az épület félnyeregtetős, a tér felé kinyúló, árnyékot adó eresszel. Az épületsor keleti oldalán lévő önálló szerkezetű épületrész a bazársortól független építésű, nyeregtetős; földeme téglaboltozatos. A portálokat zavaró módon átépítették. Ideiglenes műemléki védeltséget kapott 2009-ben.

Az épület értéke: az országban szinte egyedülálló

Megőrzendő, értékes építészeti elemek: Jellegzetes faragott kinyúló eresz, homlokzati tagozatok

Javaslat: Teljes helyreállítás, a homlokzaton az nyílászárók, portálok eredeti formában történő visszaépítésével; a lábazat talajnedvesség elleni szigetelése; cégérek a reklámtáblák helyett.

Hrsz 2394. Győry Vilmos tér, **üzletház, 1800-as évek vége**

tulajdonos: Orosháza város önkormányzata

Leírás: A „Bazársor” tömbjének Szabadság térre néző keleti oldalán lévő telken lévő, az egykori „Hangya szövetkezet” épület-együttesében ben több kisebb-nagyobb üzlet-egység működik, a térre nyíló önálló bejáratokkal, hátsó kiszolgáló gazdasági udvarral. Az épülettömb hosszfüfalas szerkezetű, egységes kontyolt tetőidomú. A homlokzati kialakítás a tér felé egységes, nagy üvegfelületű, egymással harmonizáló portálokkal. Ideiglenes műemléki védeltséget kapott 2009-ben.

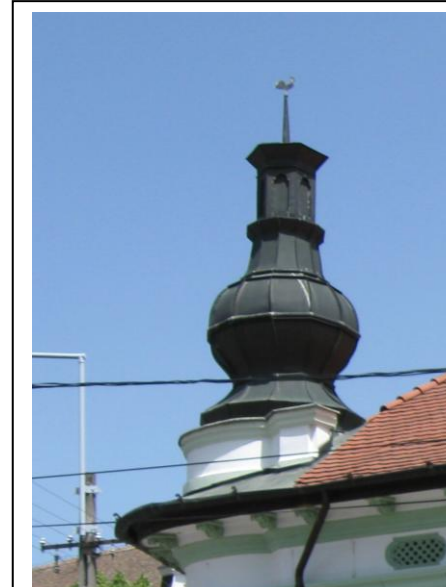
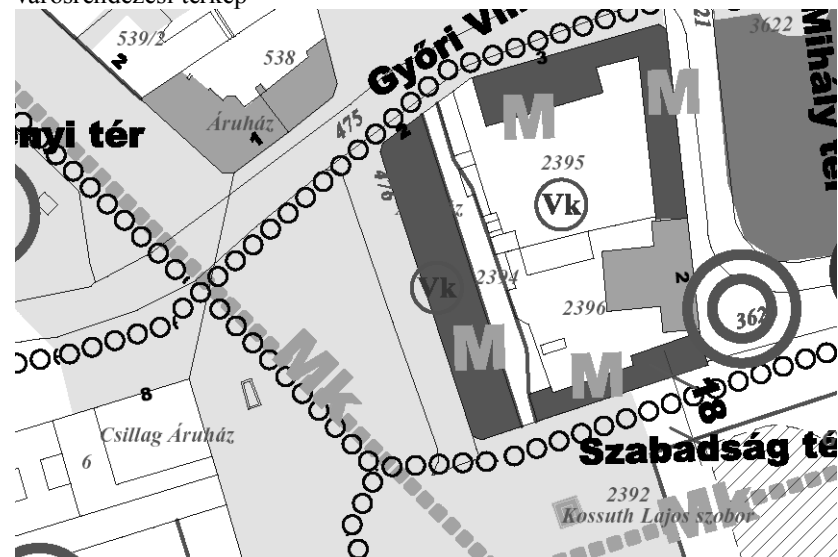
Az épület értéke: a kulturális örökséget átörökítő, egységes térfalat alkotó elem a városképben.

Értékes építészeti elemek: tetőfelépítmények, homlokzati tagozatok

Javaslat: A gazdasági udvar rehabilitációs felújítása kiselemes burkolattal, a homlokzat egységes felújításával, a kapuzatok elbontása.

városrendezési térkép

Hrsz 3107 Dózsa György u. 22 **polgári villa (Gémes palota)**
1900 körül (neobarokk-copf)
Tulajdonos: Orosháza város önkormányzata

Leírás: Az épület a Dózsa György úti polgári házas környezet meghatározó eleme. Alápicézett, középőfalas szerkezeti rendszerű. Az épülettömeg meghatározója a manzárd tető. Főhomlokzata szimmetrikus, képlete 3+3+3. Ideiglenes műemléki védeltséget kapott 2009-ben.

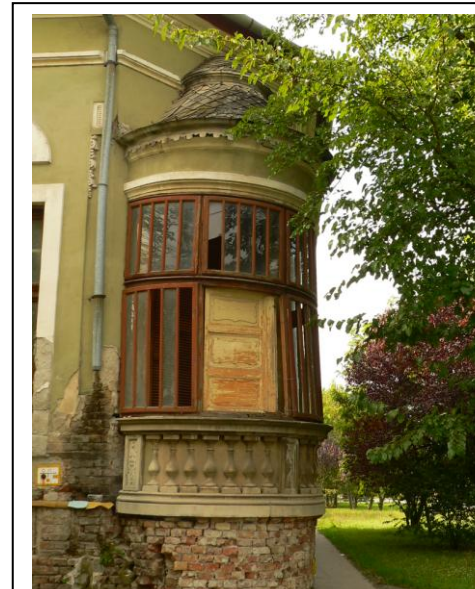
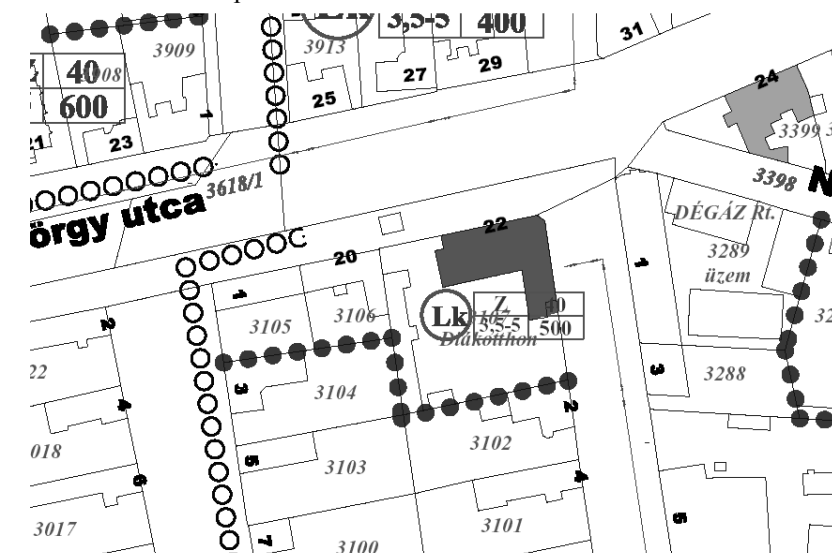
Az épület értéke: a kulturális örökséget átörökítő, egységes térfalat alkotó elem a városképben.

Megőrzendő, értékes építészeti elemek: sarki zárterkély, tetőfelépítmények, homlokzati tagozatok, értékes vakolathímek.

Javaslat: Teljeskörű felújítás, az eredeti építészeti elemek helyreállításával, a vakolathímek megőrzésével. Hasznosításra projekt kidolgozása.

városrendezési térkép

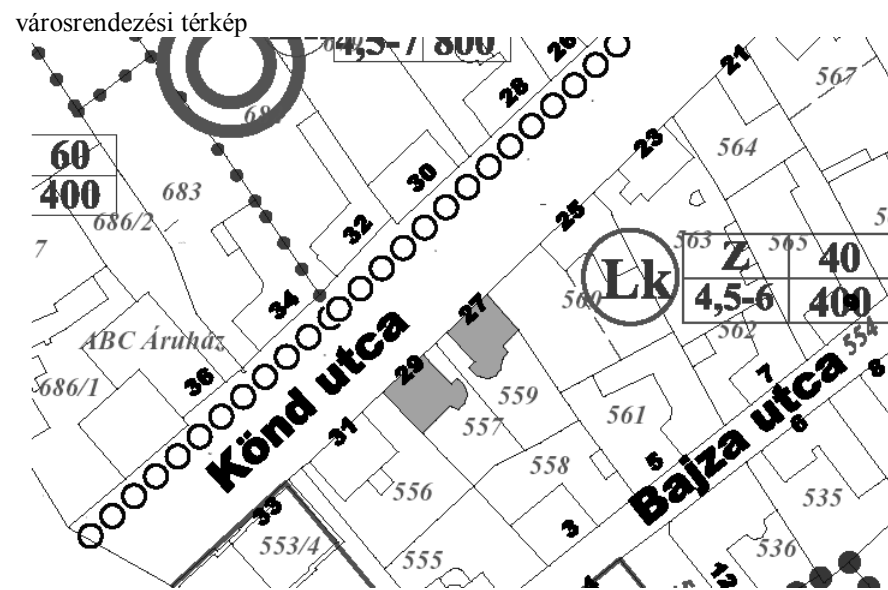
(29) hrsz.559. Könd utca 27. polgári lakóház

magántulajdon

Leírás: A szecessziós stílusjegyeket hordozó villaépület a 20-as, 30-as években épült, az akkor divatba jött „manzárdtetős” tetőidommal. A polgári lakóház aszimmetrikus kialakítású, ugyanakkor – tudatos városképi tervezéssel - tükörkép ikertestvére a szomszédos 557. hrsz.-ú telken lévő villaépületnek. Az épület szerves értékes része – a szomszédos villaépülettel közös - szecessziós kapuzat.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Jellegzetes kerítésoszlop, kiskapu, közös nagykapu, előtetős oldalbejárat, tetőfelépítményes épülettömeg, vakolathímek.

Javaslat: Jelenlegi állapot fenntartása

Relief Plan Bt. * Szeged, Kecskeméti utca 22/a

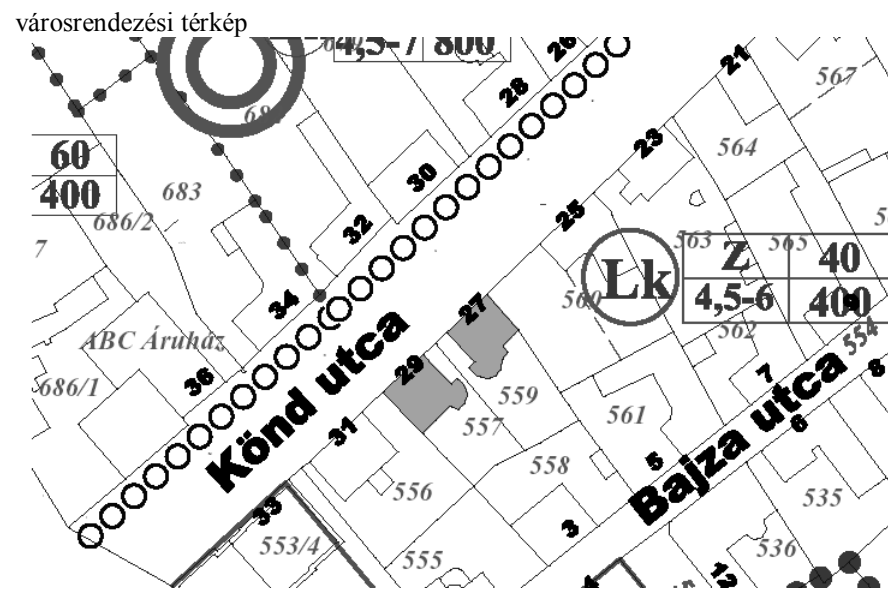
(30.) hrsz.559. Könd utca 29. polgári lakóház

magántulajdon

Leírás: A szecessziós stílusjegyeket hordozó villaépület a 20-as, 30-as években épült, az akkor divatba jött „manzárdtetős” tetőidommal. A polgári lakóház aszimmetrikus kialakítású, ugyanakkor – tudatos városképi tervezéssel - tükörkép ikertestvére a szomszédos 557. hrsz.-ú telken lévő villaépületnek. Az épület szerves értékes része – a szomszédos villaépülettel közös - szecessziós kapuzat.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Jellegzetes kerítésoszlop, kiskapu, közös nagykapu, előtetős oldalbejárat, tetőfelépítményes épülettömeg, vakolathímek.

Javaslat: Jelenlegi állapot fenntartása

(42.) hrsz. 2396. Mikszáth Kálmán u. 2. volt iskola épület

tulajdonos: Orosháza város önkormányzata, evangélikus egyház

Leírás: A Táncsics térre néző egykori Központi Elemi Iskolát – annak utcai szárnyépületét - 1902-ben építette az evangélikus egyház. Később keresztszárnyal bővült. Akkor még megvolt a tér helyén az azóta rég lebontott keskeny telektömb, a közte lévő „meszes kisközség”.

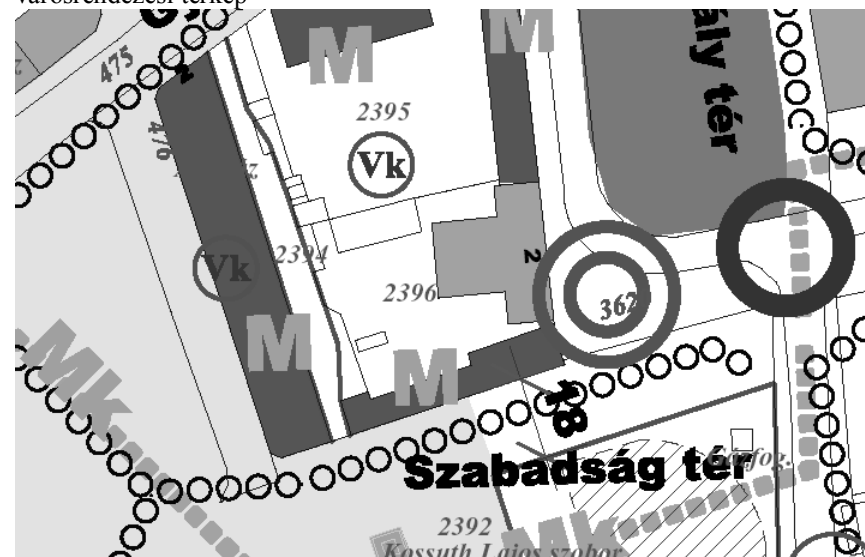
Az épület zártosorú jellegű; szimmetrikus homlokzati kialakítású. Gazdasági bejárata oldalt van; a személybejáratot díszes körablakos-timpanonos középrizalit emeli ki. Homlokzati képlet 5+K+5. A falon lévő tábla Darvas József Kossuth díjas írónak állít emléket. Jelenleg kistérségi vonzású szociális intézménynek ad helyet (Családok Átmeneti Otthona).

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: karakteres épülettömeg, tégl architektúra, ablakok, nyíláskeretek.

Javaslat: teljes felújítás; a gázkonvektoros fűtési rendszer cseréje;

városrendezési térkép

(44.). hrsz. 482/2 Thék Endre utca 2. **ev. elemi iskola**

tulajdonos: evangélikus egyház

Leírás: A 482/2 hrsz-ú telken lévő épületet - az egykori elemi iskolát - 1862-ben építette az evangélikus egyház. A 482 hrsz.-ú telket néhány évtizede megosztották; a leválasztott ingatlan – funkcióváltozással összefüggésben - önkormányzati tulajdonba és helyi védelem alákerült, függetlenül a szomszédos műemléképületektől. (Az építés ideje, az épület történeti kisugárzása egységes műemléki védelmet indokol). Jelenlegi hasznosítás: Orosházi Birkózó Club, Technogym iroda.
Az épület félig zárt sorú jellegű; gazdasági bejárata oldalt van. Homlokzati képlete 2+2+2+3.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: várostörténeti érték, eredeti ablakosztás, nyílászorútervezés, lizénák, vakolathímek.

Javaslat: karakteres kapuzat és oldalhomlokzat harmonikus kialakítása

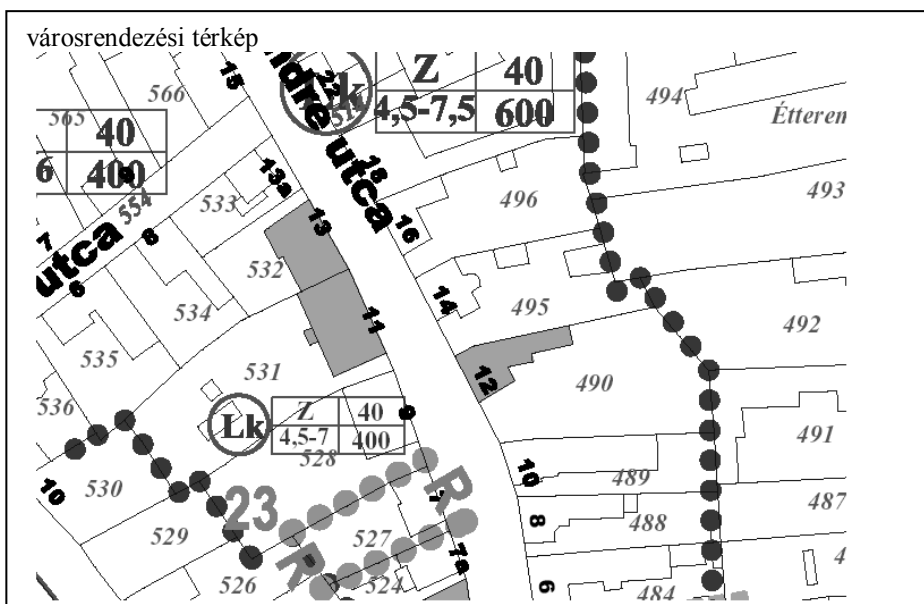

városrendezési térkép

(46.) hrsz. 490. Thék Endre utca 11. *polgári lakóház*
magántulajdon

Leírás: Az épület a történeti városmagban, az észak-déli főutcával párhuzamos polgárházak sorába illeszkedik. Az egyik legszebb, eredeti állapotában megmaradt épület (jelen állapotú homlokzat kialakítása esztétikai értéket képvisel). Az 1800-as évek második felében épülhetett. Félíg zárt sorú, nagy beépítési mélységű polgárház, utcai homlokzatán két szélső (kváderes szegélyezéssel) rizalittal. A homlokzati képlet 2+2+K.
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek:
épülettömeg, harmonikus karakteres megjelenés az utcaképben, „eredeti” négyosztatú nyílászárók, vakolathímek, eredeti díszes ácsolt ereszkiképzés.
Javaslat: falszigetelés megoldása, azt követő homlokzatfelújítás

(47.) hrsz. 532. Thék Endre utca 13. **polgári lakóház**

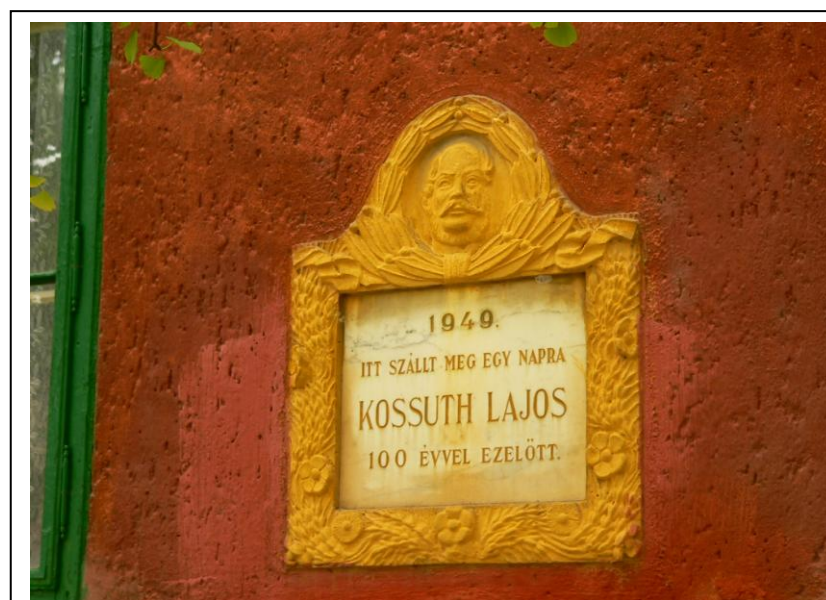
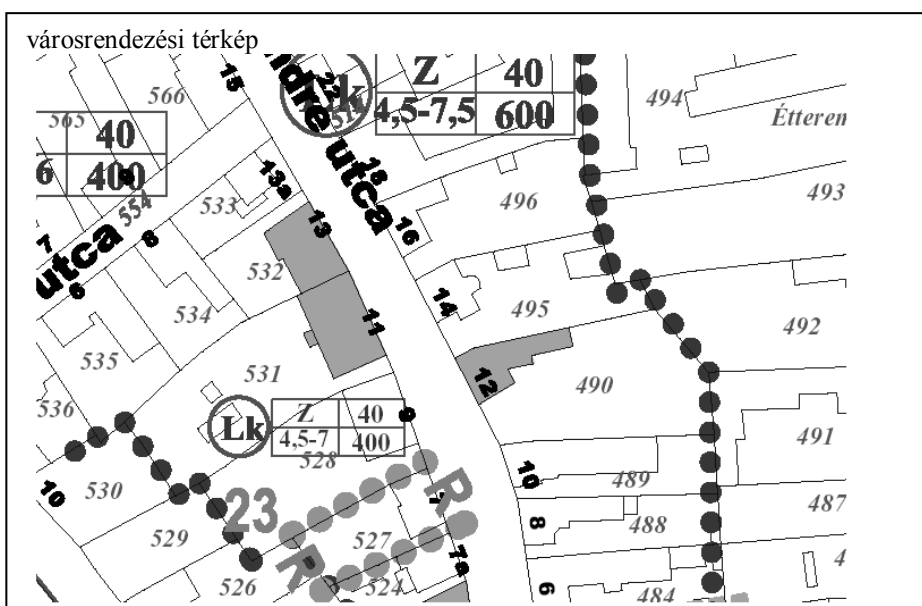
magántulajdon

Leírás: Az épület a történeti városmagban, az észak-déli főutcával párhuzamos polgárházak sorába illeszkedik. Az 1800-as évek közepe táján épülhetett. Félig zárt sorú, nagy beépítési mélységű polgárház, melynek homlokzatát sima kiképzésű lizénák három egyenlő traktusra tagolják. A homlokzati képlet 2+2+2. A homlokzaton lévő tábla Kossuth Lajos átutazásának állít emléket, de egy legenda nyomán került az épület falára (történetileg nem igazolt). Az épület a felújítások során dörzsölt vakolatot és erős színezést kapott, ezzel veszített az értékes eredeti karakterből.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek:

karakteres megjelenés az utcaképben, eredeti nyílászárók, vakolathímek

Javaslat: fűtéskorszerűsítés (konvektorok!) és azt követő homlokzatfelújítás (visszafojtottabb színek alkalmazásával)

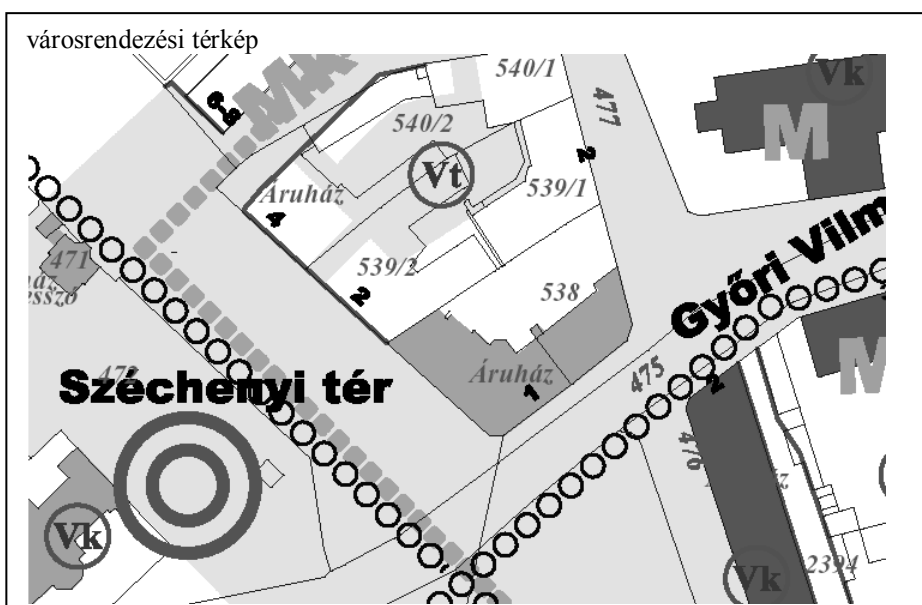

(48.) hrsz. 538. Győri Vilmos tér 1. emeletes **bérház,**
földszinti üzletsorral
tulajdonos: evangélikus egyház

Leírás: A város centrumában lévő telken két ház áll, melyek építése időben elkülönül. A telek keleti oldalán álló, hangsúlyos párkányzatú, lizénákkal és portálokkal tagolt földszintes épület – mely már akkor és ma is temetkezési szolgáltatónak ad helyet - az 1800-as években épült. A délnyugati telekrészen lévő emeletes üzlet+lakóház az 1900-as évek elején emeltetett. Az épületek eltérő karakterűek; de mindkettőnél eleve portálok épültek. Az emeletes épület portáljai nem eredetiek, az épületdíszek is leegyszerűsödtek a felújítások során.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: az épületek egésze

Javaslat: eredeti (-hez közelítő) épületfelújítás, esztétikus reklámtáblákkal

58. hrsz. 26. Vörösmarty utca 5. **polgári lakóház**

magántulajdon

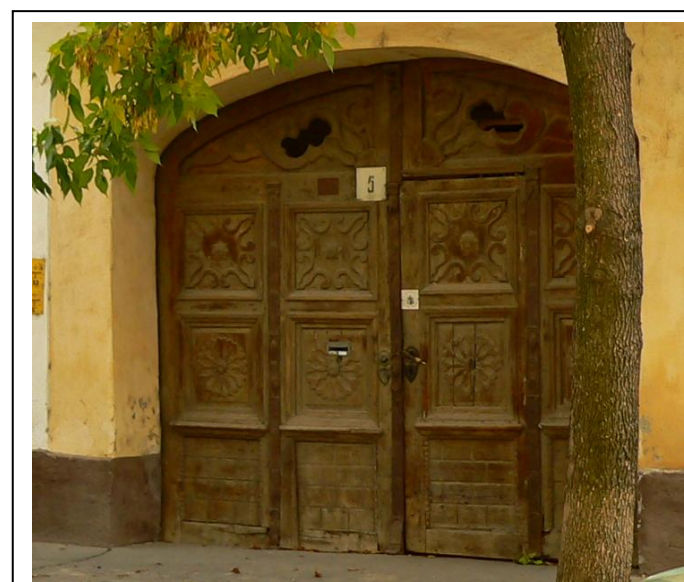
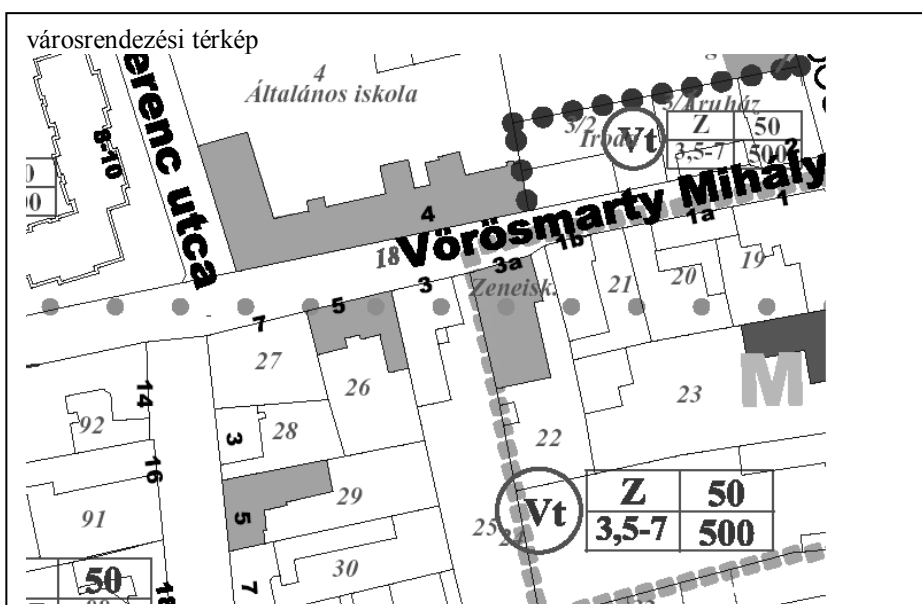
Leírás:

A város egyik legrégebbi, még megmaradt lakóépülete 1850 körül épült. Díszes, kosárvíví szarazkapuja – nem hitelesített információk szerint - 1859-ből való, és Thék Endre vizsgamunkája. Az épület falát sima felületű, oszlopfejezetes lizénák, és vízszintes osztósávok tagolják. A felújítások során az eredeti homlokzati ablakok helyére „tüzép” ablakok kerültek. Jelenleg is lakóépületként hasznosított.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek:

A történeti kort megidéző építészeti karakter, eredeti kapuzat.

Javaslat: falszigetelés, teljeskörű felújítás, az eredeti ablakok visszaépítése, kapu felújítás.

hrsz 3733. Zombai utca 63. volt **elemi iskola**

tulajdonos: Orosháza város önkormányzata

Leírás:

A Zombai utca északi végén elhelyezkedő telekre 1878-ban építette fel az Elemi Népiskola épületét az evangélikus egyház. Az L alakú, hajlított épület homlokzatát egyszerű lizénák tagolják (melyek téglá erősítésű falpillérre utalnak), minden mező egy-egy osztott ablakkal. Az iskolaépület hosszföfalas szerkezetű.

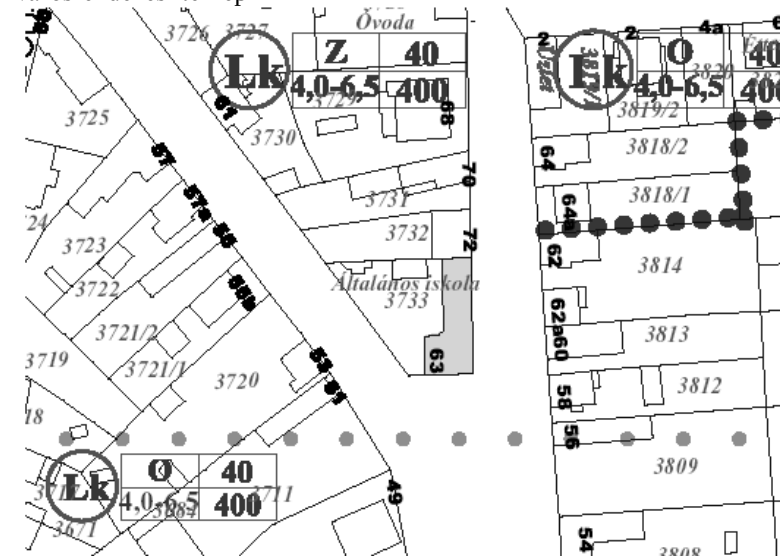
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek:

A történeti kort megidéző építészeti karakter

Javaslat: A jelenlegi állapot megőrzése

városrendezési térkép

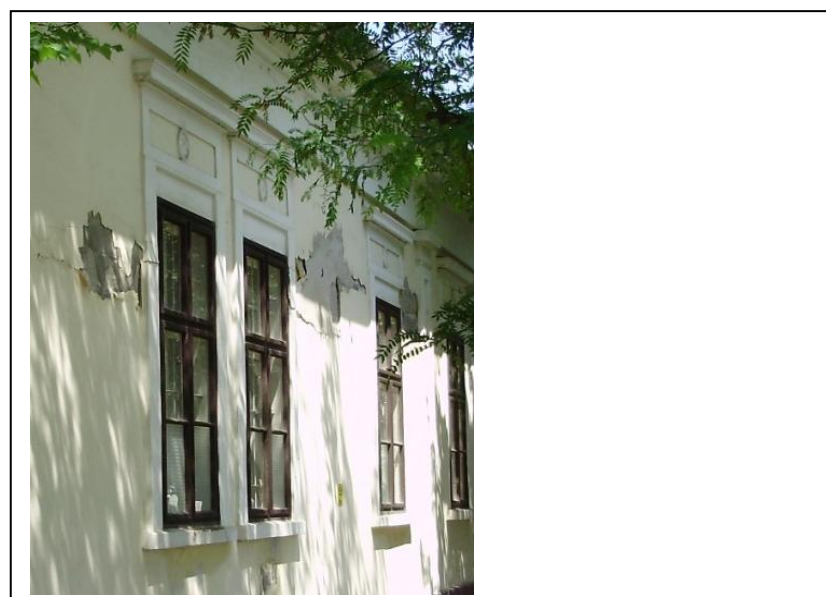
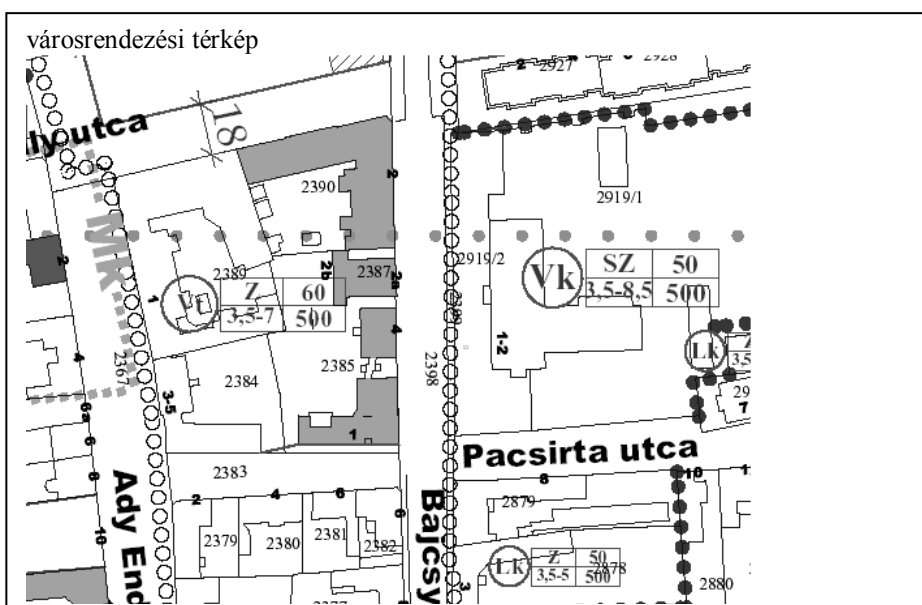
.Hrsz. 2385 Pacsirta utca 1. volt **elemi iskola**

tulajdonos: Orosháza város önkormányzata

Leírás: Az evangélikus egyház 1865-ben építette ezt az Elemi Népiskolát. Az egy telken lévő, Bajcsy Zsilinszky utca 4.sz. épülettel együtt egységet képez. Klasszicizáló-eklektikus homlokzatú, hatosztatú ablakok sorával. Jelenlegi hasznosítás szerint a Gyógypedagógia és Szakszolgálati Intézmény működik itt, kistérségi vonzással. Korábban általános iskola és óvoda működött itt.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Utcaképet meghatározó zárt sorú jellegű épülettömeg, karakteres megjelenés, nyílásritmus, eredeti ablakok, tagozatok.

Javaslat: Jelenlegi formában való megőrzés

3. HELYI VÉDETTSÉGŰ, TOVÁBBRA IS VÉDELEMRE JAVASOLT ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK

Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

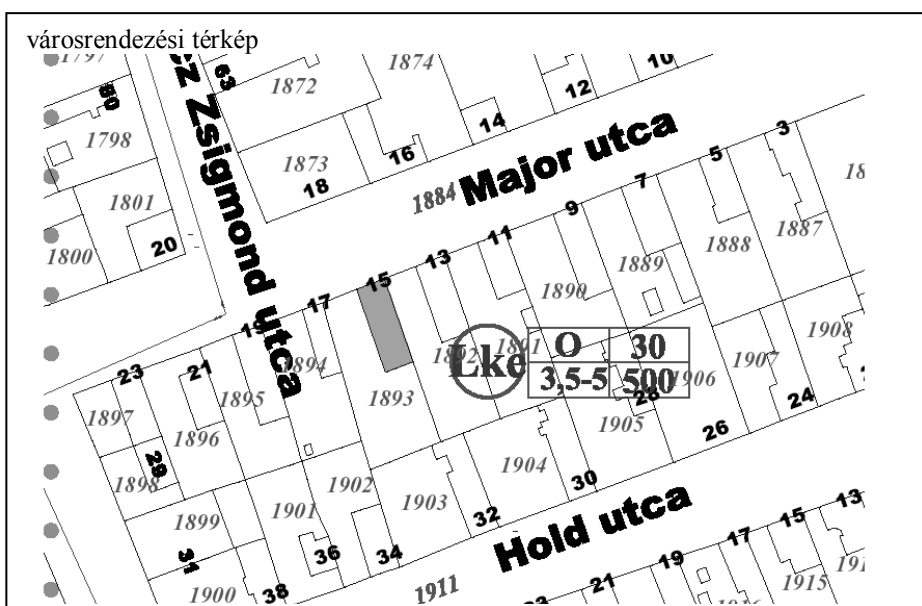
4. hrsz.1893. Major utca 15. napsugaras ház

Leírás: A központi belterület déli városrészében, a múlt század elején épült tornácos parasztház. Időközben a felújítások során átépítették, mára csak a napsugár motívumú deszka oromzat eredeti.

Az épület értéke: A fésűs beépítésű utcásorba illeszkedő arányos épülettömeg, eredeti deszka oromzat

Értékes, nmegőrzendő építészeti elemek: eredeti, szép arányú és kivitelű napsugaras deszka oromzat.

Javaslat: eredeti(hez hasonló) ablakok v. ablakpár a „Tüzép-ablak” helyett, továbbá bejárati ajtó az aktuális felújítás során, sima fehér falfelület.

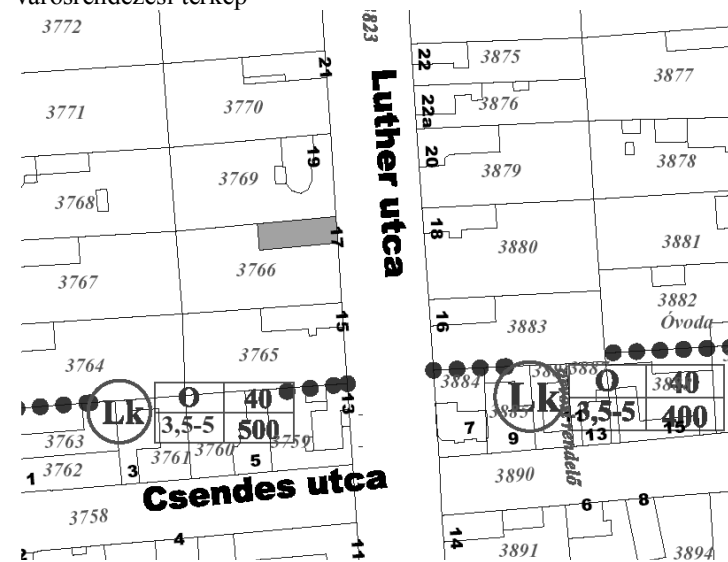
Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

5. hrsz. 3766. Luther utca 17. napsugaras ház

Leírás: A központi belterület keleti városrészében, verandás parasztház (nagygazda-ház); amely a múlt század fordulóján épülhetett. Valószínű, hogy az üvegezett veranda a kezdeti tornác beépítésével keletkezett.
Az épület értéke: A szimmetrikus, tekintélyt sugárzó épülettömeg, eredeti
Értékes, megőrzendő építészeti elemek: eredeti, szép arányú és kivitelű napsugaras deszka oromzat, oszloplizénás festett homlokzat
Javaslat: Veranda megtartható, de felújítandó; kerítés felújítandó az épülethomlokzattal azonos felületi kiképzéssel (krémfehér árnyalattal); tetőhéjalás felújítása (hódfarkú cserép pótlásával); lábazat felújítása.

városrendezési térkép

Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

6. hrsz. 737/2. Lehel utca utca 21. napsugaras ház

Leírás: A történeti városmag északi városrészében épült tornácos, fésűs beépítésű lakóház.

Az épület értéke: Szimmetrikus, tekintélyt sugárzó épülettömeg, eredeti építészeti részletek

Értékes, megőrzendő építészeti elemek: szép arányú és kivitelű napsugaras deszka oromzat, eredeti ablakok, kiskapu

Javaslat: falnedvesedés elleni szigetelés, egységes homlokzatfestés

városrendezési térkép

Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

7. hrsz. 2683. Árpád utca 34.. napsugaras ház

Leírás: A központi belterület déli városrészében épült, fésűs beépítésű lakóház

Az épület értéke: Épülettömeg, eredeti állapotban megtartott építészeti elemek

Értékes, megőrzendő építészeti elemek: napsugaras deszka oromzat, vakolt nyíláskeret

Javaslat: Eredeti ablakok visszaállítása

városrendezési térkép

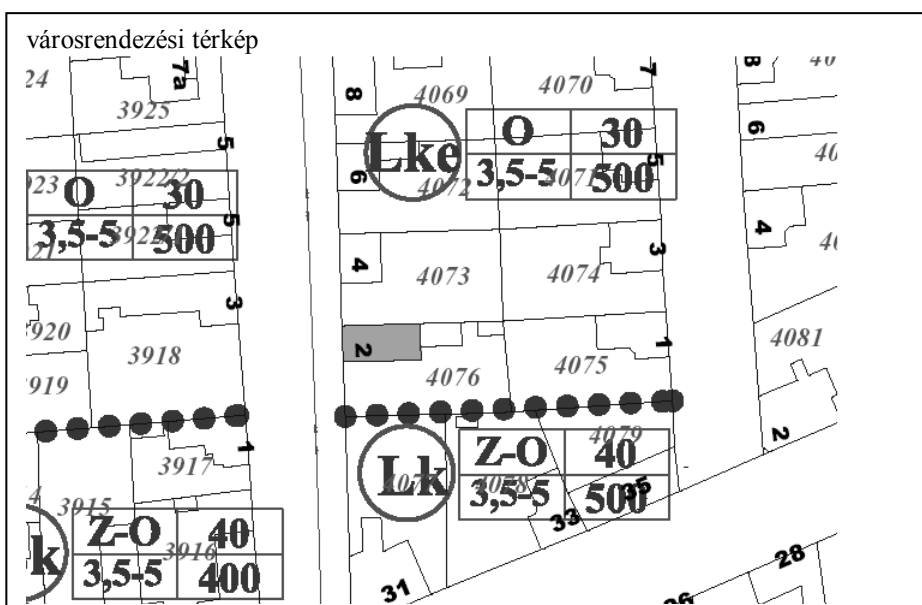
Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

9. hrsz. 4076 Oláh István utca 2., paraszt-barokk lakóház

Leírás: Az épület szép formájú aszimmetrikus homlokzatú parasztház. Eredeti formájában megmaradt, mind épülettömegét, mind építészeti részleteit tekintve.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Arányos, eltolt szimmetriájú főhomlokzat; határozott, hangsúlyos párkány; nyílás-arányok, eredeti négyosztatú ablakok, nyíláskeretezés, oszloplizénák, téglafedköves oromfal.

Javaslat: Eredetihez hasonló lábazatkialakítás, homlokzatfestés.

11. hrsz. 1188 Vásárhelyi utca 4. paraszt-barokk lakóház

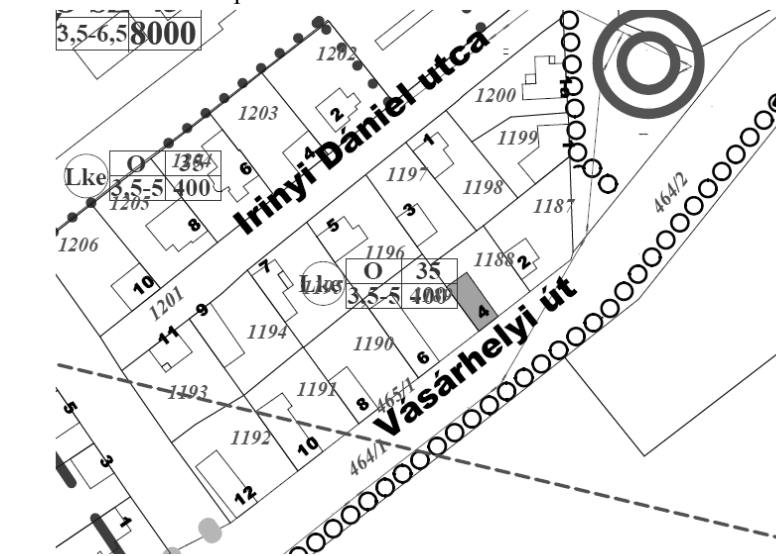
Leírás: Az épület a Vásárhelyre vezető út északi oldalán fésűs beépítésű utcatorba illeszkedő tornácos parasztház. Közülük is vizuálisan kiemelkedik karakteres, neobarokk téglaromzatával.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Arányos, harmóniát sugárzó, egységes téglaromzat; tornác, nyílásárnyok.

Javaslat: Eredeti formájú ablakok, nyerstéglátégla vagy palánk kerítés az aktuális felújítás során.

városrendezési térkép

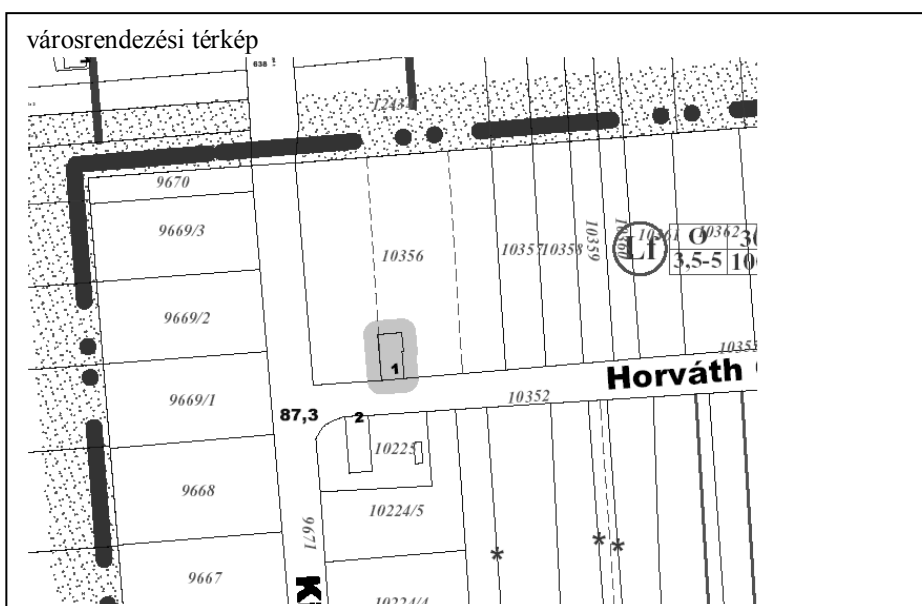

12. Hrsz.: 10356 Horváth Gy. utca 1. neo-barokk lakóház

Leírás: Az épület Szentetornya városrész szélső utcájában áll. Az 1930-as években épült, vert agyagfalas, egymenetes, tornácos parasztház, barokkos jellegű préstégla homlokzattal. A főhomlokzat eredeti formájában megmaradt, beleértve az építészeti részleteket is.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: A préstéglás reliefes főhomlokzat, ablakok, kapu

Javaslat: beton – idomacél kerítés elbontása, helyette préstégla v. deszka kerítés építése

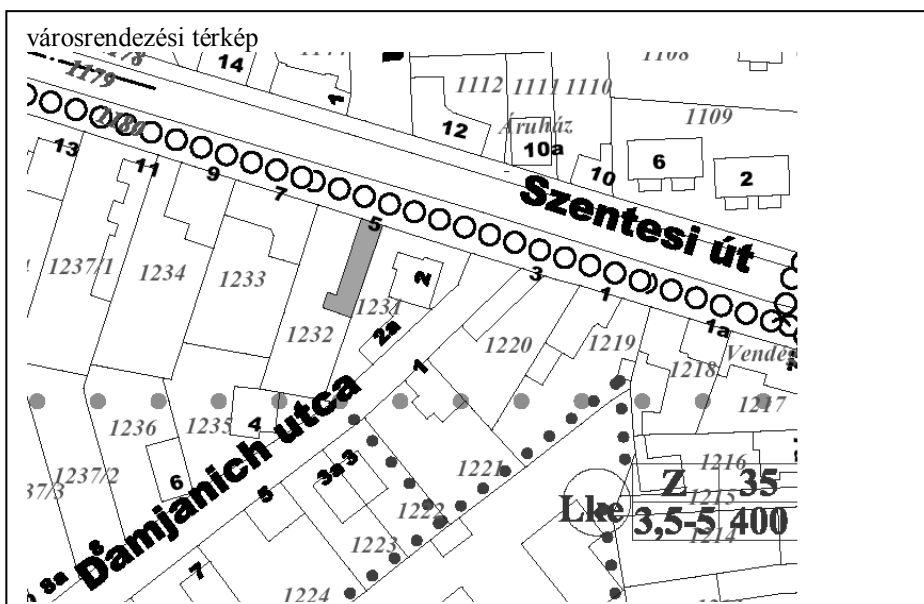

13. hrsz. 1232 Szentesi út 5. paraszt-barokk lakóház

Leírás: Az épület a Vásárhelyi út 4. sz. lakóház „ikertestvére”, a Szentesre vezető út déli oldalán, a szomszédos polgári háztól elütő neobarokkos téglaromzatú parasztház.

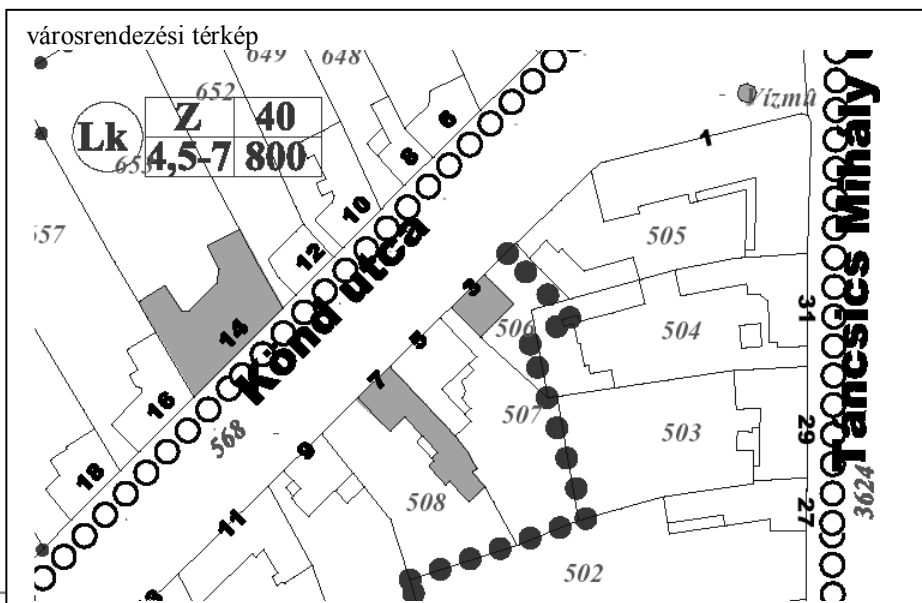
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Arányos, harmóniát sugárzó, egységes téglaromzatú architektúra; tornác, nyílásárnyok.

Javaslat: Eredeti formájú ablakok, az aktuális felújítás során.

18. 506 Könd utca 3. polgári-neobarokk lakóház

Leírás: A történeti városmagban lévő patinás épület a 800-as évek végén épülhetett, neobarokkos (copf) építészeti divatirányzat szerint. A tipikus polgári épület alapincézett, oldalrizalit, homlokzati képlete 2+1.
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Az épület harmonikus, arányos megjelenése az utcaképben (az aszimmetrikus homlokzat ellenére), hangsúlyos tetőfelépítmény, értékes neobarokk (copf) vakolathímek, finom nyolcosztatú ablakok.
Javaslat: Felújítások jelenlegi formában.

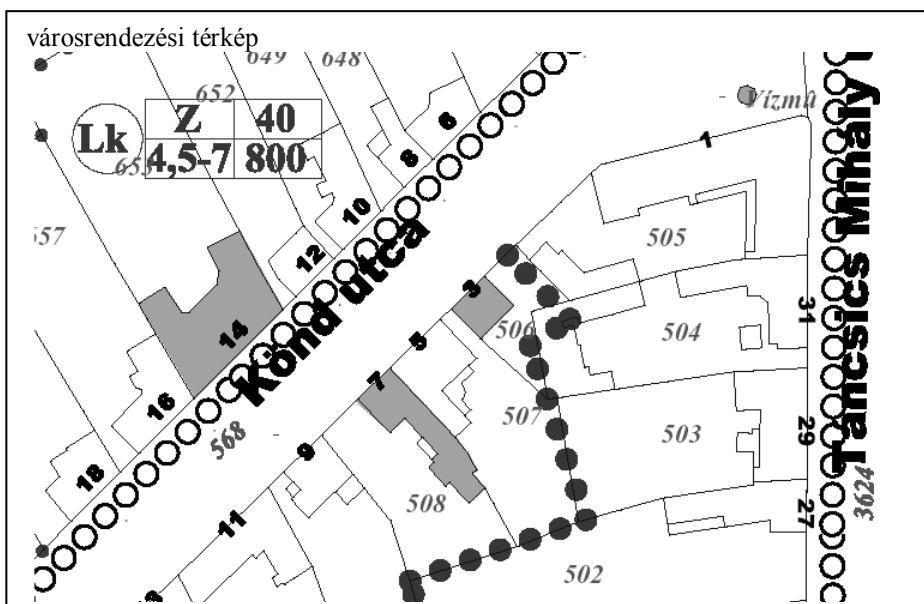
Relief Plan Bt. * Szeged, Kecskeméti utca 22/a

19.. 506 Könd utca 7. polgári- lakóház

Leírás: A lakóház egyike a város klinkertéglával díszített homlokzatú polgárházainak; ez ház a vakolatdíszes-téglabetétes altípust képviseli. Az épület félig zárt sorú beépítésű; a telket vakolt mezős nyerstégla oszlopos kerítés határolja

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: épülettömeg, téglabetétes-vakolati architektúra, épülettel harmonizáló kerítés.

Javaslat: A lábazat és parapetmező felújítása, visszafogottabb homlokzatszínezés

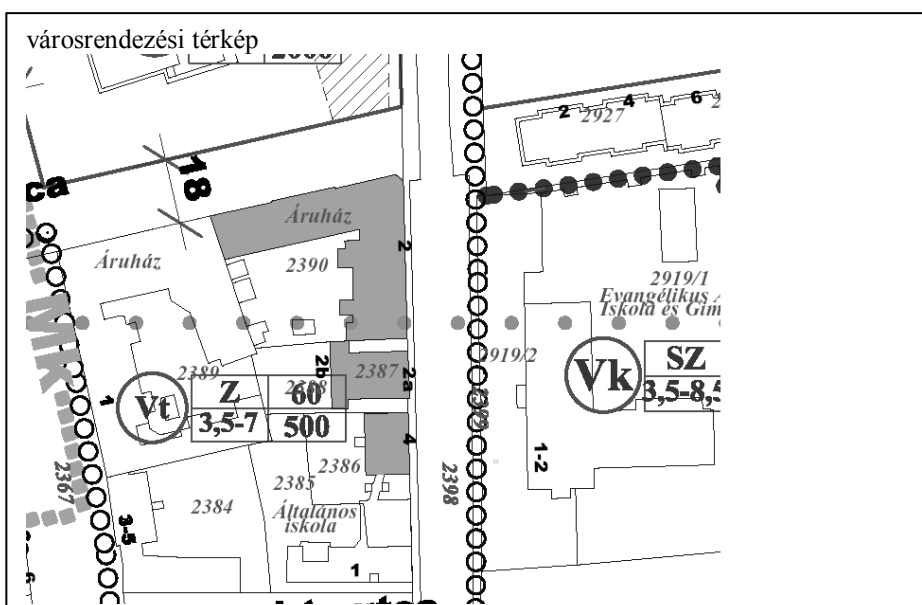

20. 2919. Bajcsy Zsilinszky u. 2. polgári lakóház

Leírás: Az épület a történeti városmag szívében, a Szabadság tér sarkán lévő nagyméretű saroktelken áll. Tipikus zárt sorú beépítésű kereskedőház, amelynek utcai szárnya a lakószárny a szárazkapuval, míg a téren lévő épületrész az üzletet – melynek bejárata már akkor a sarok felől nyílt – tartalmazta. Az épület lakószárnyának eredeti homlokzati képlete: 2+2+2+K+2+2+2. Az épületet többször felújították, átalakították. Ennek eredménye a mai eklektikus arculat, a több üzlet-egység a tér felőli oldalon, a sarki üzletrészen a portálok átalakítása, a lakószárnyban kisvendéglő („hatlépcsős”) kialakítása.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Az épület harmonikus, karakteres megjelenése az utcaképben, „eredeti” nyílászárók ritmusa.

Javaslat: Felújítás során eredeti portál, színdinamikai épületszínezés.

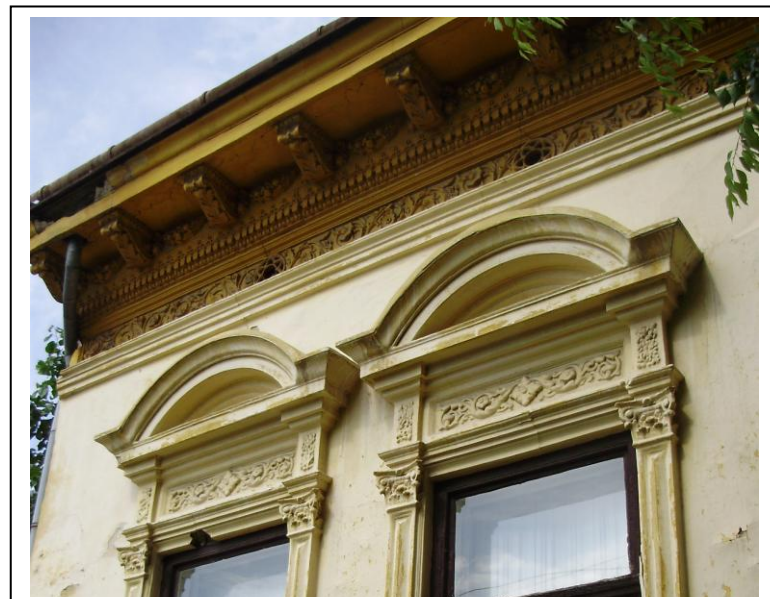
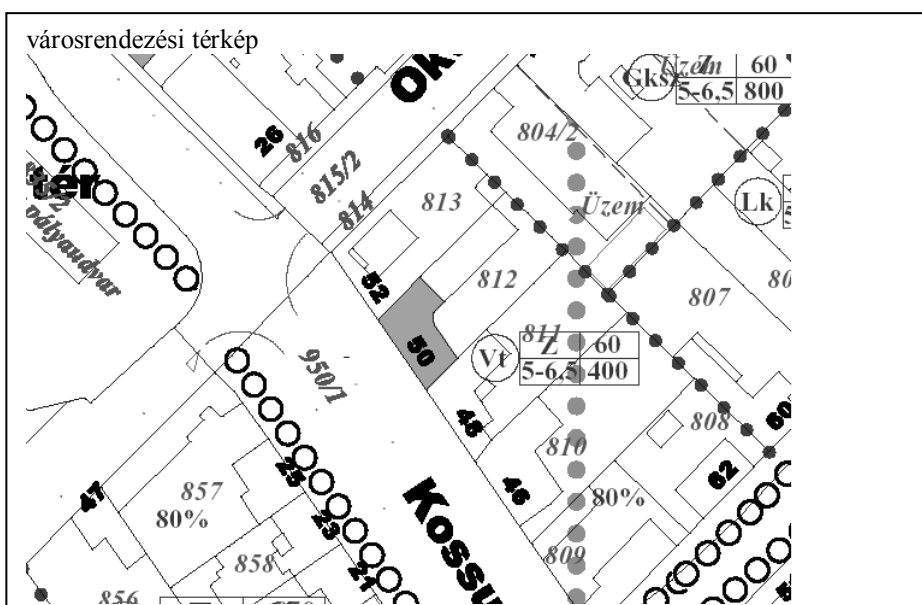

22. 812 Kossuth Lajos utca 50. polgári lakóház

Leírás: Az épület a történeti városmag szívében, a város észak-déli irányú főutcáján áll. Tipikus zárt sorú beépítésű, félig alapincézett, „hajlított” polgárház, eklektikus-barokkos kiképzésű főhomlokzattal. A homlokzati képlet 2+2+K. Az épület jelenlegi arculata a századfordulón –átépítéssel alakulhatott ki, az akkori kordivatnak megfelelően. Az udvari épületszárny egybeépült (véltetően tornácos, korábbi építésű) a mellékszárnnyal: udvarházas beépítés.

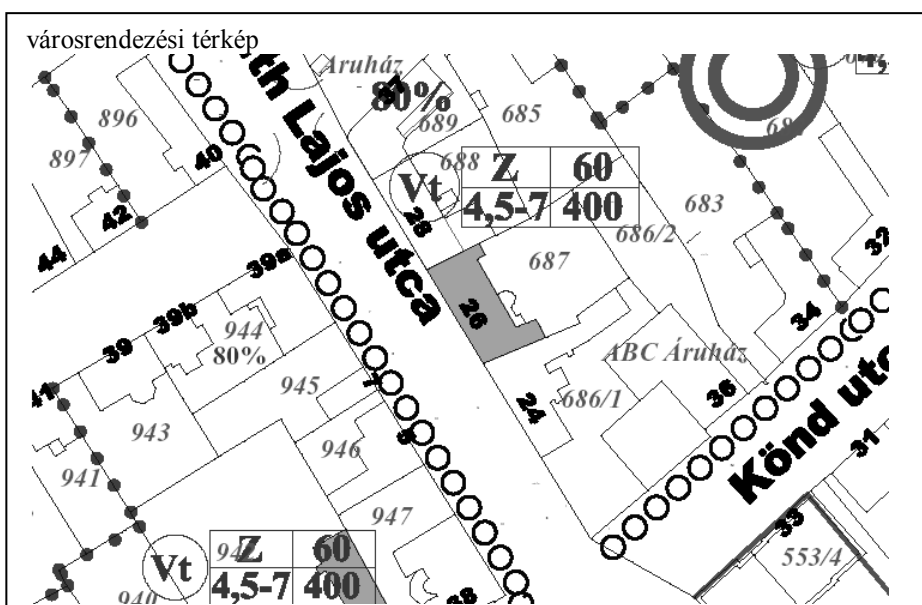
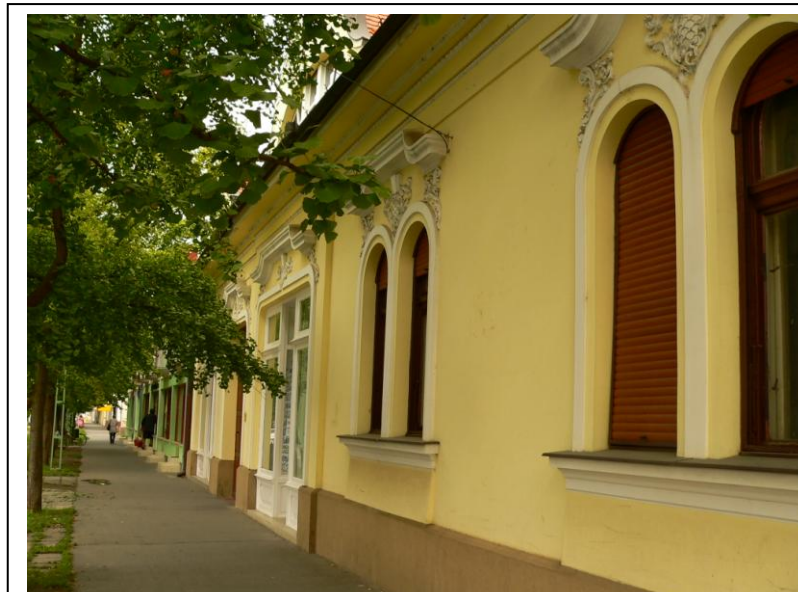
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: A zárt sorú beépítésű épülettömeg, harmonikus, karakteres megjelenés az utcaképben, „eredeti” nyílászárók, vakolathímek, díszes ereszkiképzés.

Javaslat: Lábazat felújítás (színezett cementvakolattal), homlokzatfelújítás a tagozatok megőrzésével, színdinamikai épületszínezés.

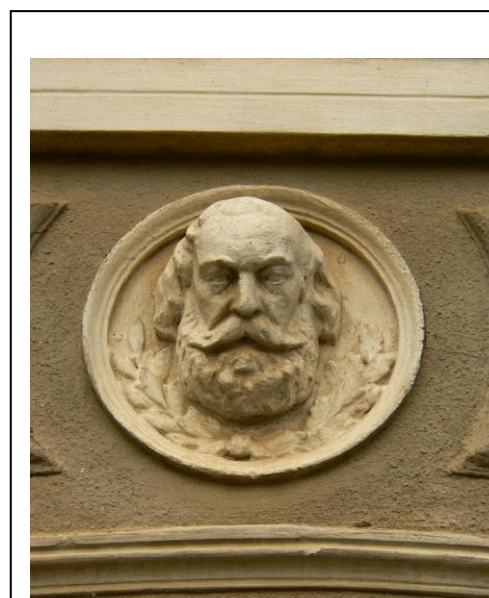
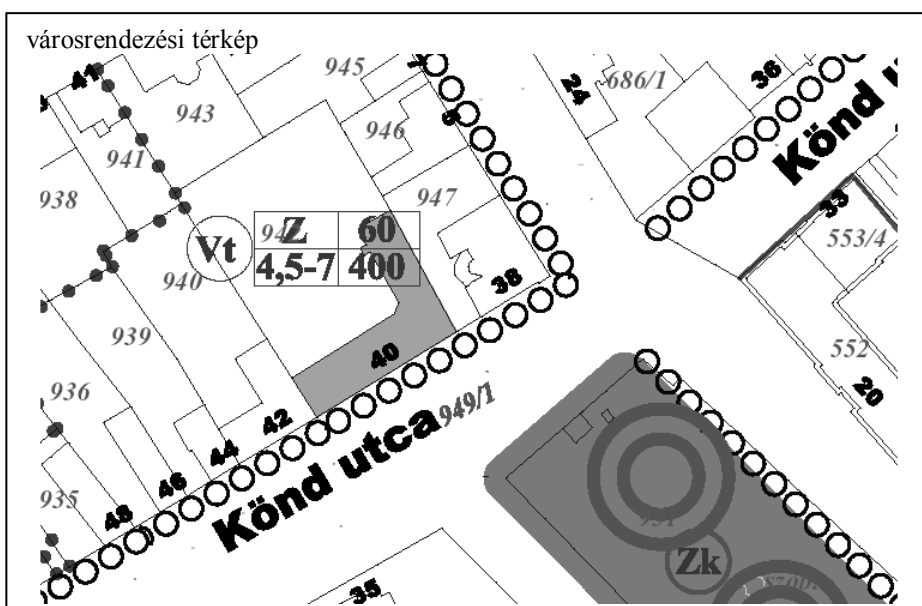
23. 687. Kossuth Lajos utca 26. polgári lakóház

Leírás: Az üzleteket tartalmazó épület a történeti városmag szívében, a város észak-déli irányú főutcáján áll. Tipikus zárt sorú beépítésű polgárház, eklektikus-barokkos kiképzésű főhomlokzattal. A homlokzati képlet P+K+P+2+2. Az épület jelenlegi arculata mintegy 10 éve, átépítéssel alakult ki, amikor is korszerű üzletek létesültek, és az épület tetőtérrel bővült; a tetőtéri felépítmények a homlokzathoz hasonló karakterűek. *Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek:* A zárt sorú beépítésű épülettömeg, harmonikus, karakteres megjelenés az utcaképben, eredetihez hasonló portálok, nyílászárók, vakolathímek, dísztagozatok. *Javaslat:* aktuális felújítás jelenlegi formájában.

24. 942. Könd utca 40. polgári lakóház

Leírás: A zárt sorú beépítésű, szárazkapus, eklektikus „hajlított” polgárház a történeti városmag szívében áll, klasszicizáló és barokkos jegyekkel gazdagon díszített homlokzattal. A homlokzati képlet 2+K+2+2+2+2. Több mint valószínű, hogy a mai állapot egy századforduló utáni átépülés eredménye. Jelenlegi hasznosítás: többlakásos szociális bérlakóház (?).
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Utcaképet meghatározó épülettömeg, karakteres megjelenés, kapuzat, vakolathímek.
Javaslat: Teljeskörű felújítás; festett cementes lábazat, parapetsávban vakolati tükör kiképzése, visszafogott homogén homlokzati színezés, kapuzat megőrzése;

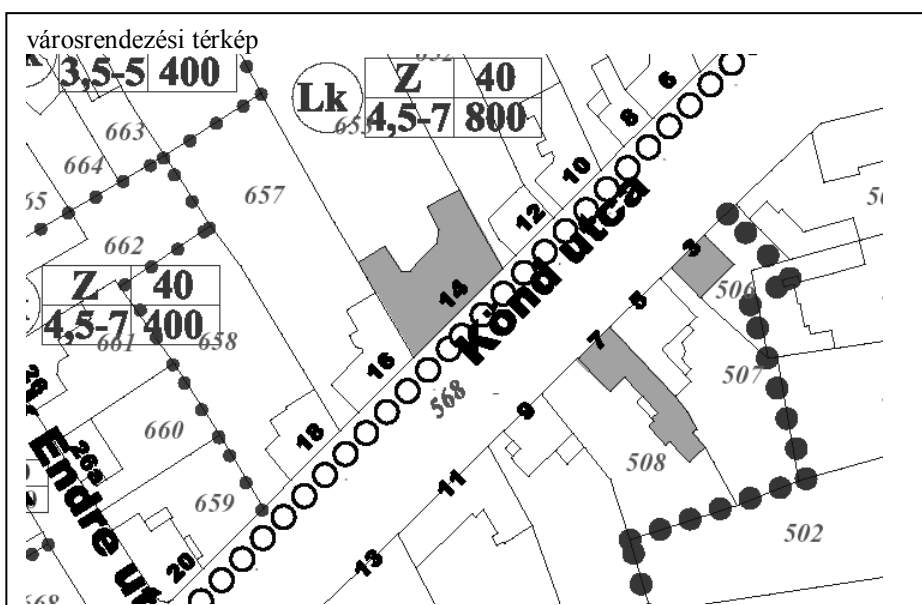

25. 653. Könd utca14. polgári lakóház

Leírás: A tekintélyes méretű egykori polgárház a Könd utca keleti felén áll, klasszicizáló jegyekkel, amelyek a viszonylag korai, XIX. századi végi építésre utalnak. Az épületet a közelmúltban átalakították (az eredeti polgári lakóházból kereskedőház lett), a homlokzatot korhű módon felújították, de az eredeti ablakok és a kapuzat eltűntek. Az épület szimmetrikus tömegű, a homlokzati képlet 4+K+4.

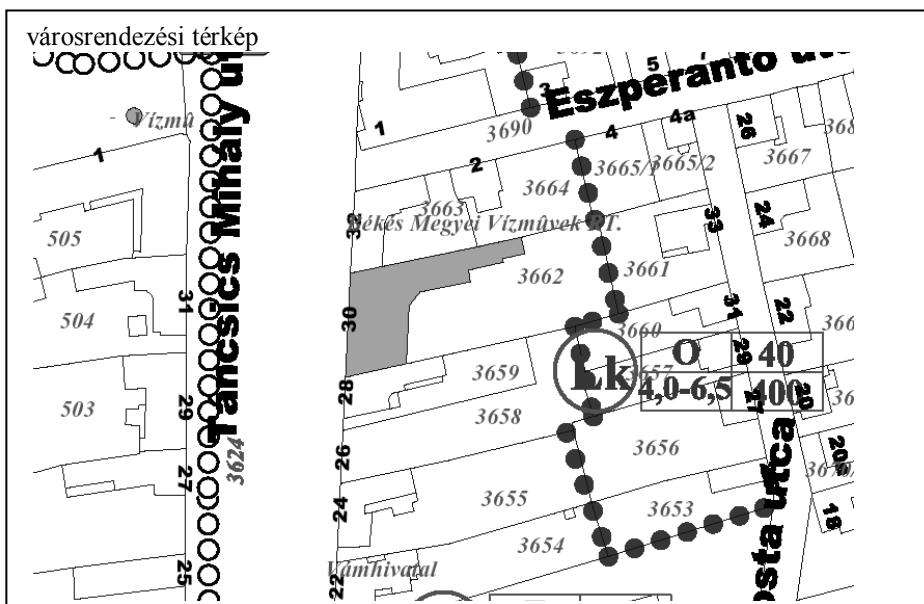
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Utcaképet meghatározó épülettömeg, tört síkú tetőidom, vakolathímek és tagozatok, eredeti ácsolt kazettás ereszt.

Javaslat: A kapuzat visszaállítása, lehetőleg az eredetihez hasonló, vagy arra utaló módon.

26. hrsz. 3662. Táncsics Mihály u. 30. polgári lakóház

Leírás: Az eklektikus, tégl architektúrájú egykori polgárház a két világháború között épült. A kapuzat melletti traktusából magánpatikát alakítottak ki, ma is így hasznosítják (Margaréta gyógyszerár). Az átalakítás ellenére lényegében eredeti formájában maradt fenn. Szimmetrikus tömegű, a homlokzati képlet 2+2+1+P+P+K. *Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek:* Utcaképet meghatározó épülettömeg, nyílásritmus, tetőfelépítmények, tagozatok, kapuzat. *Javaslat:* A jelenlegi állapot megőrzése a jelenlegi hasznosítás mellett.

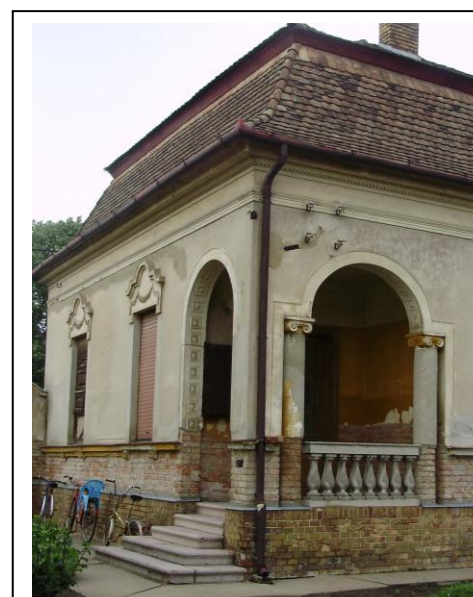
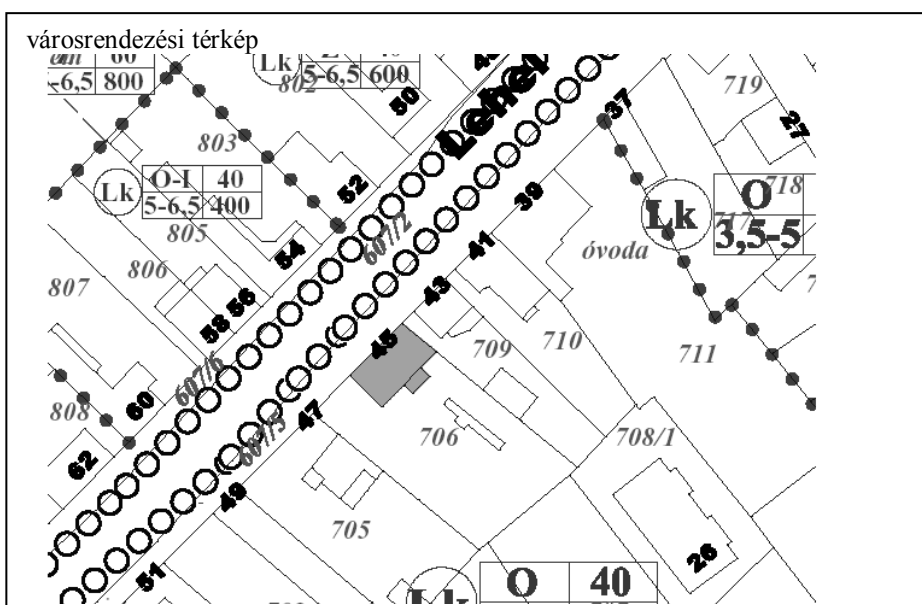

27. hrsz. 706. Lehel utca 45. polgári lakóház

Leírás: A copf stílusjegyeket hordozó neobarokk-eklektikus villaépület a századforduló elején épült, az akkor divatba jövő „manzárdtetős” tetőidommal. A polgári lakóház szimmetrikus főhomlokzatú, képlete 2+3+2.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Utcaképet meghatározó tetőfelépítményes épülettömeg, nyílásritmus, vakolathímek, ovális tetőablak, gyűjtődényes esőcsatorna, oldalbejárati tornác.

Javaslat: A kapuzat visszaállítása, lehetőleg az eredetihez hasonló, vagy arra utaló módon.

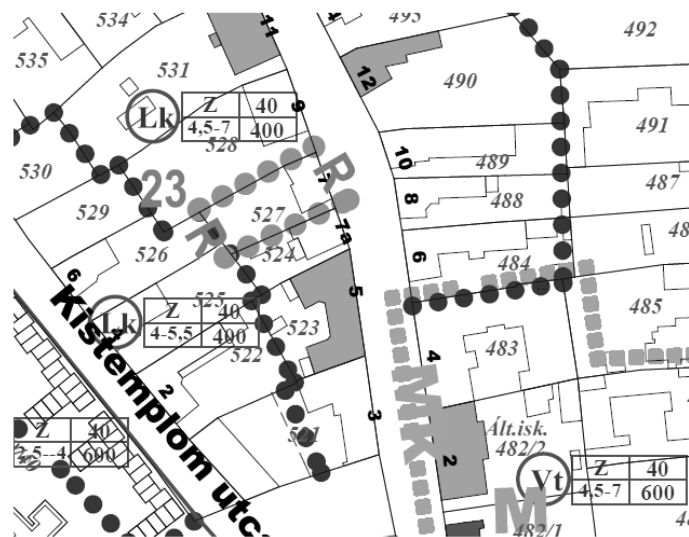

28. hrsz. 523. Thék Endre utca 5. polgári lakóház

Leírás: Az egykori polgári lakóház a századforduló környékén épülhetett, klasszicizáló eklektikával. Az épület klasszikus szárazkapus, szimmetrikus kialakítású. A lizénákkal, nyíláskeretkezéssel gazdagított, téglabetétes homlokzatot néhány éve átalakították az épület funkcióváltása idején (lakóházból - üzletház). A homlokzat eredeti képlete 2+2+K+2+2 volt.
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Utcaképet meghatározó épülettömeg, vakolathímek és tagozatok, kapuzat.
Javaslat: Teljes körű felújítás, (lehetőleg az eredeti állapot szerint vagy a portálok stílushű átépítésével), talajvíz elleni szigetelés, kapuzat, lábazat és előlépcsők felújítása.

városrendezési térkép

32. hrsz. 668. Könd utca 22. **polgárház (egykori kúria?), napsugaras nagykapuval**

Leírás: A tekintélyes méretű kontyolt tetős több rendeltetésű saroképület a az 1800-as évekből való. Többször átalakították, eredetileg klasszicista homlokzatú volt (többek között nyílászárókat cseréltek, . Nagyméretű – mintegy 4 m széles szárazkapuja. - napsugaras- virágszirmos motívumokkal díszített.

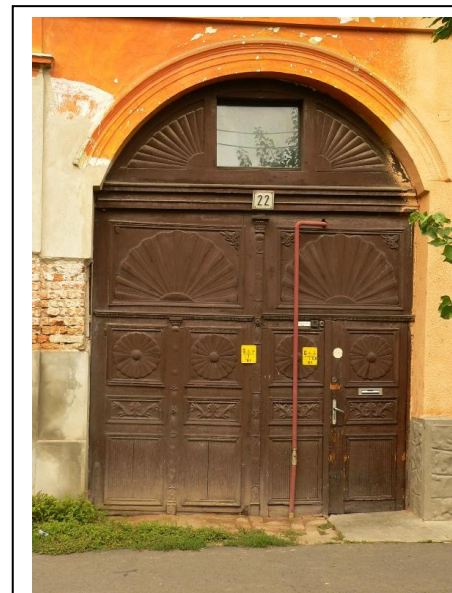
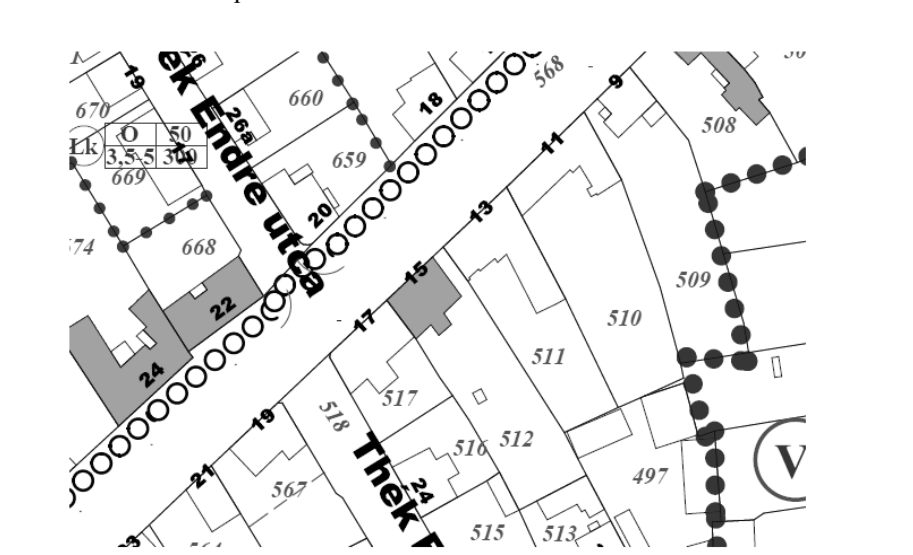
Az épület falán emléktábla, melynek tanúsága szerint itt szálltak meg 1848 júliusában Kossuth Lajos gyermekei.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Utcaképet meghatározó épülettömeg, karaktert meghatározó homlokzati tagozatok, nagykapu, ovális padlásszellőző nyílások

Javaslat: Teljeskörű felújítás; lábazat korhű felújítása, ajtók, ablakok cseréje., szindinamikai homlokzatszínezés, kapu helyreállítása

városrendezési térkép

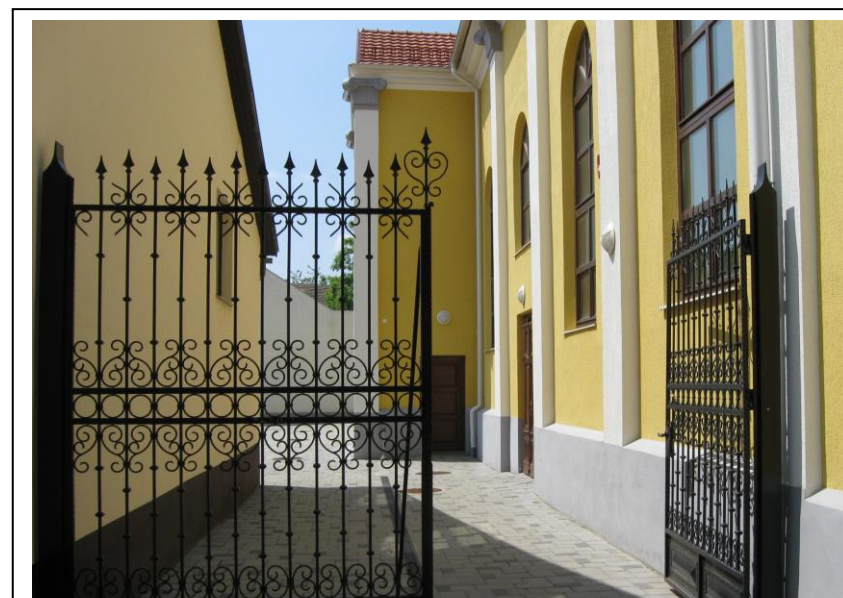
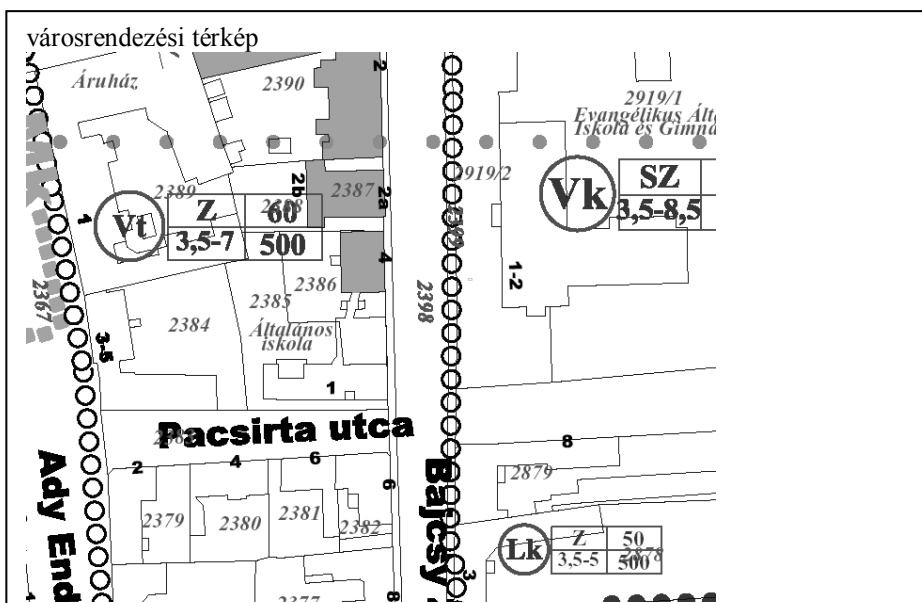

34. hrsz.2387. Bajcsy Zsilinszky u. 2/A. volt zsinagóga

Leírás: A volt zsinagóga a zárt sorú jellegű utcaszakaszba beékelődött épület, keleti hatásokat felmutató romantikus-stílusjegyekkel. Az épületet néhány éve felújították. A külső felújítás korhű módon történt, a belső átalakítás eredménye egy közösségi hasznosítás: Művészeti Intézmény (koncertterem)

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Utcaképet meghatározó épülettömeg tetőfelépítményekkel, kapuzat, épület-tagozatok és vakolatdíszek.

Javaslat: Jelenlegi formában való megőrzés.

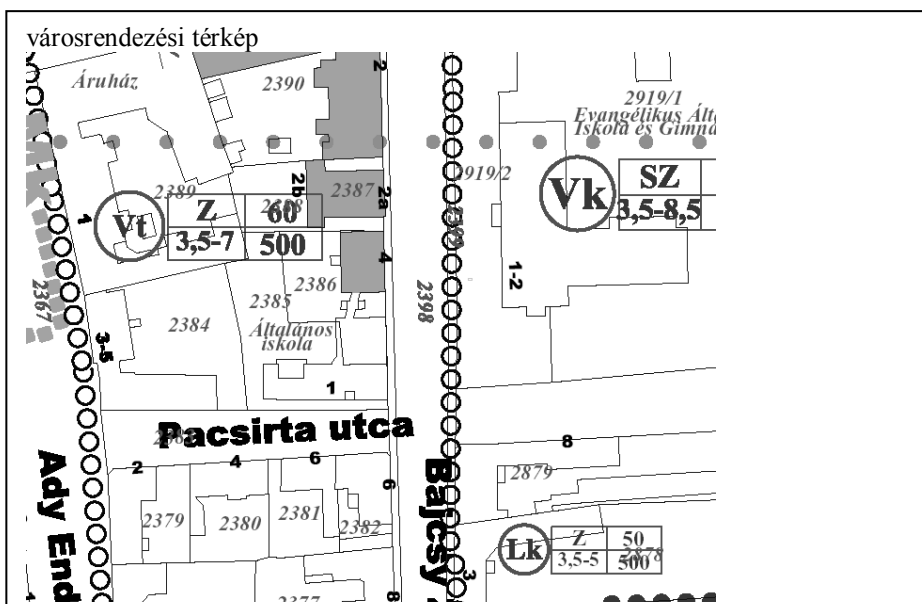

35. 2385 Bajcsy Zsilinszky u. 4. (Hrsz. 2386, leválasztva)

Leírás: Az egykori általános iskola és óvoda épülete a 900-as évek elején épült, klasszicizáló-eklektikus homlokzattal, hatosztatú ablakok sorával. Jelenlegi hasznosítás szerint a Gyógypedagógia és Szakszolgálati Intézmény működik itt, kistérségi vonzással.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Utcaképet meghatározó épülettömeg, karakteres megjelenés, nyílásritmus, eredeti jellegű ablakok, tagozatok.

Javaslat: Jelenlegi formában való megőrzés.

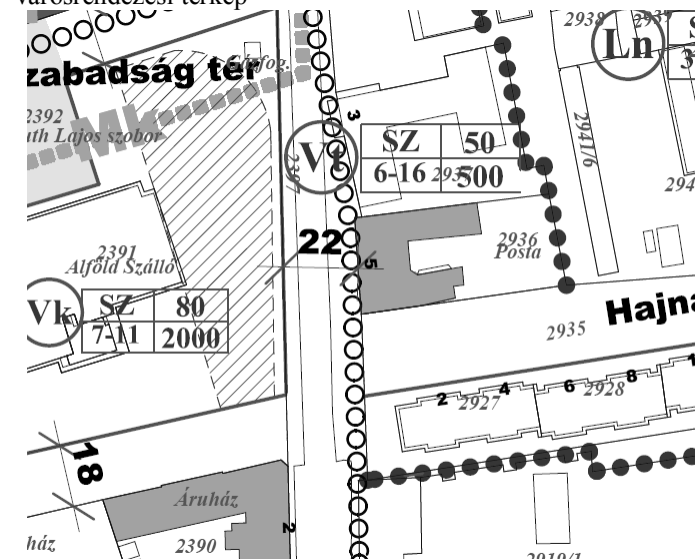

36. 2936. Bajcsy Zsilinszky u. 5. volt postaépület,

Leírás: Az egykori postaépület a város főterének egyik meghatározó középülete volt – illetve ma is az (a felújítás után az okmányiroda került ide). Az szárazkapus, egyemeletes, szimmetrikus főhomlokzatú épület klasszicizáló-eklektikus stílusjegyekkel épült. A felújítás során sikerült megőrizni az eredeti formavilágot. Sajátos építészeti többlet, hogy a szomszédos épület lebontásával és utcanyitással keletkezett zavaró látványú tűzfal korhű homlokzatosítása is megtörtént a felújítás során.
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Városképet meghatározó karakteres épülettömeg és színvilág, nyílásarányok, tagozatok, részletek.
Javaslat: A jelenlegi állapot megőrzése.

városrendezési térkép

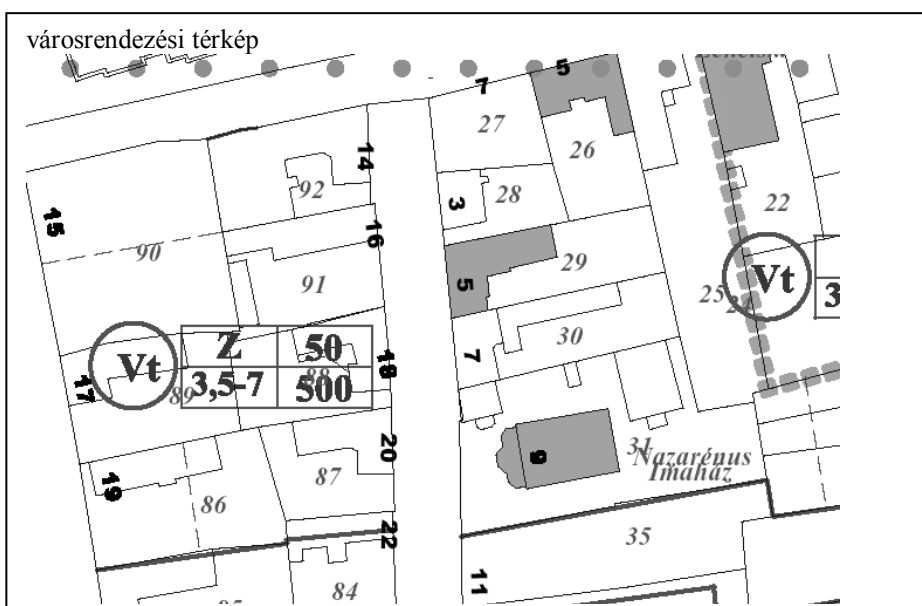

37. hrsz. 29. Deák Ferenc utca 5. polgári lakóház

Leírás: Az eklektikus homlokzatú épület ma üzletházként funkcionál. Tipikus hajlítottház, ahol az udvari és utcai szárny beépítettségi mélysége azonos. Homlokzati képlet 2P+2P+K. A felújítással a portálok átalakított kialakítása elfogadható. Egyébként a felújítás dícséretes, megmaradt az eredeti nyílásritmus, a lizénás-rizalitos homlokzatzsízsek (egyedül a színezett tető problematikus). A homlokzati színezés kellően visszafogott, a cégreklám és falikarok mértéktartók.

Megőrzendő építészeti elemek: Utcaképet meghatározó épülettömeg, nyílásritmus, homlokzati tagozatok, felújított kapuzat.

Javaslat: A jelenlegi állapot megőrzése.

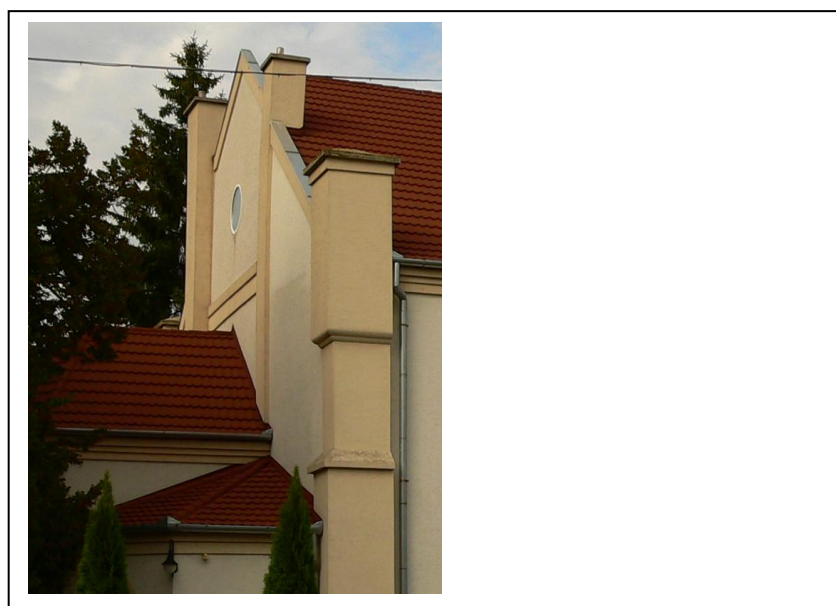
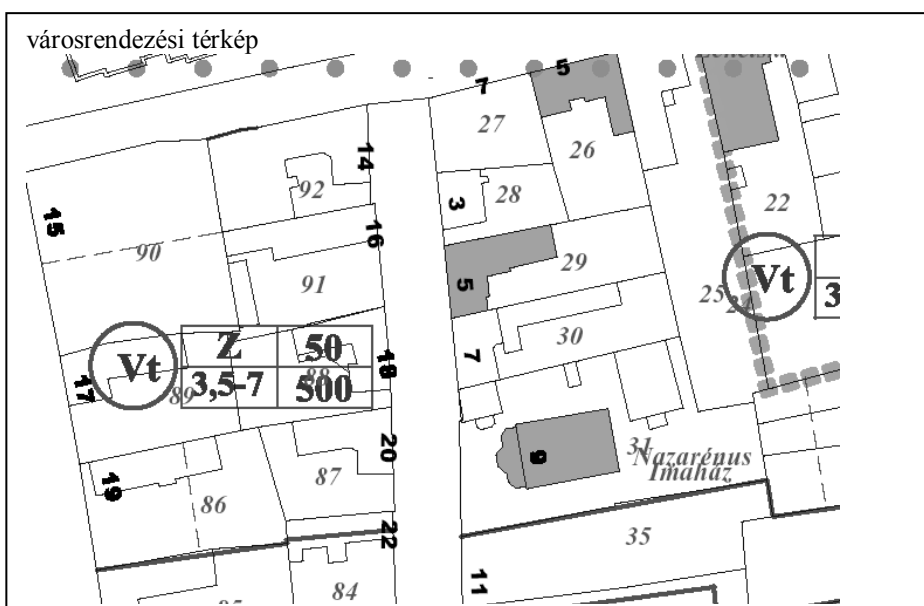
38. hrsz. 31. Deák Ferenc utca 9. *nazarénus imaház*

leírás:

Az épület az eredeti polgári házas környezetbe települt, neogótikus építészeti elemekkel (leegyszerűsített csúcsíves ablakok, támpillérek.) Az egyházi sajátosságok miatt elmaradt a harangtorony. Felújított. Az épület a Kölcsey utca meghosszabbítása miatti utcanyitással saroktelek pozícióba került; egységes vakolt tömör kerítéssel vették körül.

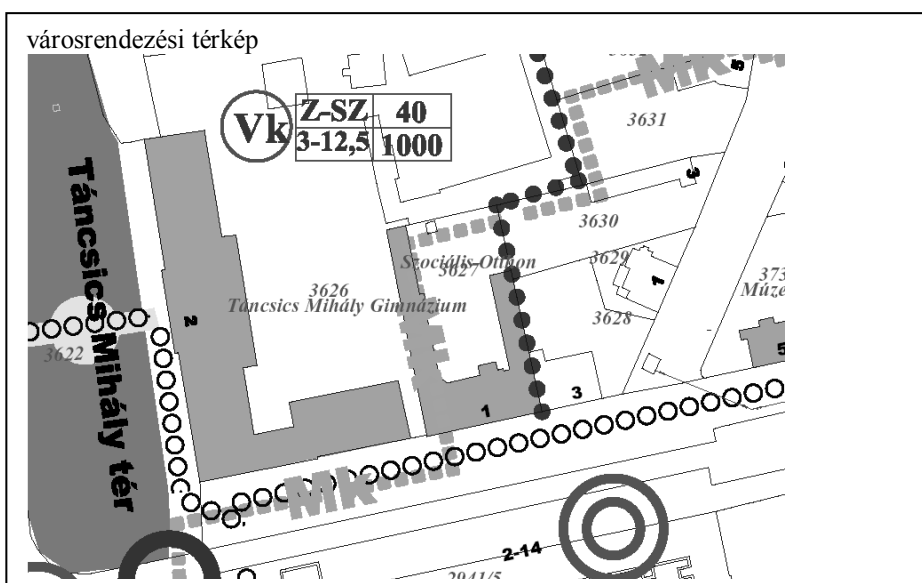
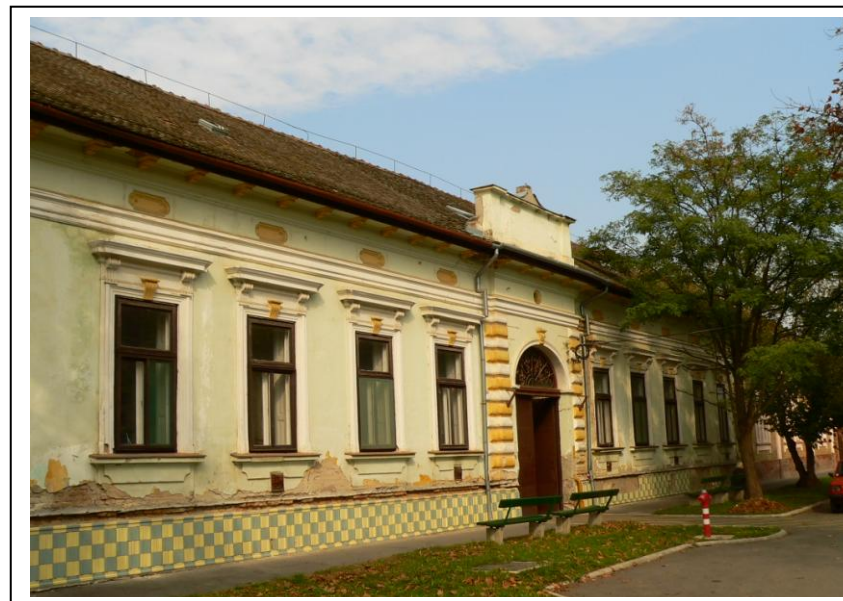
Értékek, megőrzendő építészeti elemek: Városképet meghatározó épülettömeg, homlokzati tagozatok.

Javaslat: A jelenlegi állapot megőrzése.

39. hrsz. 2627. Dózsa György utca 1. *polgári lakóház, volt szociális otthon*

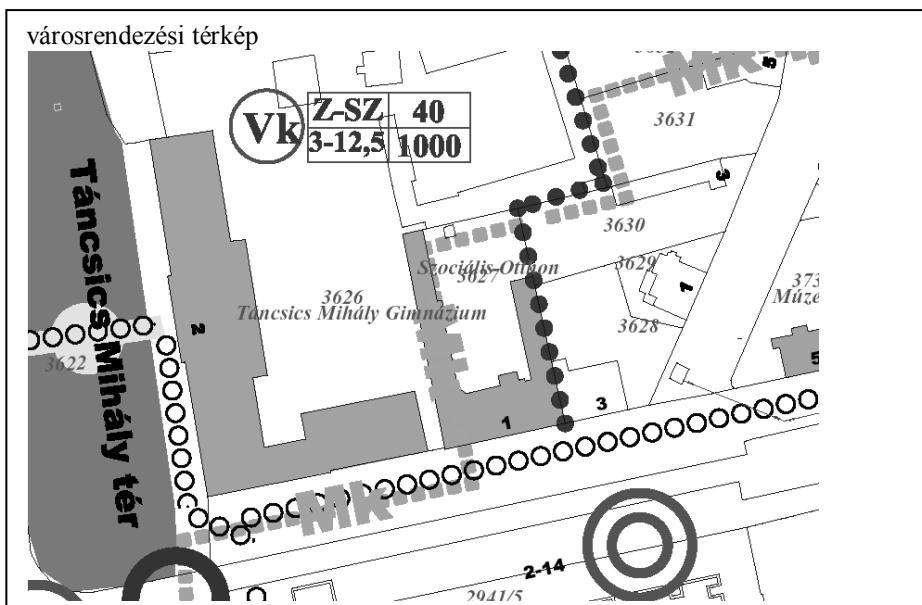
Leírás: Az épület a történeti városmag szívében áll. Tipikus zárt sorú beépítésű, udvarházas polgárház, melyhez az udvaron hozzáépítettek, többször átalakították. Szimmetrikus, középrizalitos, szárazkapus homlokzata 4+K+4. Jelenleg elhanyagolt állapotú, kihasználatlan.
Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Épülettömeg, hangsúlyos karakteres „kváderkő” díszítésű kapuzat, nyílásritmus, tagozatok.
Javaslat: Teljes felújítás a homlokzati tagozatok megőrzésével, lábazat megújítás (színezett cementvakolattal), eredeti (jellegű kapuszárnyak), projekt a hasznosításra.

40. hrsz. 3626. Táncsics Mihály utca 2
Táncsics Mihály Gimnázium épülete

Leírás:

A kétemeletes épület a város egyik legjelentősebb, szinte szimbolikus középülete; a mindig híres-neves orosházi oktatást, ezen belül a középiskolai oktatást jelképezi. Neoklasszicista stílusban épült a térre néző szárny a múlt század elején, később pedig a Dózsa György úti szárnyépület és tornaterem. A tekintélyes méretű épület 16 tantermes. Felújított.
Értékek, megőrzendő építészeti elemek: Városképet meghatározó, timpanonos-lizénás középrizalitú épülettömeg; homlokzati tagozatok.
Javaslat: A jelenlegi állapot megőrzése.

41. hrsz. 3639. Táncsics Mihály utca 10, Járási
Bíróság

Leírás:

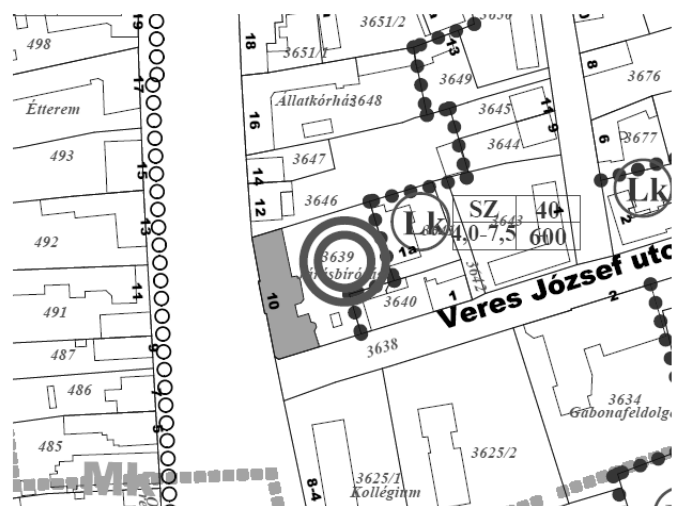
A városképet meghatározó emeletes épület a város egyik fontos középülete; a városi funkciók kiteljesítését jelenti. Mint a timpanon jellegű tetőfelépítményen olvasható, 1925-ben épült, neoklasszicista épülettömeggel; ugyanakkor a hangsúlyos középrizalit kialakítása az akkor modernnek számító „jugend stílt” idézi. Felújított.

Értékek, megőrzendő építészeti elemek: Városképet meghatározó, középrizalitú épülettömeg; homlokzati tagozatok, jellegzetes osztású ablakok, mésző keretezésű kapuzat.

Javaslat: A jelenlegi állapot megőrzése.

városrendezési térkép

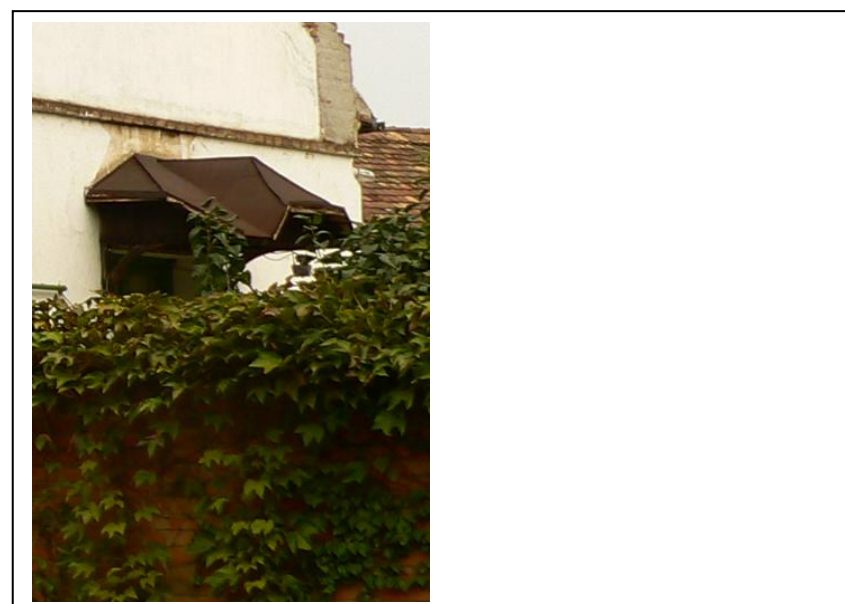
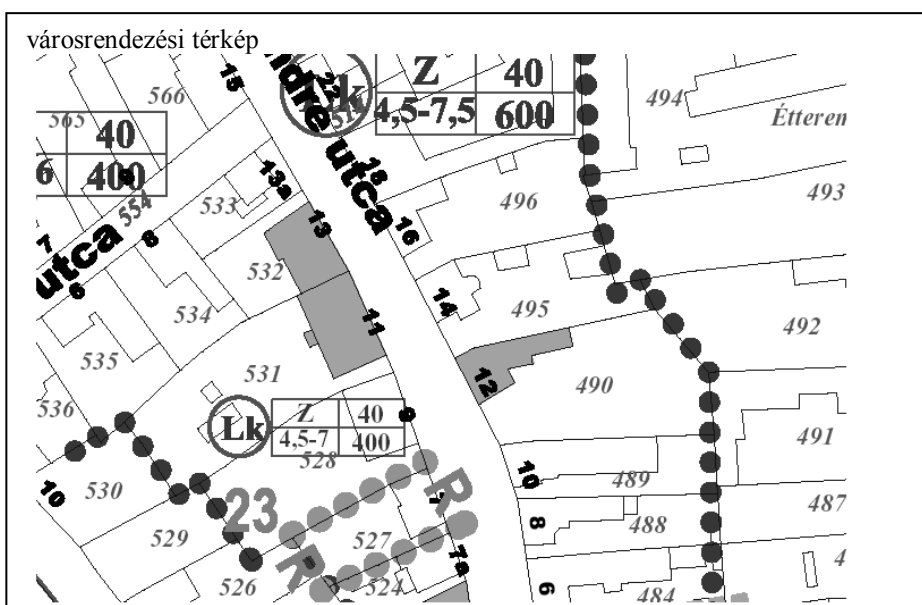

45. hrsz. 490. Thék Endre utca 12. *polgári lakóház*

Leírás: A lakóház egyike a város jellegzetes klinkertéglás homlokzatú polgárházainak. Az épület félig zárt sorú beépítésű, a telket nyerstégla kerítés határolja. szárazkapus, szimmetrikus kialakítású. A homlokzatot téglanyíláskeretezés, színes téglabetétű sávok tagolják.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: épülettömeg, téglarchitektúra.

Javaslat: Az aktuális felújítás során az ablakok cseréje, átszínezése; a jellegtelen bejárati kapu átalakítása.

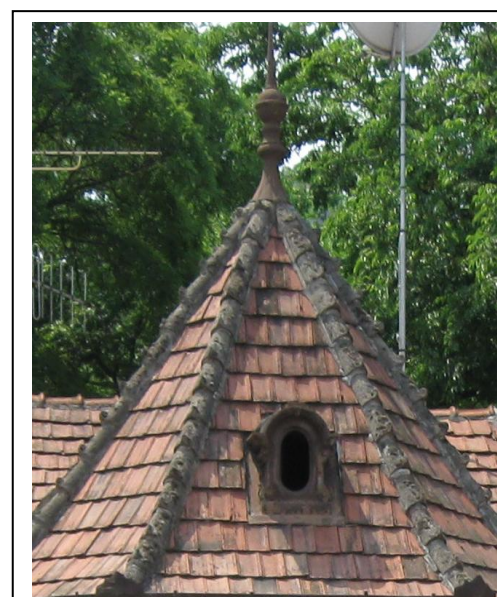
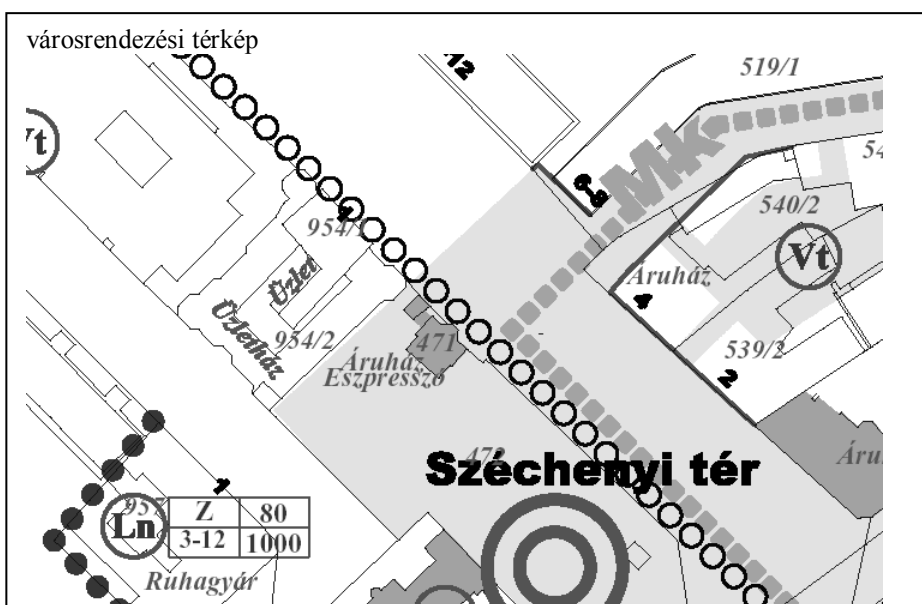
49. hrsz. 471. Széchenyi tér 1. volt kisvasút állomás (ma söröző)

Leírás:

A múlt század első felében az egykori kisvasút pályája a belvároson keresztül észak déli irányban (a mai KossuthLajos utcán, Ady utcán, Szabó Dezső utcán át) húzódott. A belvárosi megállója a mai Szécsényi téren állt. Az autóbusz közlekedés előtérbe kerülésével a kisvasutat lebontották, az állomás épülete megmaradt. Átalakították (egyedi portálok, belső tér); ma söröző, melynek hátsó falához kerthelyiséget alakítottak ki.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: várostörténeti érték, kontyolt tetős, toronysisakos épülettömeg, bádog tetődíszek.

Javaslat: A jelenlegi állapot és hasznosítás megtartása, a kerthelyiség felújítása.

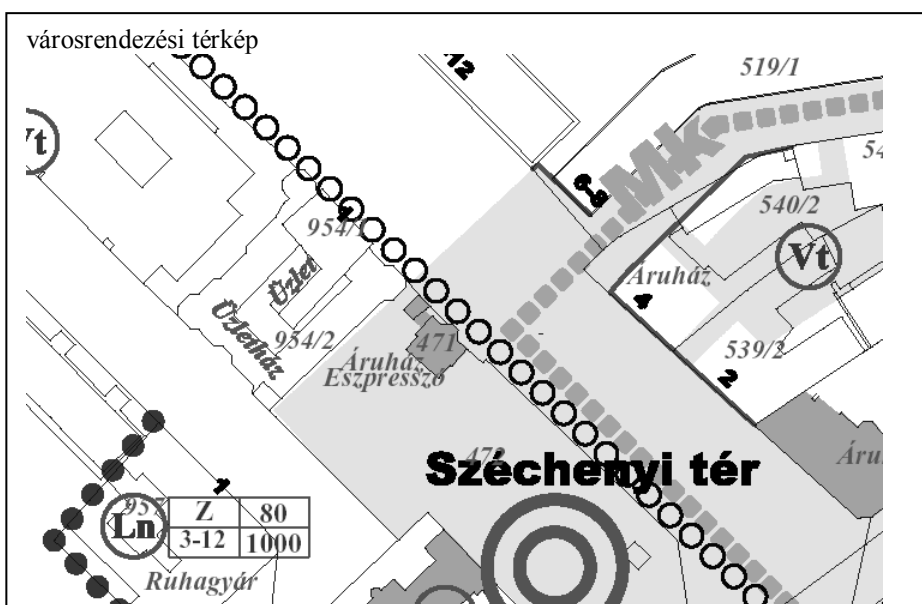
50. hrsz. 470. Széchenyi tér 1/a régi dohánybolt

Leírás:

A kisvasúti állomás épülete mellett állt az egykori dohánybolt (trafik) kicsiny nyeregtetős köztéri pavilon-épülete, amely a századforduló körül épült. Átalakították, összeépült a söröző épületével, bordás üveg előtetőt kapott. Ma vendéglátó egység, (hamburgeres). A kisvasút állomás épületével (helyesen) egységes a homlokzati kiképzése.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: várostörténeti érték, jellegzetes épülettömeg.

Javaslat: A jelenlegi állapot megtartása.

51. hrsz. 2. Szabadság tér 2. Rendőrség épülete

Leírás:

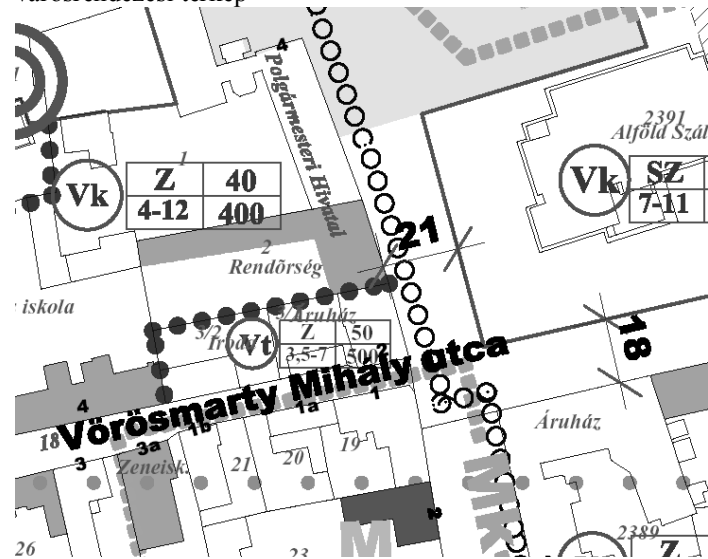
A városképet meghatározó emeletes középület a város főterén áll. A 20-as években (egy földszintes lakóház helyén) épült. Homlokzata asszimmetrikus, szárazkapus kialakítású, neobarokkos tetőfelépítménnyel végződik. Az épülethez emeletes udvari szárnyat építettek.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: városképet meghatározó épülettömeg, a bejárati kapunak vertikális hangsúlyt adó épületrizalit, karakteres nyílásritmus, osztott ablakok, nyíláskeretezés.

Javaslat: A jelenlegi állapot megtartása.

városrendezési térkép

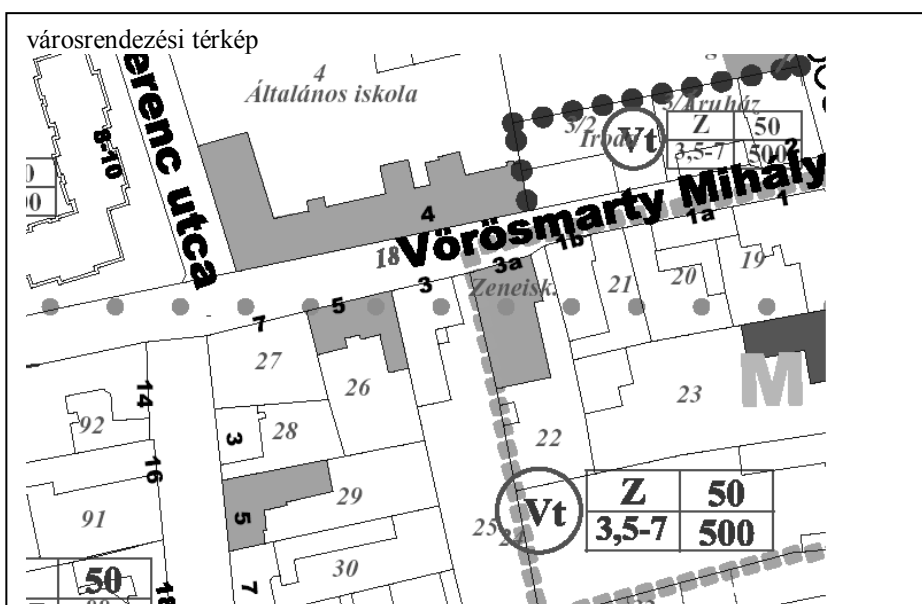
56. hrsz. 22. Vörösmarty utca 3/a Zeneiskola

Leírás:

Az egykori Állami Zeneiskola (ma Művészeti Iskola) intézményét 1955-ben létesítették, az egykori belvárosi polgárház átalakításával. Később nagyméretű hozzáépítést kapott az udvari oldalon. Félig zárt sorú beépítésű, középen neobarokkos tetőfelépítménnyel bíró épület.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: városképet meghatározó épülettömeg, tetőfelépítmény

Javaslat: Homlokzati felújítás egységes ablakszínezéssel; a kapuzat korhű átalakítása.

59. hrsz. 512

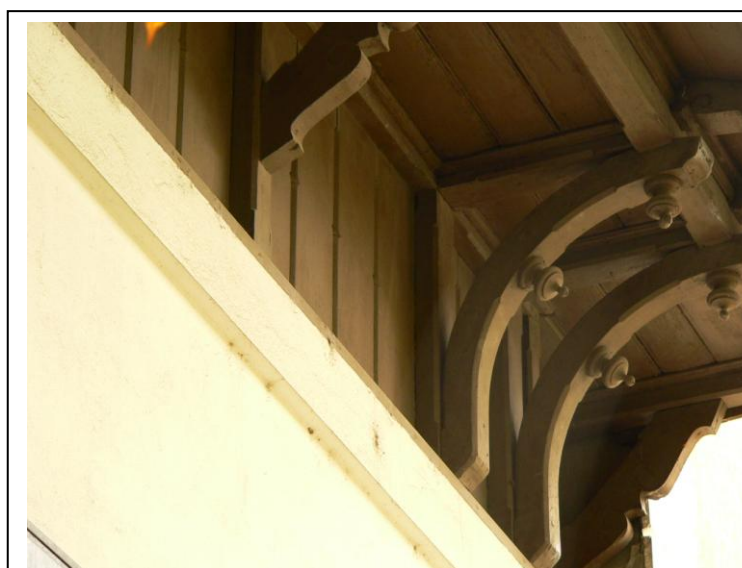
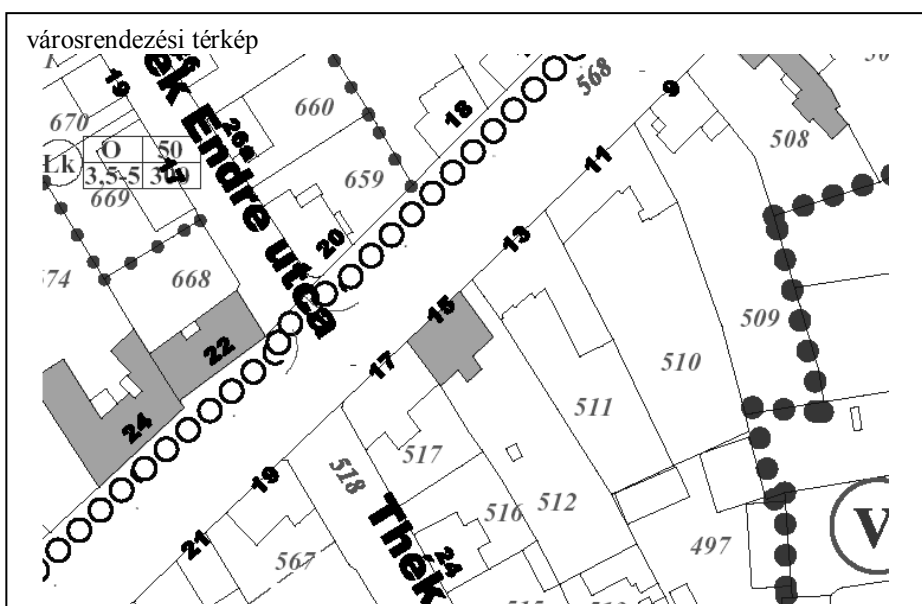
Könd utca 15.

polgári lakóház

Leírás: A lakóház a Könd utca keleti felén áll. Félleg zárt sorú beépítésű; a homlokzatát átalakították, de a (leegyszerűsített) két szélső rizalitú-lizénás kiképzés viszonylag korai, XIX. századi végi építésre utal. Az ablakokat kicserélték; a kapuzat helyére fém kapu került.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Rizalitok, utcaképet meghatározó épülettömeg, eredeti ácsolt íves ereszt.

Javaslat: Az eredetit idéző ablakok és kapuzat visszaállítása, homlokzat felújítás.

60. hrsz. 674 Könd utca 24.

polgári lakóház

leírás:

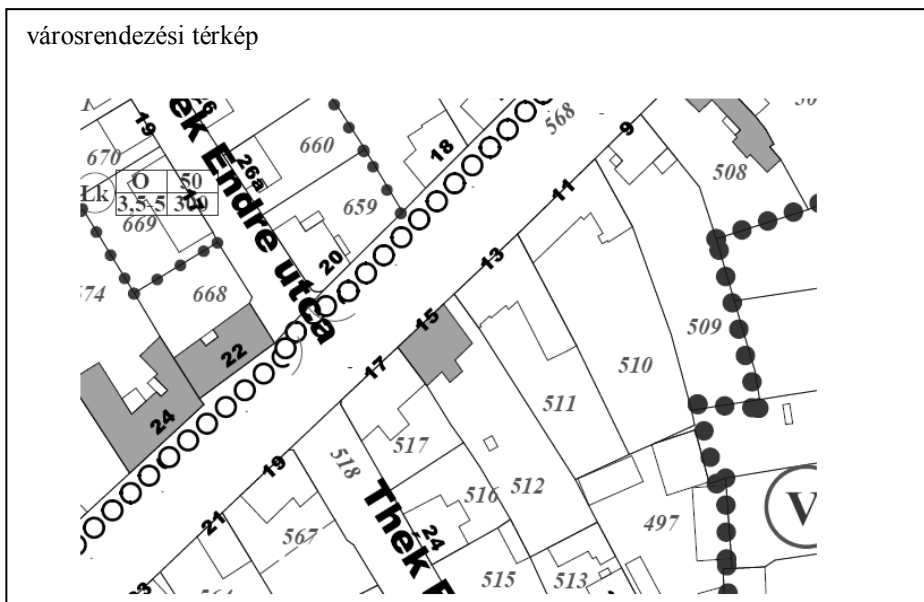
Leírás: A szimmetrikus homlokzatú, szárazkapus lakóház a Könd utca keleti részén áll; a szátadforduló környékén épülhetett. Klasszikus zárt sorú beépítésű; a homlokzati képlet 2+1+2+K+2+1+2. Időközben többször átalakították. Jelenleg szociális bérlakóház, több kisebb lakás tartalmaz. Afelújítás részlegesen megtörtént.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: épülettömeg, nyílásritmus, négyosztatú ablakok, tagozatok, kovácsoltvas rácsokat a kapu felülvilágítón.

Javaslat: Az eredeti idéző kapuzat visszaállítása, teljeskörű homlokzat helyreállítás (a fröcskölt helyett sima vakolt felülettel, színdinamikán alapuló épületszínezéssel).

városrendezési térkép

61. hrsz. 570. Könd utca – Táncsics u. *református templom*

Leírás:

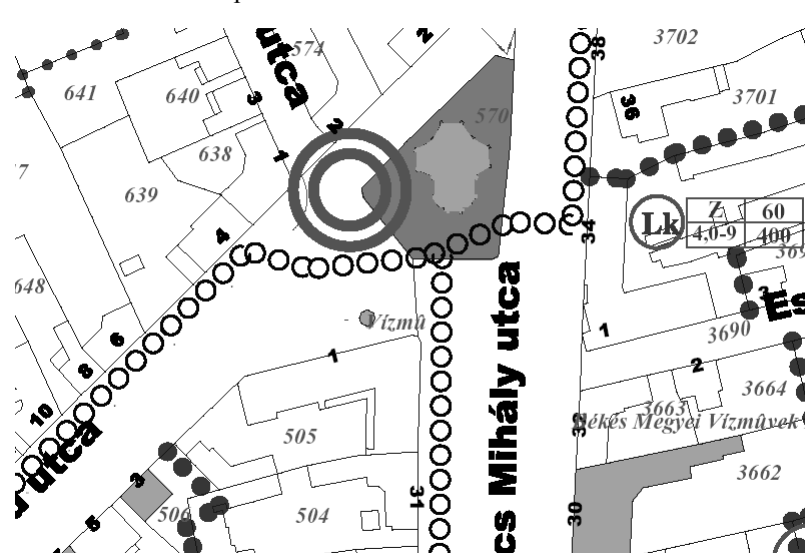
A keresztoszárnyas templomépület neogótikus stílusban épült a 910-as években, 1917-ben szentelték fel. A 30-as években sírbolt is épült alá. 36 m magas tornya mellett egy-egy lépcsőtorony áll. A kereszthajó két vége, illetve az északi oldalon lévő apszis a nyolcszög három oldalával záródik. Belsejét csúcsíves dongaboltozat fedi. A főhajó 18x22 m méretű.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: A teljes épület minden részletével. Vertikális városszerkezeti hangsúlyként három irányból vizuálisan lezárja a Táncsics Mihály utcát, a Könd utcát, az Észak utcát.

Javaslat: A jelenlegi állapot fenntartása

városrendezési térkép

62. hrsz. 469. Széchenyi tér római katolikus templom

Leírás:

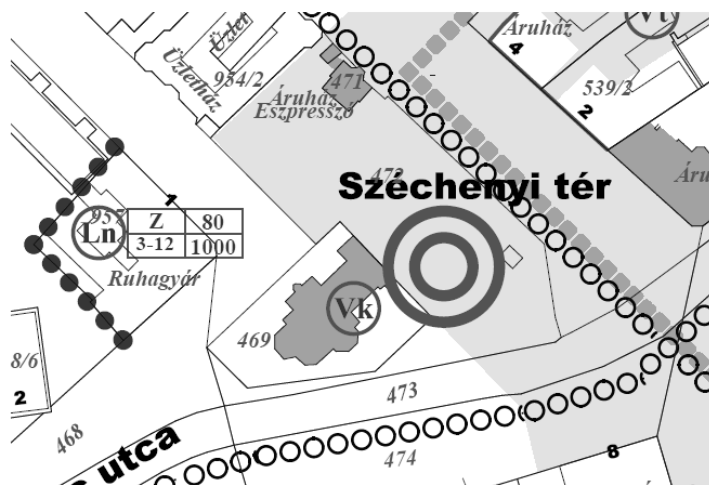
A Jézus Szíve templomot 1922-ben szentelték fel. Az eredeti katolikus templom 1832-kor épült a Szabadság téren, ezt váltotta fel. Stílusa historikus – neoromán. Hossza 36 méter. A templom tornya 43 m magas. A templom kereszthajójában van gróf Széchenyi Miklós püspök kriptája, aki egyben a templom építője is. 1972-ben volt a teljes felújítás, az új oldalsó szentélyt 1990-es években építették hozzá.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: A teljes épület minden részletével. Vertikális városszerkezeti hangsúlyként három irányból vizuálisan lezárja a Rákóczi utcát, az Előd utcát.

Javaslat: A jelenlegi állapot fenntartása

városrendezési térkép

63. hrsz. 3738. Dózsa György utca 7. volt Járási Hivatal

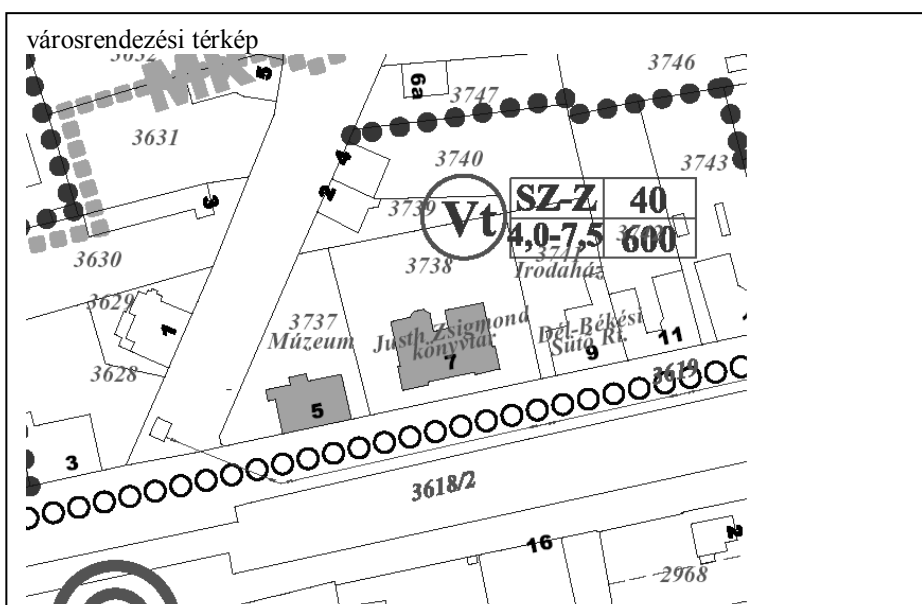
Leírás:

A 920-as években épült villaépület, a volt Orosházi Járási Hivatal, korábban Főszolgabíróság épülete szabadonálló formában, előkerttel épült. Az épület 1984-től a Városi Könyvtárnak ad otthont. A legújabb funkciója a könyvtár korszerű informatikai részlege. Felújításra szorul.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek:

Városképi jelentőségű, szimmetrikus épülettömeg, neobarokkos tetőfelépítmény, eredeti osztott ablakok, díszes nyíláskeretezés.

Javaslat: A tetőfelépítményen címer helyreállítása, ablakok felújítása, homlokzati felújítás.

64. hrsz. 3737. Dózsa György utca 5.
Szántó Kovács János Területi Múzeum épülete

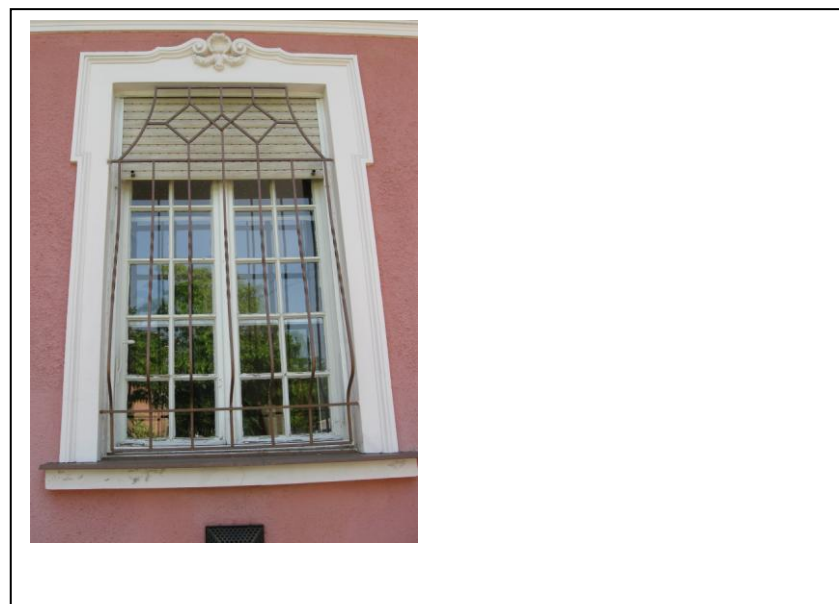
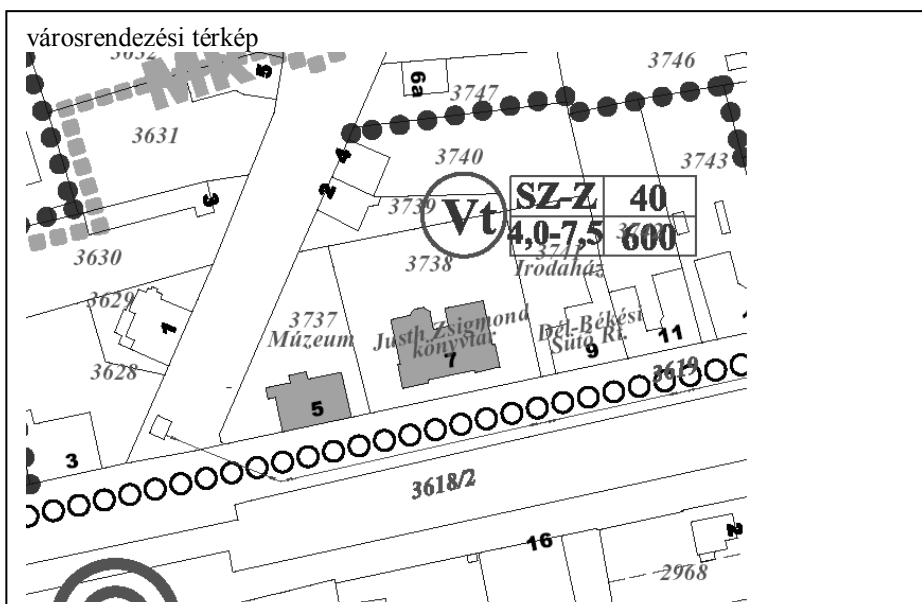
Leírás:

Az egykori Schwarcz-villa eklektikus stílusban épült a múlt század 30-as éveiben. A tulajdonos a városnak adományozta az épületet, 1944-ben. 1962-től beolvadt a megyei múzeumi szervezetbe. 2001. január elsejével Orosháza Önkormányzata vette át és azóta működik a megyei múzeum területi hatóságú múzeumaként. Állandó kiállítás a történeti néprajzi kiállítás és a Schwarcz- emlékkiállítás.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek:

Városképi jelentőségű, szimmetrikus épülettömeg, eredeti osztott ablakok, díszes nyíláskeretezés.

Javaslat: Aktuális felújításkor homlokzat visszafogott színű átfestése, tetőfelület egységesítése, lábazat átalakítása.

65. hrsz. 975. Előd utca 13. Általános Iskola

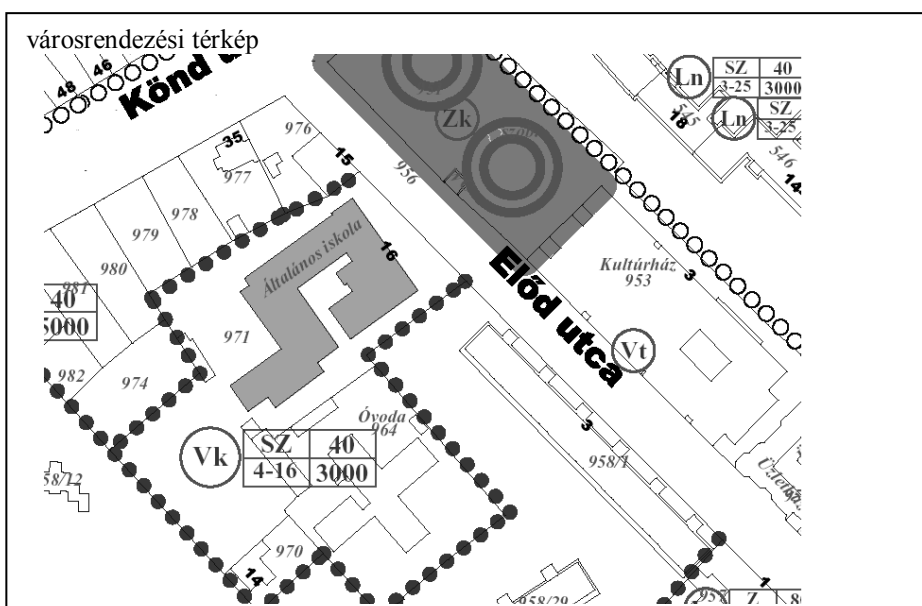
Leírás:

Az eredetileg egyemeletes, alapincézett épületet 1894-ben avatták fel (Jiraszek Lajos aradi műépítész tervei alapján). Az épület megvalósítását tervpályázat előzte meg. Eklektikus-klasszicizáló épület, térre néző főhomlokzatán két szimmetrikusan elhelyezett - a bejáratoknak vertikális hangsúlyt adó - keskeny rizalittal, melyeket kétoldalt vakolt kváderek szegélyeznek. Az emeletráépítés 20-as évekbeli.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek:

Városképi jelentőségű, eredeti osztott ablakok, díszes nyíláskeretezés.

Javaslat: Aktuális felújításkor egységes ablakszínezés,

66. 569. Könd utca 1. előtti közterület
Víztorony és Kútmúzeum

Leírás:

Az építmény téglából és vasbetonból készült, 1930-ban. Használaton kívül helyezték a 80-as években. 1983-ban alakították ki körülötte a régi köztéri kutakból álló gyűjteményt, 1986-ban nyilvánították hivatalosan múzeummá.

megőrzendő építészeti elemek:

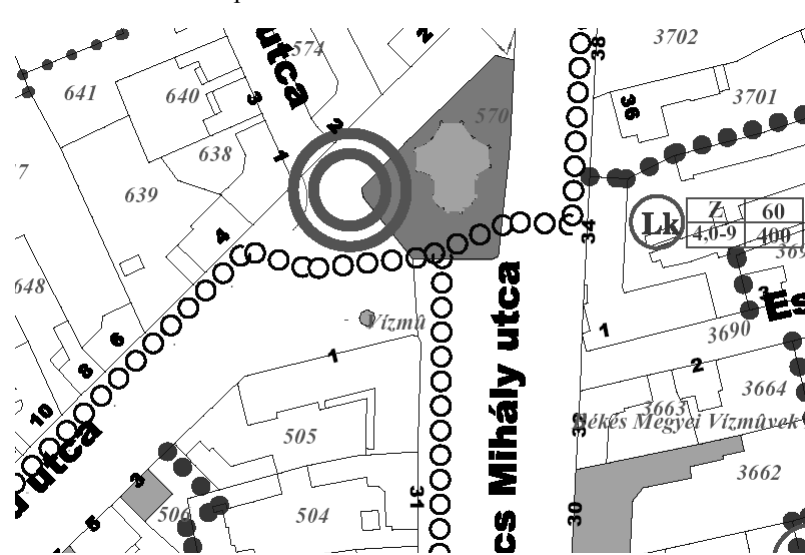
Tégla architektúrájú toronyépítmény, egyedi vasbeton víztartály, köztéri kútgyűjtemény

Javaslat:

Jelenlegi állapot megőrzése.

városrendezési térkép

67. 2362. Szabó Dezső u. 3/a előtt víztorony

Leírás:

A víztorony a 30-as években készült, vakolati lizénákkal és mezőkkel díszített.

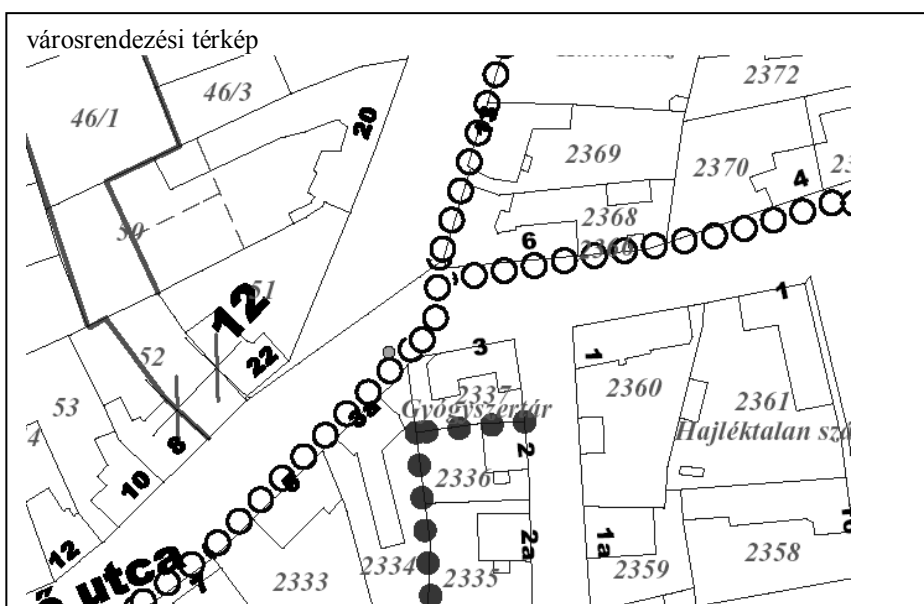
Felújított. Ipartörténeti emlék.

Megőrzendő építészeti elemek:

Az építmény egésze

Javaslat:

Jelenlegi állapot megőrzése.

69. 2375. Ady Endre u.9. Földhivatal épülete

Leírás:

A városképet meghatározó emeletes épület a város egyik fontos középülete; a városi funkciók kiteljesítését jelenti. Timpanon jellegű tetőfelépítményen az ország címere látható. 1920-as évek-ben épült, szimmetrikus épülettömeggel. Érdekessége a hármás bejárati kapuzat és az ennek hangsúlyt adó, konzolos gyámokon nyugvó, kiugró tömegű emeleti szint. Felújított.

Értékek, megőrzendő építészeti elemek:

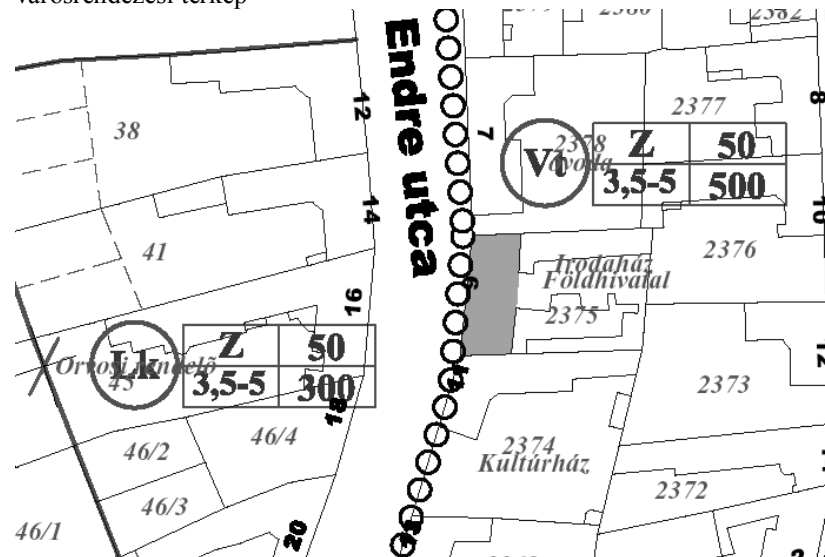
Városképet meghatározó épülettömeg, jellegzetes osztású ablakok.

Javaslat:

A jelenlegi állapot megőrzése.

városrendezési térkép

70. 832/1. Október 6. utca 26. Tóth malom

Leírás:

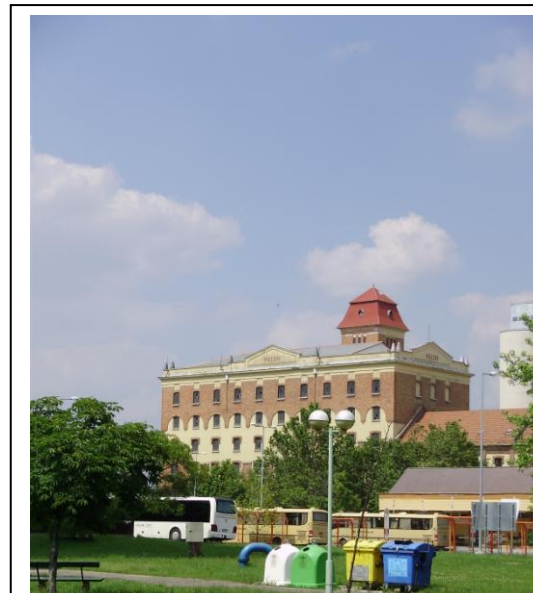
Az egykori Tóth malom a városképet meghatározó ipari épület-együttes a Szeged-Békéscsaba vasútvonal mellett. Hajdan nagyon fontos szerepet töltött be az élelmiszeriparban. Az 1910-es években épült, téglarcitektúrával. A lelépcsőző épülettömegek a különböző építési korokra, üzemi bővítésekre utalnak. 1993-ban leégett, állagvédelmet jelentő felújítást kapott, de azóta nem hasznosítják. ipartörténeti jelentőségű.

Értékek, megőrzendő építészeti elemek:

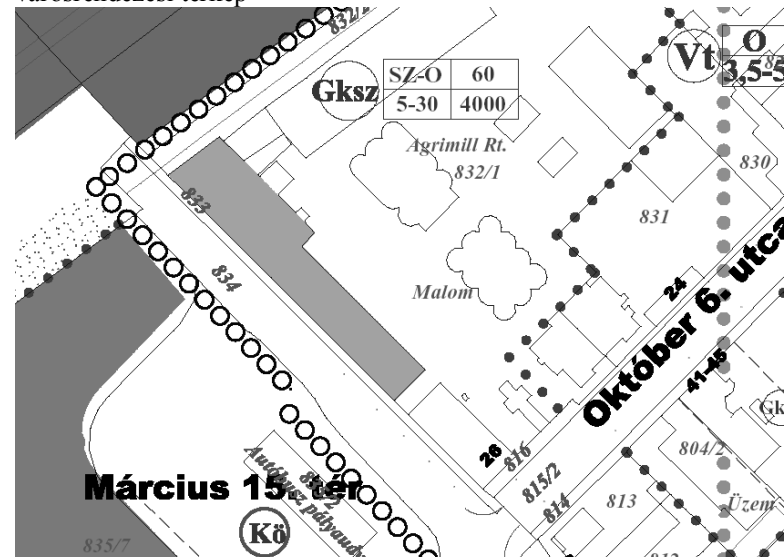
Városképet meghatározó épülettömeg, jellegzetes téglarchitektúra.

Javaslat:

A jelenlegi állapot megőrzése, hasznosítás.

városrendezési térkép

71. 1162. Szentesi út 26. Pipis malom

Leírás:

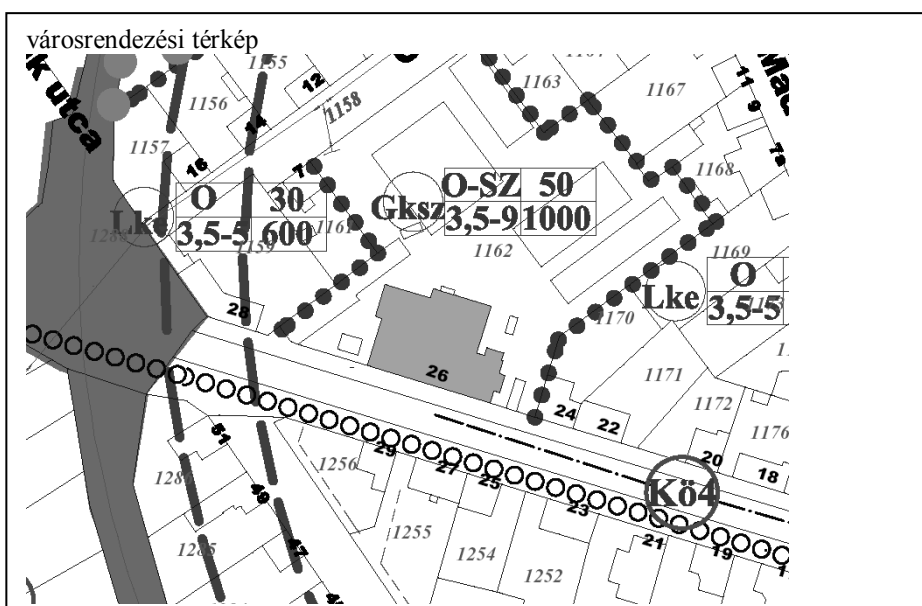
Az Pipis testvérek egykori hengermalma 1929-től már működött. A városképet meghatározó ipari épület-együttes a közúti szállításra specializálódott. Ma az Agromill Rt. üzemelteti. Egyszerű vakolt felülettel készült. ipartörténeti jelentőségű.

Értékek, megőrzendő építészeti elemek:

Városképet meghatározó épülettömeg

Javaslat:

A jelenlegi állapot megőrzése.

72. 4702. Szarvasi út 10. Melega malom

Leírás:

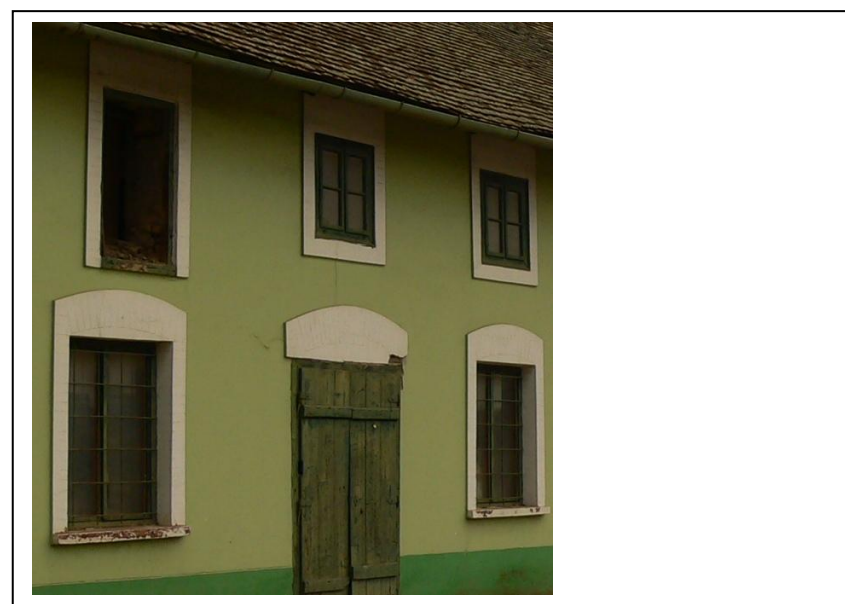
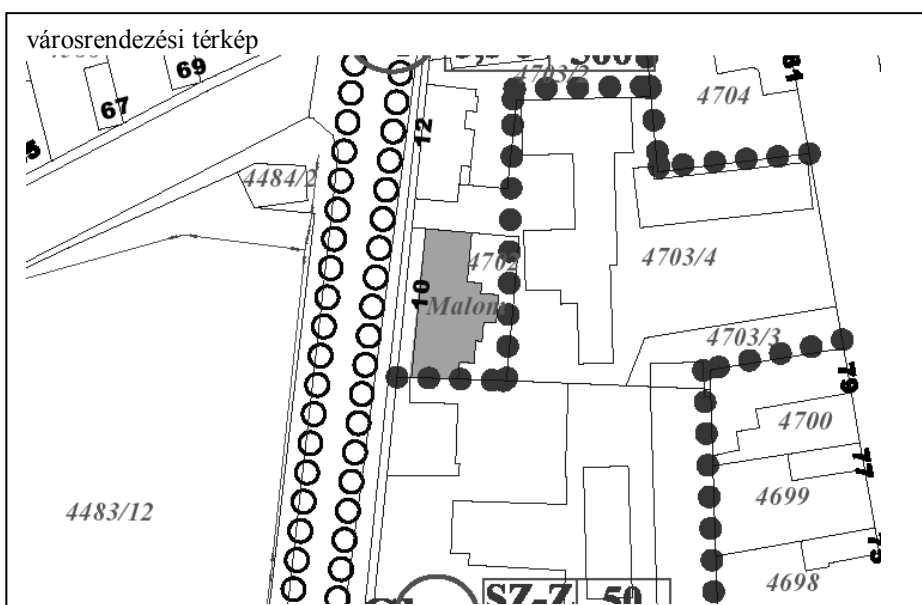
A malom a századforduló körül épült. A vakolt felületű, egyszerű nyíláskeretezésű épületet a közelmúltban felújították. Az egyemeletes épület ipartörténeti jelentőségű.

Értékek, megőrzendő építészeti elemek:

Városképet meghatározó épülettömeg

Javaslat:

A jelenlegi állapot megőrzése.

75. 1183 Kossuth tér 1-2 Mezőgazdasági Szakközépiskola

Leírás:

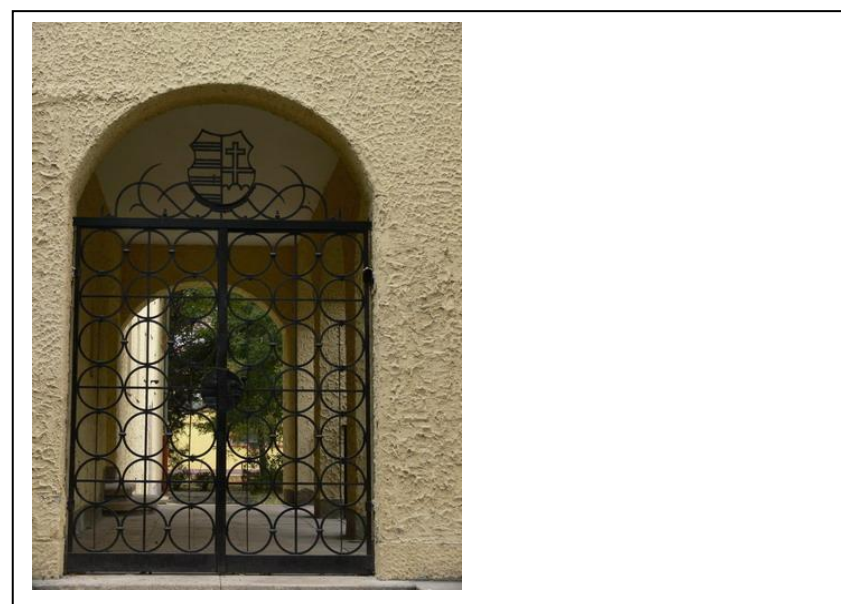
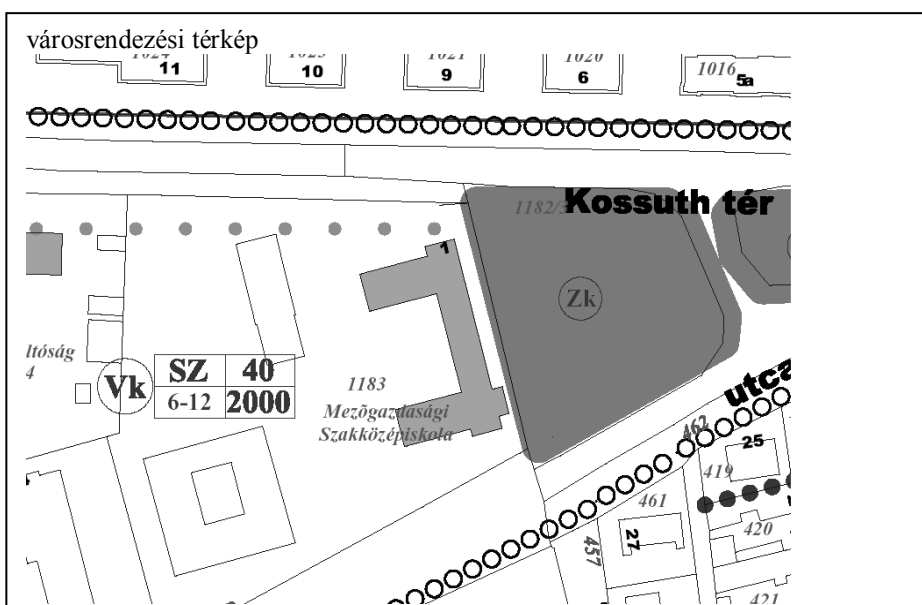
Az első állami középszintű mezőgazdasági szakiskola Orosházán nyílt meg. A Kossuth térre néző egyemeletes, U alakú épület az 1920-as években épült, kiképzése tükrözi a kor építészetét.

Értékek, megőrzendő építészeti elemek:

Városképet meghatározó épülettömeg, főbejáratot hangsúlyozó oszlopos, díszlépcsős előépítmény, hangulatos belső udvar.

Javaslat:

A jelenlegi állapot megőrzése.

76. 1184 Kossuth tér 3 Városi Tűzoltóság

Leírás:

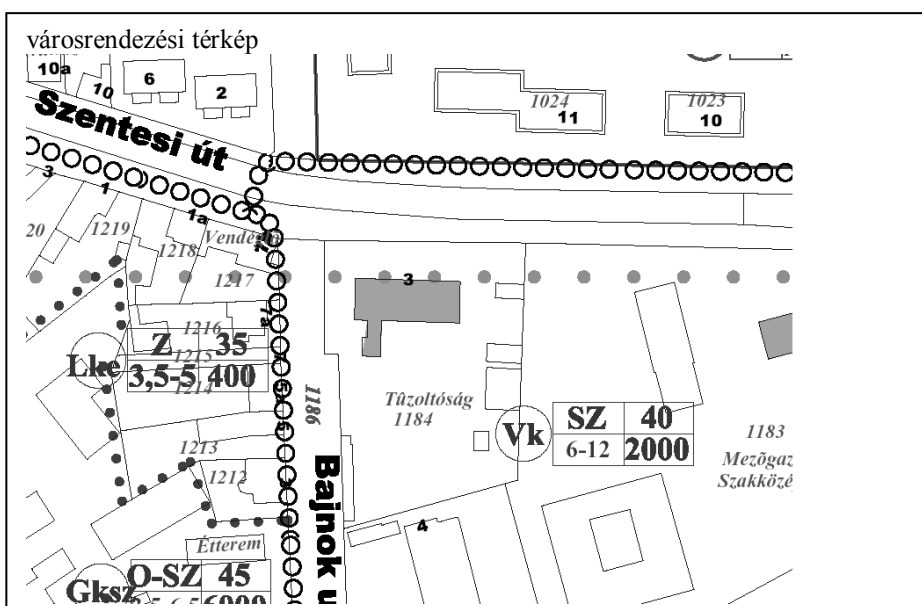
Az Orosházi Önkéntes Tűzoltó Egylet 1784-ben létesült; az első volt Békés vármegye hasonló egyesületei sorában (az evangélikus templom mai toronyépülete tűztoronyként épült). A ma is korszerűnek számító Városi Tűzoltóság épülete múlt század közepén a Szentesi úton épült meg, tűzfigyelő torony is létesült. Az egyemeletes, racionális kialakítású épület kiképzése tükrözi a kor építészetét. Az épületet a közelmúltban felújították.

Értékek, megőrzendő építészeti elemek:

Városképet meghatározó épülettömeg.

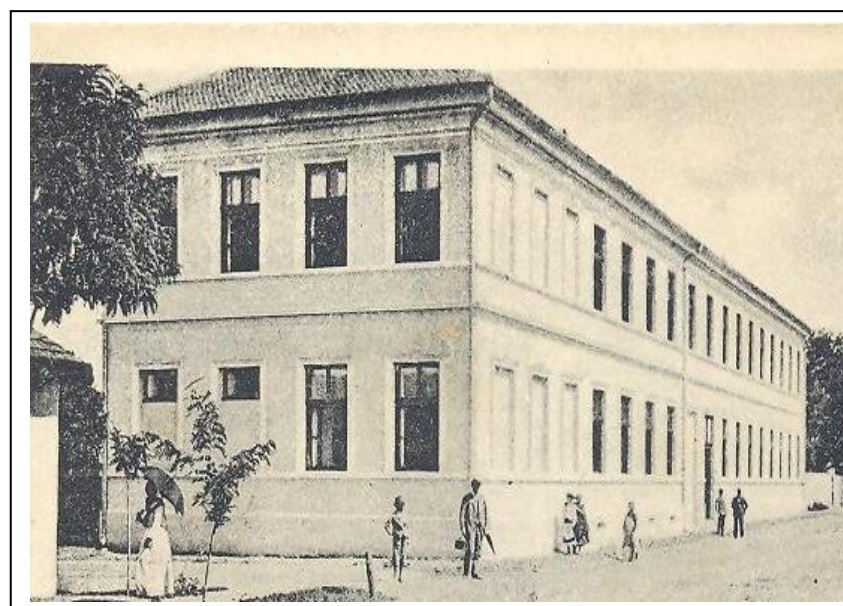
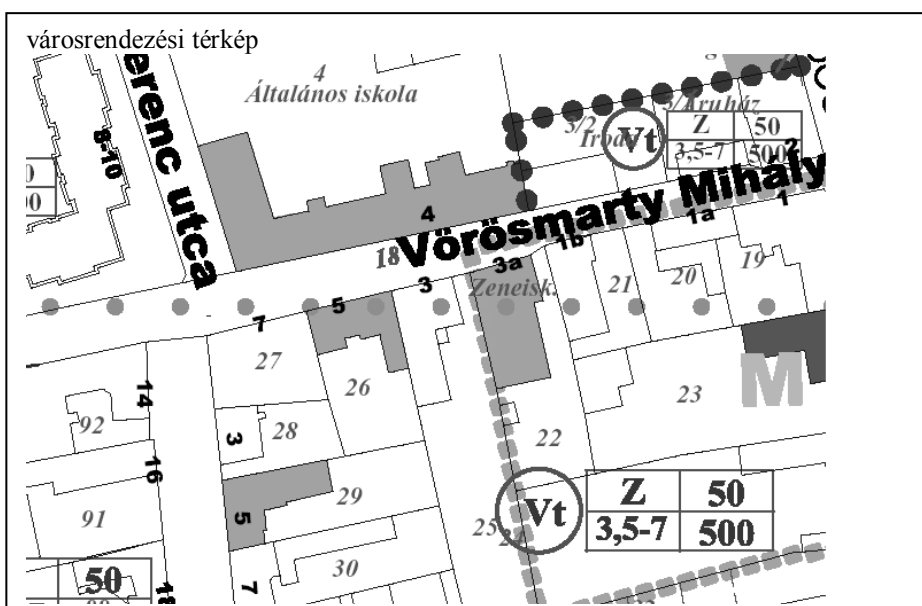
Javaslat:

A jelenlegi állapot megőrzése.

77. Hrsz. 4. Vörösmarty utca 4. **Általános Iskola**

Leírás: A Deák Ferenc utca és a Vörösmarty utca sarkán álló általános iskola az egyik legrégebbi iskolaépület Orosházán. 1902-ben avatták fel, akkor még hat tanteremmel; 1907-ben már 12 tanteremmel működött. Az iskola a későbbiekben is bővült, emeletráépítéssel és tornaterem hozzáépítésével, legutóbb 2006-ban korszerű ebédlővel (ma már nyolc évfolyamon 24 osztályos iskolaként, tagintézményként működik). Az eredeti épület átalakult, már csak a hagyományos méretű ablakok ritmusa és a párkányok hangsúlyos vonala emlékeztet a régi épületre.
Értékek, megőrzendő építészeti elemek: Városképet meghatározó épülettömeg, nyílásritmus.
Javaslat: A jelenlegi állapot megőrzése.

79. Állomás tér Vasútállomás épülete.

Leírás:

1870-ben adták át a forgalomnak a Békéscsaba és Szeged közötti vasútvonalat, az Alföld-Fiume vasút részeként. Az orosházi vasútállomás ekkor épült. Az 1990-es években felújították, átalakították. Az új, korszerűsített épület már nem az eredeti építészeti karaktert mutatja.

Értékek, megőrzendő építészeti elemek: Városképet meghatározó épülettömeg, városkapu-funkció

Javaslat: A jelenlegi állapot megőrzése; az épület előtti tér korszerűsítése

városrendezési térkép

. 81..... Köztéri szobrok

Szent István szobor (Szabadság tér), Eötvös József szobor (Rákóczi utca), Kossuth szobor (Szabadság tér)

81. köztéri szobrok

Fáklya (Kossuth tér), Történelmi emlékpark, (Táncsics Mihály tér) Táncsics Mihály (Táncsics Mihály tér), Petőfi Sándor (Kossuth Lajos utca)

3. HELYI VÉDELEMRE JAVASOLT, JELENLEG NEM VÉDETT ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK

Justh Zsigmond u. 1. Hrsz.: 10388 (Szentetornya)

leírás: 1931-ben épült , evangélikus templom, neoklasszicista
utánzatú épület.
– felújítandó.

Kosztolányi D. u. 1. Hrsz.: 9698

leírás: 1900-ban épült , katolikus templom, neoklasszicista utánpótlás épület. – részlegesen felújított. (Szentetornya)

Virág u. 1. Hrsz.: 8959 (Rákóczitelep)

leírás: 1940-től 1947-ig épült Süle László orosházi tervező tervei alapján, evangélikus templom.
– felújítandó

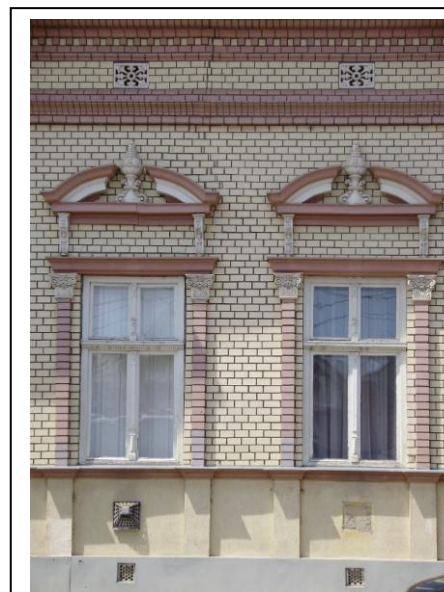
Hrsz. 2376 Bajcsy-Zsilinszky utca 10. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, pilaszteres téglabetétes homlokzatú, eklektikus lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, pákány alatti oszlopfeje és fríz díszítés, bádog tetőszellőzők
– felújítandó

Hrsz. 2373. Bajcsy Zsilinszky 12. polgári lakóház (irodával)

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, eltérő színű pilaszterekkel tagolt téglahomlokzatú, eklektikus lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, bádoggal tetőszellőzők – felújított

.Hrsz.38. Ady utca 12. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült zárt sorú beépítésű, szimmetrikus homlokzatú, szárazkapus eklektikus lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, a kapuzat – felújítandó

Hrsz. 41. Ady utca 14. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült zárt sorú beépítésű, szárazkapus eklektikus lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, a kapuzat – felújítandó

.Hrsz. 3796. Zombai utca 44. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek végén épült félig zárt sorú beépítésű, vakolt lizénás homlokzatú épület; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, nyíláskeretezés, bádoggal tetőszellőző – felújítandó

Hrsz. 758/25. Könd utca 53-55. üzletház

leírás: 1900-as évek elején épült zárt sorú jellegű, díszes pilaszteres, téglabetétes homlokzatú épület; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, nyíláskeretezés, ablakok
– felújított (átalakított)

Hrsz. 683.... Könd utca.34. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek végén épült félig zárt sorú beépítésű, vakolt pilaszteres, egyedi nyíláskeretekkel díszített lakóház; megőrzésre érdemes a nyílásritmus, homlokzati tagozatok – felújítandó

Hrsz. 556. Könd utca 31. polgári lakóház

leírás: Az 1930-as években épült (v. átépített) félig zárt sorú beépítésű, manzárdtetős, középrizalitos, szecessziós ízű vakolathímekkel díszített homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra
– felújított

Hrsz. 580. Táncsics utca 35. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú és zárt sorú beépítésű, téglahomlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, a kapuzat, bádoggal tetőszellőző, téglakerítés – felújítandó

Hrsz. 581. Táncsics utca 37. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült zárt sorú beépítésű, szárazkapus lakóház; megőrzésre érdemes a díszes homlokzati architektúra, vakolathímek, kapuzat
- részben felújított

Hrsz. 599. Táncsics utca 55. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, téglabetétes homlokzatú, eklektikus lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, vakolatdíszek
– részben felújított

Hrsz. 3703. Táncsics utca 40. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült félig zárt sorú beépítésű, téglabetétes homlokzatú, eklektikus lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, vakolatdíszek
– felújítandó

Hrsz. 3707. Táncsics utca 42. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült félig zárt sorú beépítésű, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes az oldaltornác, bádog esőcsatorna, díszes kapu
- felújított

Hrsz. 1856. Makói utca 6.

leírás: 1928-ban épült félig zárt sorú, középrizalitos szecessziós homlokzatú épület; megőrzésre érdemes az egyedi homlokzati architektúra, nyíláskeretezés, ablakok –felújított (eredeti állapotában)

városrendezési térkép

Hrsz. 2301. Szabó Dezső u.11.

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, (verandává alakított) oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes az egyedi épülettömeg, kerítés – felújítandó

Hrsz. 2333. Szabó Dezső u.5.

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, finom tégl architektúrával díszített lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, vakolathímek – felújítandó

Hrsz. 804/1 Október 6. utca 41-45. (polgári lakóház) - üzlet

leírás: 1900-as évek első felében épült félig neobarokkos oromzatú épület, hasonló stílusú keresztirányú bővítménnyel; megőrzésre érdemes az épülettömeg, a homlokzati architektúra,
– felújított

Hrsz 4517. Északi utca 19. lakóház

leírás: 1800-as évek végén épült félig zárt sorú beépítésű, vélhetően közösségi célokat szolgáló, pilaszteres vakolt homlokzatú épület; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, a bejárat kapu, eredeti négyosztatú ablakok
– felújítandó

Hrsz. 894. Kossuth Lajos utca 11. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, vakolt nyíláskeretkezéssel, tagolt homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes a finom –szecessziós ízü - homlokzati architektúra, vakolathímek, nagykapu.
– felújítandó

városrendezési térkép

Hrsz. 521/2 Thék Endre utca 3. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült zárt sorú, neoklasszicista elemekkel díszített vakolati architektúrájú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati tagozatok, oldaltornác – felújított (javasolt osztott ablakok visszaépítése)

Hrsz. 535. Bajnok utca 6. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült félig zárt sorú, neoklasszicista elemekkel díszített pilaszteres homlokzatú épület; megőrzésre érdemes a nyílásritmus, homlokzati tagozatok, – felújított

Hrsz. 558. Bajnok utca 3. .polgári lakóház

leírás: 1900-as évek második felében épült félig zárt sorú lakóház;
megőrzésre érdemes az épülettömeg, vakolathímek
– felújítandó

Hrsz. 525. Kistemplom utca 4..... polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült félig zárt sorú, téglachitectúrájú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati tagozatok, eredeti ablakok
– felújítandó

Hrsz. 2374. Ady utca 11. Zeneiskola épülete

leírás: 1900-as évek első felében épült félig zárt sorú, téglachitectúrájú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati tagozatok
– felújított (javasolt eredeti osztott ablakok)

Hrsz. 30. Deák Ferenc utca 7. polgári lakóház

leírás: A belváros szívében lévő, 1900-as évek első felében épült zártosorú beépítésű, egyszerű homlokzati felületű, szárazkapus beépítésű lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, kapuzat – részben felújított

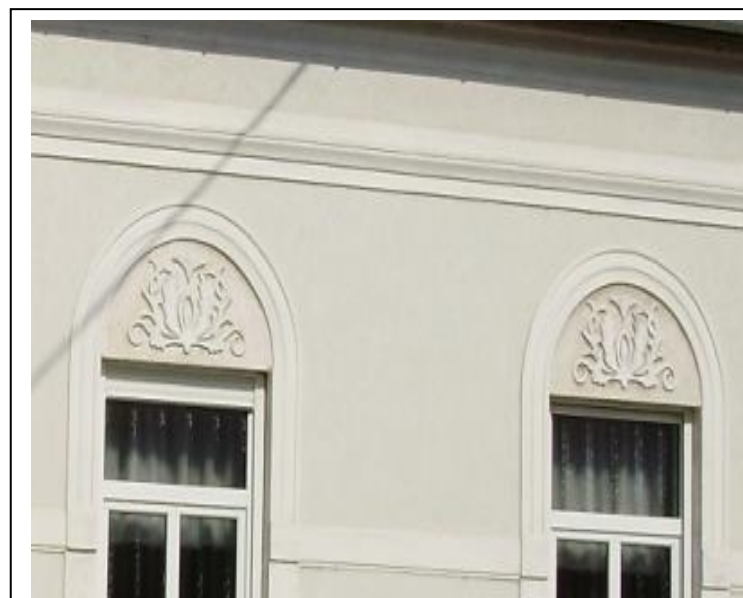

Deák Ferenc utca 9.

nazarénus lelkészi lak

.....

leírás: A szomszédos telken lévő épület – valószínűleg – leválasztott épületrésze, melyet mai korra jellemző eszközökkel újíttak fel, megtartva az eredeti építészeti jegyeket. Megőrzésre érdemes az épülettömeg, vakolathímek – felújított

Hrsz. 4062.... Oláh István utca 16... polgári lakóház

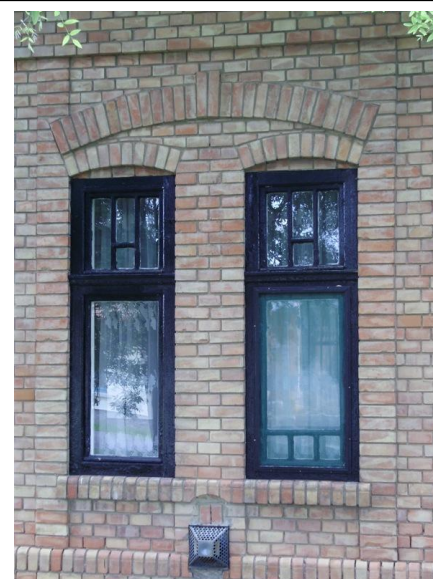
leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, sima lizénákkal tagolt vakolt homlokzatú, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes a tornác, egyedi ablakok – felújítandó

Hrsz. 4059. Oláh István utca 18.

polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült zárt sorú beépítésű, finom téglafelületű lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, eredeti kapuzat, egyedi ablakok – felújított

Hrsz. 3947....Oláh István utca 25.

polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, egyszerű nyíláskeretekkel díszített homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, eredeti ablakok
– felújított

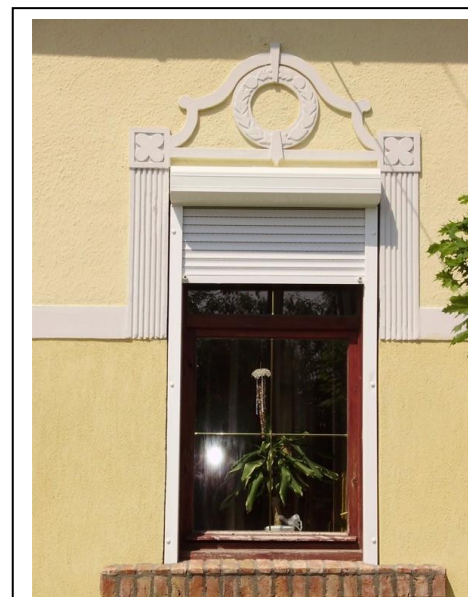
Hrsz. 4043.....Oláh István utca 32. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, téglalízenás-nyíláskeretes homlokzatú, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, eredeti oldaltornác, deszkakerítés – részben felújított

Hrsz. 3972.....Oláh István utca 49. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, vakolati architektúrával díszített lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, vakolathímek
– felújított (részben átalakított)

Hrsz. 3975.Oláh István utca 51. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, eredeti vakolati architektúrával díszített lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, vakolathímek – felújított (részben átalakított)

Hrsz. 603. Lehel utca 9. lakóház, sarki üzlettel

leírás: 1800-as évek végén épült félig zárt sorú beépítésű, szecessziós vakolathímekkel díszített (véltetően a 900-as években átalakított homlokzatú) lakóház; megőrzésre érdemes a sajátos nyílásritmus, vakolathímek
– felújítandó

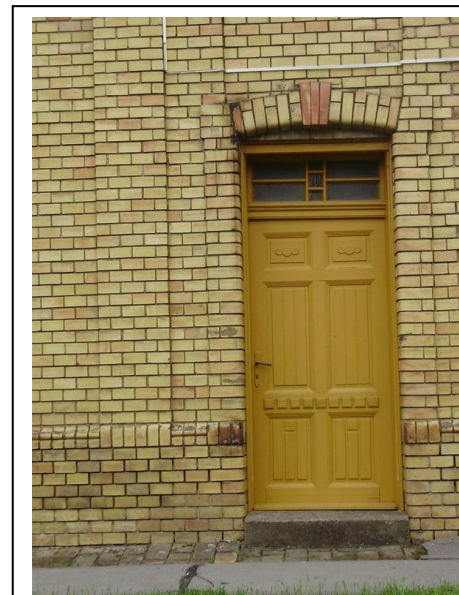
Hrsz. 764. Lehel u. 18... lakóház műhellyel

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, vakolat-díszítésű épület; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, vakolathímek
– felújítandó

Hrsz. 883. Lehel u. 67. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, téglahomlokzati felületű, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, eredeti oldaltornác és oromzata, eredeti kiskapu
–részben felújított

Hrsz. 870. Lehel utca 82. . polgári lakóház

leírás: 1800-as évek végén épült félig zárt sorú beépítésű, díszes vakolt pilaszterekkel tagolt (felújítás során vélhetően leegyszerűsített) homlokzatú, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, eredeti oldaltornác és oromzata –felújított

Hrsz. 873. Lehel utca 88. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, egyszerű téglahomlokzati felületű, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, eredeti oldaltornác és oromzata, kiskapu
–felújított

Hrsz. 577/1..... Kígyó utca 8.. Polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, vakolt lizénákkal, nyíláskeretekkel díszített homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra – felújított

Hrsz. 644. Töhötöm utca 3. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, oldaltornác és annak ívelt oromzata, párkány alatti díszítés – felújított (részben átalakított)

Hrsz. 733. Töhötöm utca 12. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, vakolt pilaszterekkel, karakteres nyíláskeretekkel díszített homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra
– felújított

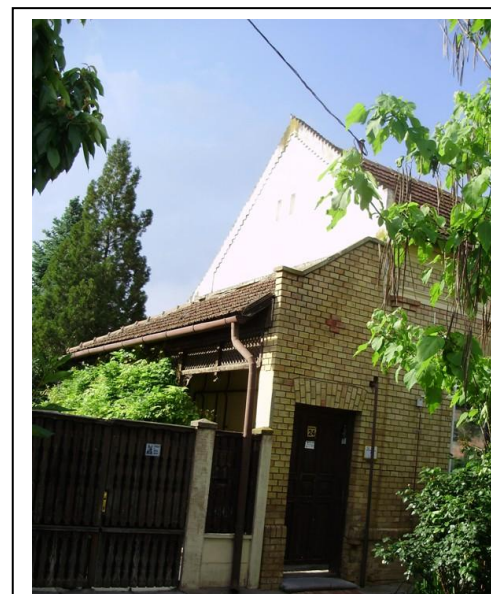
Hrsz. 673. Töhötöm utca 23. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült, félig zárt sorú beépítésű, vakolt lizénás homlokzatú, oldaltornácos lakóház (utólag beépítve); megőrzésre érdemes az oldaltornác és annak ívelt oromzata, szecessziós ízű vakolathímek, eredeti ablakok – felújítandó

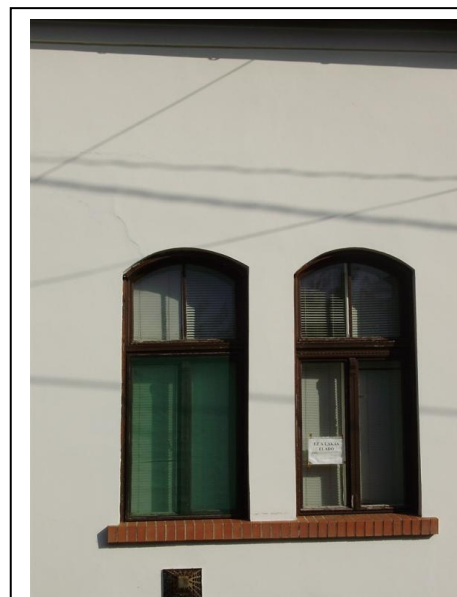
Hrsz. 712. Töhötöm utca 24. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, téglalízenás-nyíláskeretes homlokzatú, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, eredeti oldaltornác-felújított

Hrsz. 681. Töhötöm utca 31. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült (véltetően átalakított-leegyszerűsített), szélső rizalitos, vakolt pilaszteres homlokzatú, zárt sorú beépítésű, szárazkapus lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, eredeti ablakok – felújított

Hrsz. 898. Töhötöm utca 44. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, egyszerű homlokzati felületű, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, oldaltornác, ablakok –részben felújított

Hrsz. 902. Töhötöm utca 52. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült félig zárt sorú beépítésű, karakteres téglapilaszteres, téglanyíláskeretes homlokzatú épület (hajlított ház); megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, díszes bádoggal tetőszellőzők –felújítandó

Hrsz. 903. Töhötöm utca 54. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, téglahomlokzati felületű, oldaltornácos lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, eredeti oldaltornác és oromzata, kiskapu-részben felújított

Hrsz. 923. Töhötöm utca 55. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, téglahomlokzati felületű lakóház; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, eredeti ablakok –részben felújított

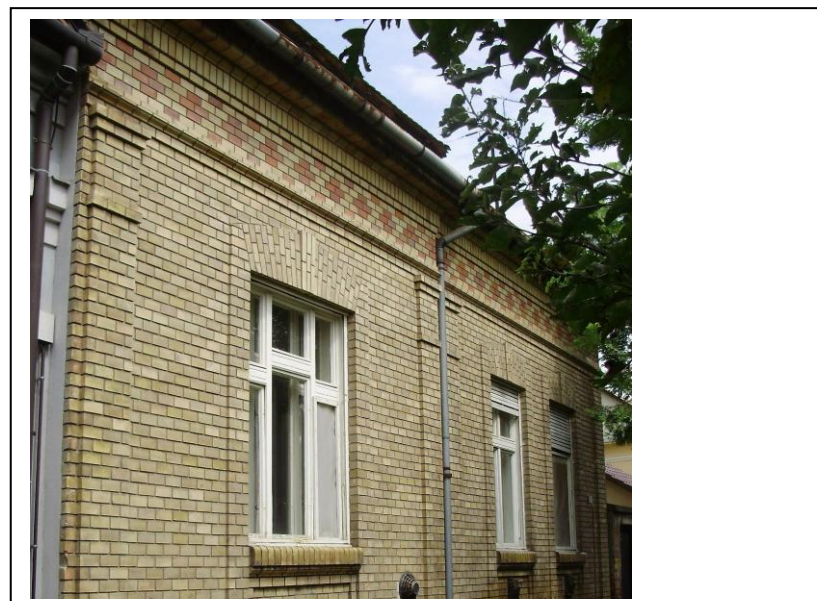
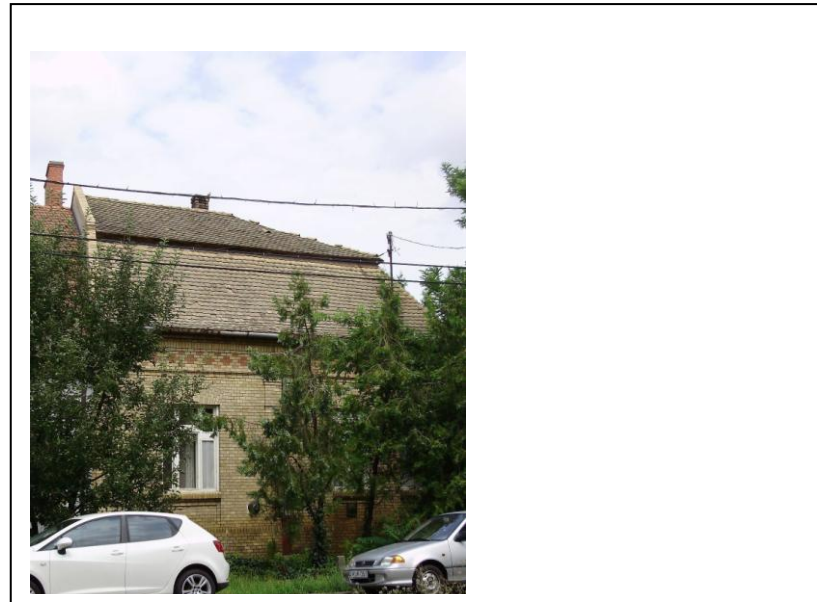
Hrsz. 907/1...Töhötöm utca 62. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, vakolt lizénákkal, nyíláskeretekkel díszített homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra – felújított

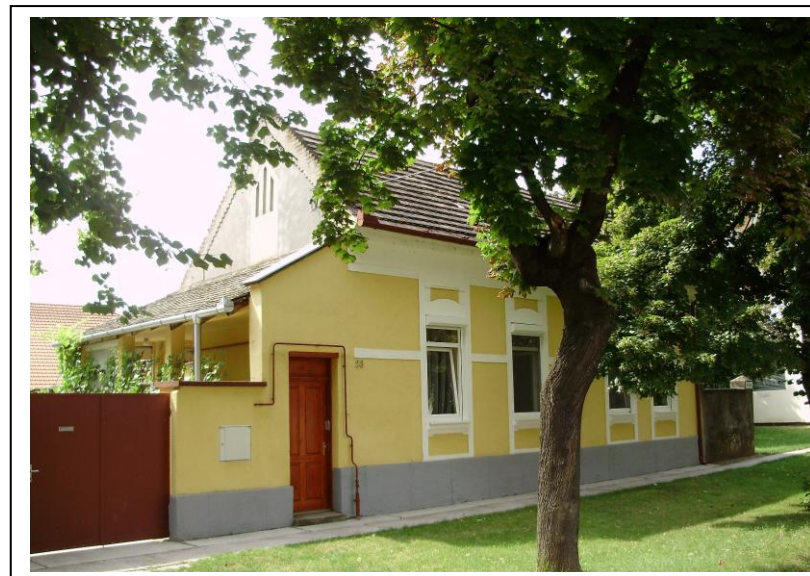
Hrsz.675. Könd utca 26. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült félig zárt sorú beépítésű, téglahomlokzati felületű, félig manzárdtetős épület; megőrzésre érdemes a homlokzati architektúra, épülettömeg, ablakok
–felújított

Hrsz. 230. Bercsényi utca 28. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú beépítésű, vakolt nyíláskeretekkel díszített homlokzatú lakóház; oldaltornáccal. megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, oldaltornác – felújított

Hrsz. 3739.-3740- Zombai utca 2-4. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült kontyolt tetős, vakolt pilaszterekkel, nyíláskeretekkel díszített homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra,
– felújított

Hrsz. 3901. Székács József utca 5. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült félig zárt sorú, oldaltornácos, vakolt pilaszterekkel, nyílászkeretekkel díszített homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, eredeti ablakok, oldaltornác – felújított

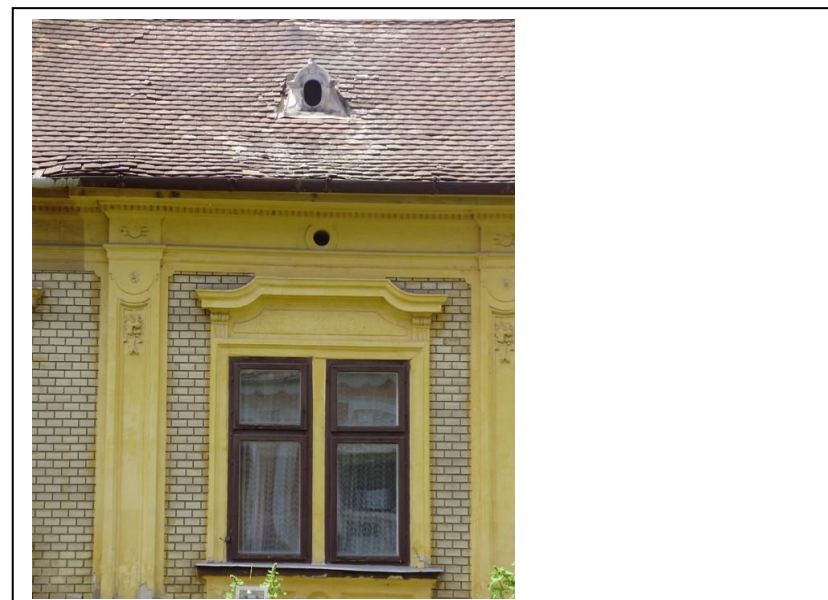
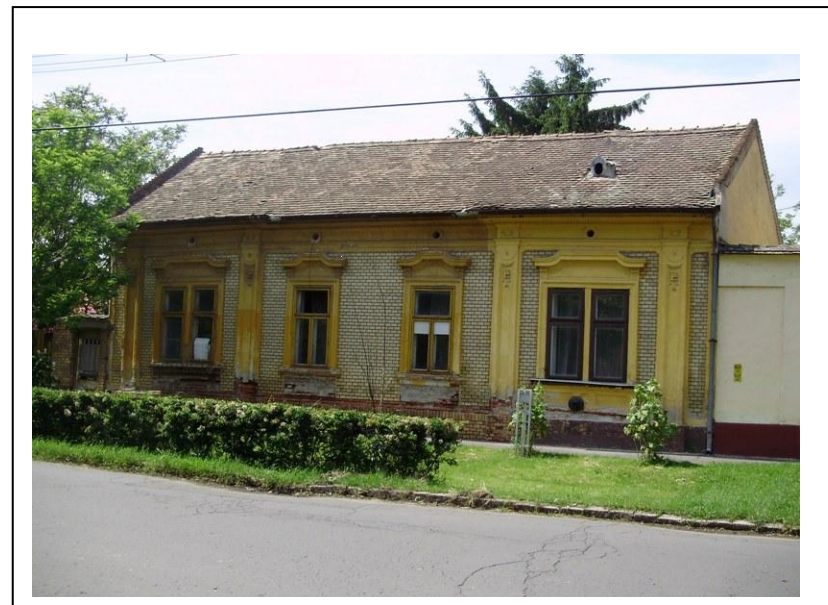
Hrsz. 657. Könd utca 16. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült félig zárt sorú, vakolt kváderekkel, nyíláskeretekkel díszített homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, eredeti ablakok
– felújított

Hrsz. 658. Könd utca 18. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült félig zárt sorú, díszes vakolt pilaszterekkel, nyíláskeretekkel díszített, téglabetétes homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, bádoggal tetőszellőztető – felújított

Hrsz. 920. Könd utca 64. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült félig zárt sorú, díszes nyíláskeretekkel díszített vakolt homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, eredeti ablakok, bádoggal tetőszellőzők
– felújított

Hrsz. 752.... Kígyó utca 17. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült félig zárt sorú, fejezetes lizénákkal, nyíláskeretekkel díszített téglabetétes homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, bádog tetőszellőzők, eredeti ablakok
– felújított (részben átalakított)

Hrsz. 1233....Szentesi út 7. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült zárt sorú beépítésű, egyszerű sima vakolt felületű, szárazkapus beépítésű lakóház (nagygazdaház); megőrzésre érdemes az épülettömeg, kapuzat – felújított

Hrsz. 1246 Szentesi út 17. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú, egyszerű nyíláskeretekkel díszített vakolt homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, kiskapu – felújítandó

Hrsz. 4503 Mikes utca 15.. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú, egyszerű nyíláskeretekkel díszített vakolt homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, oldaltornác, ablakok
– felújítandó

Hrsz. 4507.Mikes utca 17.

polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú, egyszerű nyíláskeretekkel díszített vakolt homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati architektúra, oldaltornác – felújított (javasolt osztott ablakok visszaépítése)

Hrsz. 3460. Csendes utca 5. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült félig zárt sorú, díszes vakolatí architektúrájú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, vakolathímek, tömör kerítés kiskapuval
– felújított (javasolt osztott ablakok visszaépítése)

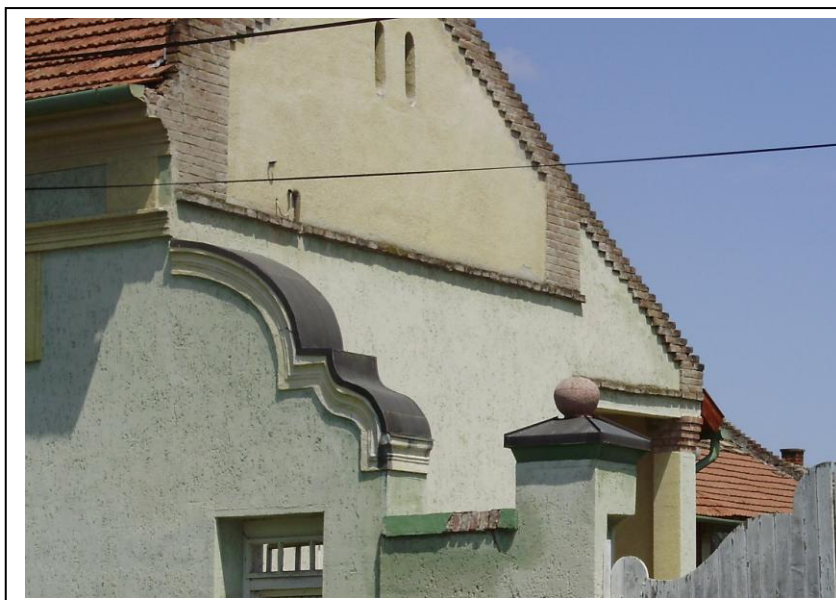
Hrsz. 3782. Luther utca 33. polgári lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült félig zárt sorú, egyedi nyíláskeretkezéssel díszített, vakolt homlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, vakolathímek – felújított

Hrsz. 3870. Luther utca 28. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült félig zárt sorú, tornácos, egyedi kerítésű lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, kerítés – felújítandó

Hrsz. 3879. Luther u. 20. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült zárt sorú, egyszerű homlokzati felületű lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, eredeti nagykapu
– felújítandó (javasolt a homlokzat egységes kialakítása)

Hrsz 3628.... Dózsa Gy. út 3. polgári lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült félig zárt sorú, vakolt pilaszteres, nyíláskeretes téglahomlokzatú lakóház; megőrzésre érdemes az épülettömeg, homlokzati tagozatok – felújított

Hrsz. 3846....Székács József utca 47. népi lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült téglafalú, tornácos, fésűs beépítésű, téglá oromzatos lakóház, eredeti kiskapuvál és ablakkal – felújítandó

Hrsz 1220. Szentesi út 3. népi lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült téglafalú, tornácos, fésűs beépítésű, vakolt oromzatos, téglanyíláskeretes lakóház, eredeti ablakokkal – felújítandó

Hrsz. 4515....Északi utca 15. népi lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült tornácos, fésűs beépítésű, deszka oromzatos, pilaszteres homlokzatú lakóház, eredeti ablakokkal
– felújítandó

Kígyó utca 15. lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült tornácos, fésűs beépítésű, neobarokkos homlokzatú lakóház
– felújítandó

Hrsz. 885..... Lehel utca 63. lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült tornácos, fésűs beépítésű, neoklasszicista homlokzatú „hosszú ház” eredeti ablakokkal – felújítandó

Hrsz. 3930 Oláh István utca 11. népi lakóház

leírás: 1900-as évek első felében épült tornácos, fésűs beépítésű, vakolt oromzatú lakóház, eredeti ablakokkal
- felújítandó

Hrsz. 586..... Táncsics utca 43. népi lakóház

leírás: 1800-as évek második felében épült tornácos, fésűs beépítésű, vakolt oromzatú lakóház, eredeti ablakokkal
- felújítandó

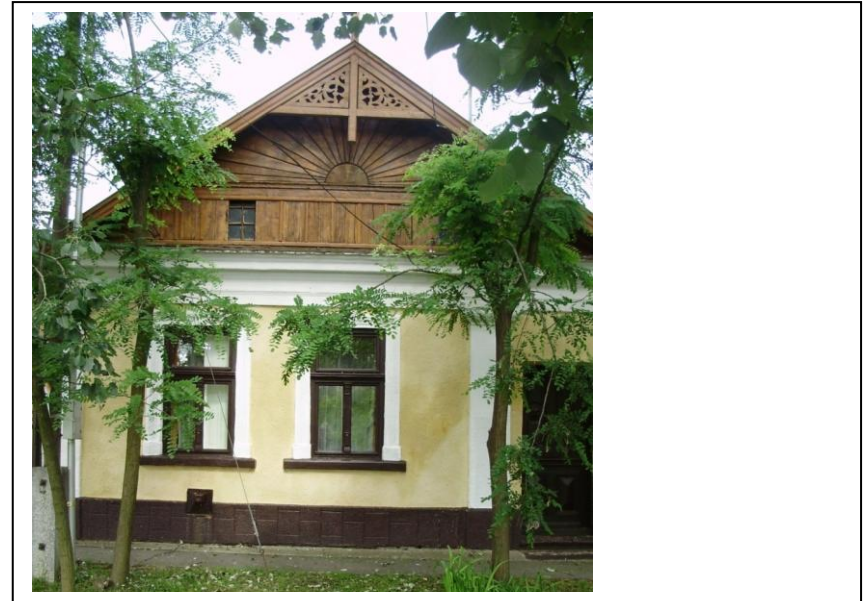
Hrsz. 918.Töhötöm utca 61. népi lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült tornácos, fésűs beépítésű, vakolt oromzatú lakóház, nyíláskeretes eredeti ablakokkal, vakolt kerítéssel, kiskapuval
- felújítandó

Hrsz. 3795....Zombai utca 42 népi lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült, tornácos napsugaras deszka oromzatú, fésűs beépítésű tornácos lakóház
- felújított

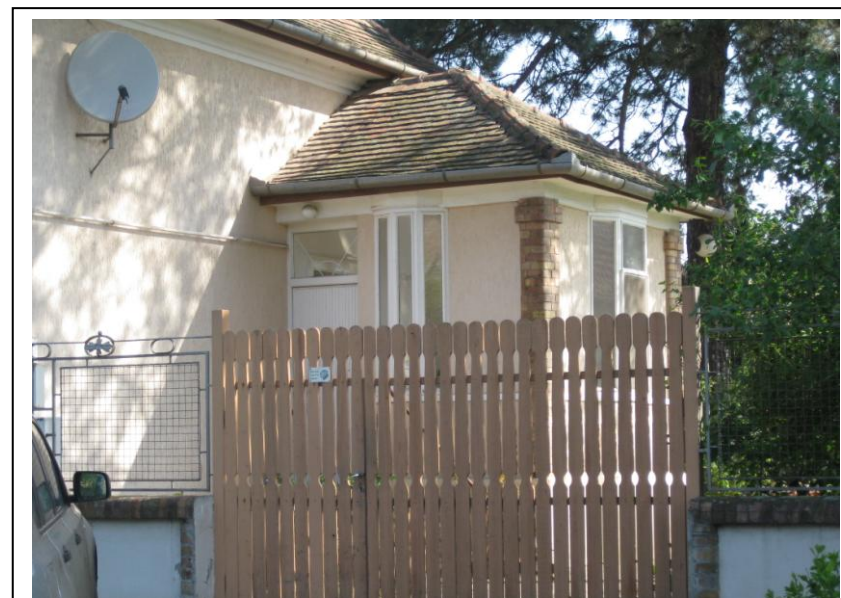
Szent István u. 3. Hrsz.: 7282 polgári lakóház

leírás: 1900-ban épült klasszicista jegyeket viselő, polgári ház. A Kristó téglagyár tulajdonosa építette. – felújítandó

Szent István u. 6. Hrsz.: 6475 polgári lakóház

leírás: 1900-as évek elején épült, barokk utánzatú Mansard tetős polgári villaépület. – felújított, a bejárati építmény hozzátoldva.

Szent István u. 19. Hrsz.: 7262 polgári lakóház

Leírás: 1923-ban épült polgári ház, gazdagon díszített homlokzati architektúrával, barokk utánzatú kapudíszítéssel. – belül felújítandó

Megőrzendő építészeti elemek:

Tégla homlokzat, az orosházi építési hagyományokra jellemző oldaltornác, téglahímek, bádoggal tetőszellőzők

Javaslat:

Aktuális felújítás során oromfal felújítás (semleges színre festve), eredetihez hasonló kapuzat.

Szent István u. 64. Hrsz.: 7000 polgári lakóház

leírás: 1920-as években épült, vert agyagfalas, préstégla homlokzat burkolatú polgári ház, egyenes záródású hangsúlyos kiváltó felülettel.

Megőrzendő építészeti elemek:

tégla homlokzat, az orosházi építési hagyományokra jellemző oldaltornác, téglahímek, bádoggal tetőszellőző

Javaslat:

Aktuális felújítás során kedvezőbb ablak színválasztás

Szent István u. 95. Hrsz.: 7166 polgári lakóház

Az 1920-as években épült, vert agyagfalas, préstégla homlokzat burkolatú polgári ház.

Az épület értéke: az arányos kiképzésű egységes homlokzat

Megőrzésre méltó építészeti elemek:

az orosházi építési hagyományokra jellemző oldaltornác, amely - mint itt is - íves lezárású falazattal fut ki az utcai homlokzatra; szép magas ablaknyílások

Javaslat:

Aktuális felújítás során azonos anyaghasználat (cserép, tégl)

Csikós u. 3. Hrsz.: 6140/2 népi lakóház

Leírás: 1920-as években épült, vert agyagfalas, egymenetes, (beépített) tornácos parasztház.

Az épület értéke a korabeli építési hagyományokat megidéző építészeti formavilág

Megőrzésre méltó építészeti elemek:

Esztétikusan megépített veranda, eredeti anyaghasználat, eredeti deszka oromzat, tetőidom és –héjazat.

Javaslat:

Eredeti formában felújítandó, ennek során az eredeti formavilágú ablak visszaállítása.

Balaton u. 9. Hrsz.: 6758 polgári lakóház

Leírás: 1920- 30-as években épült, polgári ház, szecessziós ízű homlokzat díszítésekkel.

Az épület értéke az egyedisége.

Megőrzésre méltó építészeti elemek:

Épülettömeg, vakolathímek, oldaltornác

Javaslat:

Felújítás során feltétlen megtartandók a homlokzati díszítések; javasolható a lábazat és a kerítés harmonikusabb kialakítása, továbbá a bejárati ajtó cseréje.

Balassa Pál u. 14. Hrsz.: 6309 népi lakóház

leírás: 1920- 30-as években épült, vert agyagfalas, egymenetes, tornácos parasztház, préstégla homlokzat burkolattal. – felújítandó.

Horváth Pap u. 38. Hrsz.: 6590 népi lakóház

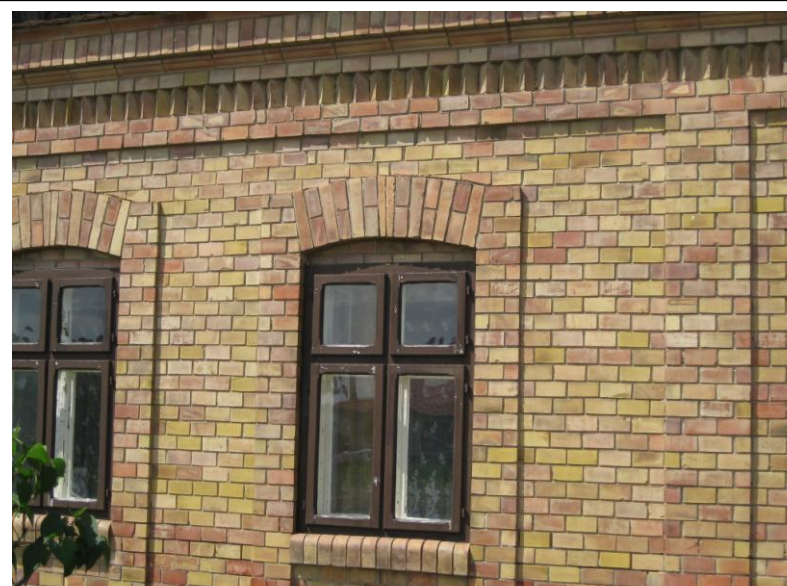
leírás: 1910- ben épült, vert agyagfalas, egymenetes, tornácos
parasztház, vakolt homlokzattal, téglá osztó párkánnyal. – felújított.

Hegedűs I. u. 47. Hrsz.: 5770/1 népi lakóház

leírás: 1920- 30-as években épült, vert agyagfalas, egymenetes, tornácos parasztház, préstégla homlokzattal. – felújított.

városrendezési térkép

Tátra u. 2. Hrsz.: 7234 népi lakóház

1920- 30-as években épült, vert agyagfalas, egymenetes, tornácos
parasztház, préstégla homlokzattal. – felújítandó.

Szent István u. 26. Hrsz.: 6783 polgári lakóház

1920-as években épült, vályogtégla falas, vakolt homlokzatú polgári ház. – felújított.

Szent István u. 24. Hrsz.: 6783 polgári lakóház

1920-as években épült, vályogtégla falas, vakolt homlokzatú polgári ház. – felújított.

Justh Zsigmond u. 2. Hrsz.: 10405 parókia épület

leírás: 1903-ban épült , , neoklasszicista utánzatú homlokzat díszítésekkel.
– felújítandó.

Horváth György u. 3. Hrsz.: 10364 egykori malom

leírás: 1930-as években épült, téglafalú épület. –felújított és bővített.

Kosztolányi D. u. 2-4. Hrsz.: 8417/1 iskola épület I:

leírás: 1900-as évek elején épült, téglafalazatú, iskola épület
együttes. – felújítandó.

Kosztolányi D. u. 2-4. Hrsz.: 8418/1 közösségi ház

leírás: 1900-as években épült, téglafalazatú, iskola épület együttes.
– felújítandó.

Kosztolányi D. u. 3. Hrsz.: 9697 parókia épülete

leírás: 1915-ben épült , téglafalazatú parókia épület. – felújítandó.

Tópart u. 9. Hrsz.: 7815/2 üdülőépület

leírás: 1930-ban épült, többször felújított üdülő épület – felújítandó

Fasor u. Hrsz.: 7840/1 Gyopárosfürdő, egykori víztorony

leírás: A múlt század elején épült, eredetileg víztorony épület–
felújított, kilátóvá átalakítva.

5. VÉDENDŐ TÉGLA HOMLOKZATOK (JELLEGZETES ÉPÜLET- TÍPUSOK)

A 1920-as 30-as 40-es évek termékei azok a lakóépületek, amelyek utcai homlokzata. - a helyi téglagyár termékeit felhasználva - nyerstéglával készült. Jellemzően csak az utcai homlokzat készült ebből az időálló préstéglából, a teherhordó falazat - a kevés kivételtől eltekintve vert agyagfalas, vagy normál nm. téglá. Fésűs beépítésű parasztházak (zömmel a külső városrészekben) és polgári lakóházak (jellemzően a történeti városrészekben) egyaránt épültek; a díszesebbeket, karakteresebbeket, illetve az esztétikai többlettel rendelkezőket javasoljuk felvenni a védett épületek listájára (lásd ott). Ettől függetlenül valamennyi téglá homlokzat megőrzését javasoljuk (homlokzati védelem); itt most néhány jellegzetes épülettípus szerepel..

Kós Károly u.69.

Székács utca 70..

Székács u.13.

Bajnok utca-Thék Endre u. sarok .:

Csikós u. 9.

Uzsoki u. 17.

Horváth Pap u. 1.

Budai Nagy A. u. 15.

Balassa Pál u. 18.

Martinovics u. 19.

Martinovics u. 28.

Nádor u. 24.

Martinovics u. 27.

Németh L. u. 49.

Hunyadi János u. 25.

Dessewffy u. 12.

6. HELYI VÉDELMI LISTÁRÓL TÖRÖLNI JAVASOLT ÉPÍTMÉNYEK

L Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

(8.) hrsz. 2342. Bajcsy Zsilinszky u.32. paraszt-barokk lakóház

leírás: A történeti városmagban lévő karakteres épület eredetileg nem ezt a képet formálhatta, többször átépült. a 920-as években, a neobarokkos építészeti divatirányzata szerint. Valószínű, hogy ekkor – ismerve a hasonló neobarokkos építésű házakat - díszesebb lehetett, de a későbbi felújítások során a homlokzati részeket leegyszerűsítették.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Az épület jelenlegi formájában nem képvisel esztétikai értéket. Az utcaképben inkább zavaró.

Javaslat: Levétel a védett épületek listájáról (lebontható). Amennyiben a tulajdonos a felújítás mellett dönt, törekedjen az eredeti épület-arculat visszaállítására, az utcaképből nem kirívó homlokzatszínezésre.

Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

(10.) hrsz. 1261 Csengeri utca 7. lakóház

Leírás: Az eredetileg tornácos, fésűs beépítésű parasztház a 900-as évek elején épülhetett, az Orosháza-Mezőhegyes vasútvonal építését követően kialakított teleksoron. Mára csak a fő épülettömeg emlékeztet az akkori arcúlatára. A védetté nyilvánítást követően átalakították (ragasztott téglaburkolati sávokkal, műanyag redőnyös ablakokkal), így eredeti karakterét elvesztette.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Az épület jelenlegi formájában nem képvisel esztétikai értéket.

Javaslat: Levétel a védett épületek listájáról (lebontható). Amennyiben a tulajdonos a felújítás mellett dönt, törekedjen az eredeti épület-arculat visszaállítására.

L Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

(15.) hrsz. 2106 Bajcsy Zsilinszky u. 56. paraszt-barokk lakóház

Leírás: A történeti városmag déli részén lévő épület a 900-as évek elején, neobarokkos építészeti divatirányzat szerint épült. Az épületet többször átalakították, ennek során a az utcai homlokzat a 60-as, 70-es évek divatja szerint fröcskölt színezett vakolatot kapott (az ekkor vélhetően létező homlokzati díszítő tagozatokat leegyszerűsítették). A legújabb időben az egykori tornác lakószobává alakult át, egyszerű osztás nélküli ablaknyílással.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Az épület jelenlegi formájában nem képvisel esztétikai értéket.

Javaslat: Levétel a védett épületek listájáról (lebontható). Amennyiben a tulajdonos a felújítás mellett dönt, törekedjen az eredeti épület-arculat visszaállítására, az utcaképből nem kirívó homlokzatszínezésre.

Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

(17.) hrsz. 4246 Nagyatádi Szabó István utca 33.

Leírás: Az eredetileg tornácos, fésűs beépítésű parasztház a 900-as évek elején épülhetett, az Orosháza-Mezőhegyes vasútvonal építését követően kialakított teleksoron. Mára csak a fő épülettömeg emlékeztet az akkori arculatára. A védetté nyilvánítást követően átalakították (ragasztott téglaburkolati sávokkal, műanyag redőnyös ablakokkal), így eredeti karakterét elvesztette.

Az épület értékei, megőrzendő építészeti elemek: Az épület jelenlegi formájában nem képvisel esztétikai értéket.

Javaslat: Levétel a védett épületek listájáról (lebontható). Amennyiben a tulajdonos a felújítás mellett dönt, törekedjen az eredeti épület-arculat visszaállítására.

Sorszám, helyrajzi szám, hivatalos megnevezés:

(73.) 2399

Dózsa György út 24..

Bella malom

Az egykori malomépületet átalakították; kívül-belül. Vendéglátó egység lett belőle, elvesztette eredeti karakterét.

városrendezési térkép